

بەدرخان لە سویدو ئەلمانیا و ھۆلەندرا

ھەفتەنامە يەکى رۆژنامە و انيي
گشتىي ئازادە
دەزگاي چاپ و بلاوگردنەوەدى
بەدرخان "دەرىيەكەت"

ژمارە (115) چوار شەممە ٤/٨ ٢٠٠٩ زاينى
بەرانبەر بە نەورۇزى ٣٧٠٩ كوردى
سالى ئۆيەم

www.bedirxan.net
bedrwan@yahoo.com

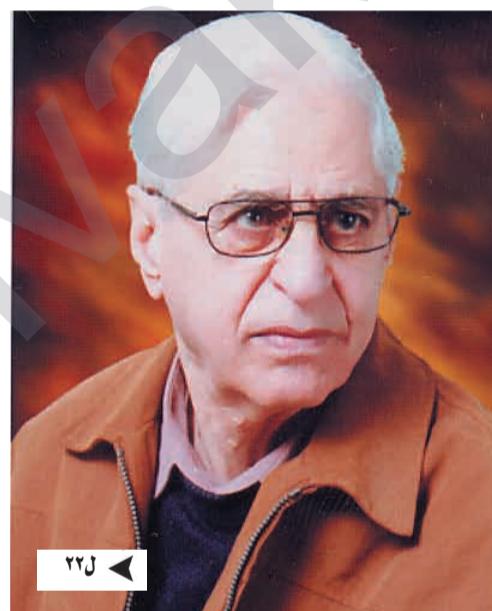
بەدرخانى و لەسەر لاقىن لەمەۋپاش، لە گشت لاؤه دەتانھاپن وەك ئاش

- * عوسمان عەبدۇللا بەيەكجاري واز لە گۈرانى گوتىن دىنىن ... ل ١٢
- * ھارۇونى مىسىرى و موڭرى لە دىدى حەممەسوار عەزىزدا ... ل ١٣
- * كۆمەلەي ھونەر و ئىزەتلىكىرى كوردى سى ژۇورى بەتالىيان ھەيە و ئامادە نىن ژۇورىك بىدەنە
- * تىپى شانۇي مندالان ... ل ١٩
- * نەخشەي كوردىستانى گەورە لە دىدى د. مەولود ئىبراھىم حەسەندە ... ل ٩
- * فۇئاد جىاواك: با سياسەتمەدارانى كورد چاوا لە مەعرۇف جىاواك بىكەن ... ل ١١

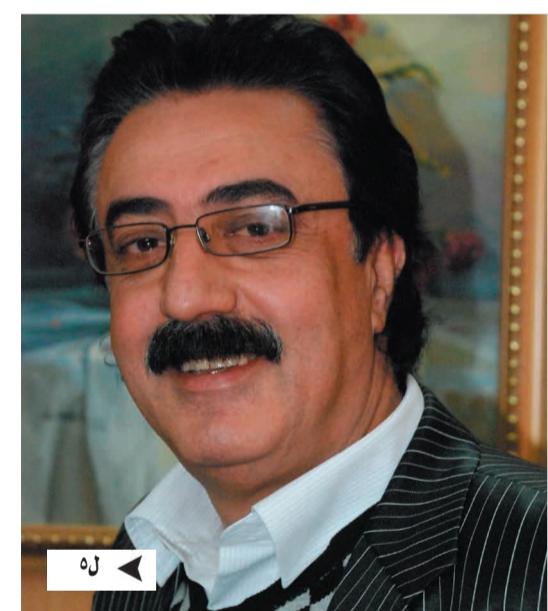
دەرىيەكەت
بەدرخان لە سویدو ئەلمانیا و ھۆلەندرا

شەرەق پايس لە دەرىيەكەت
تىشكەن و سېپاھىش دەركات

٤٤ ل

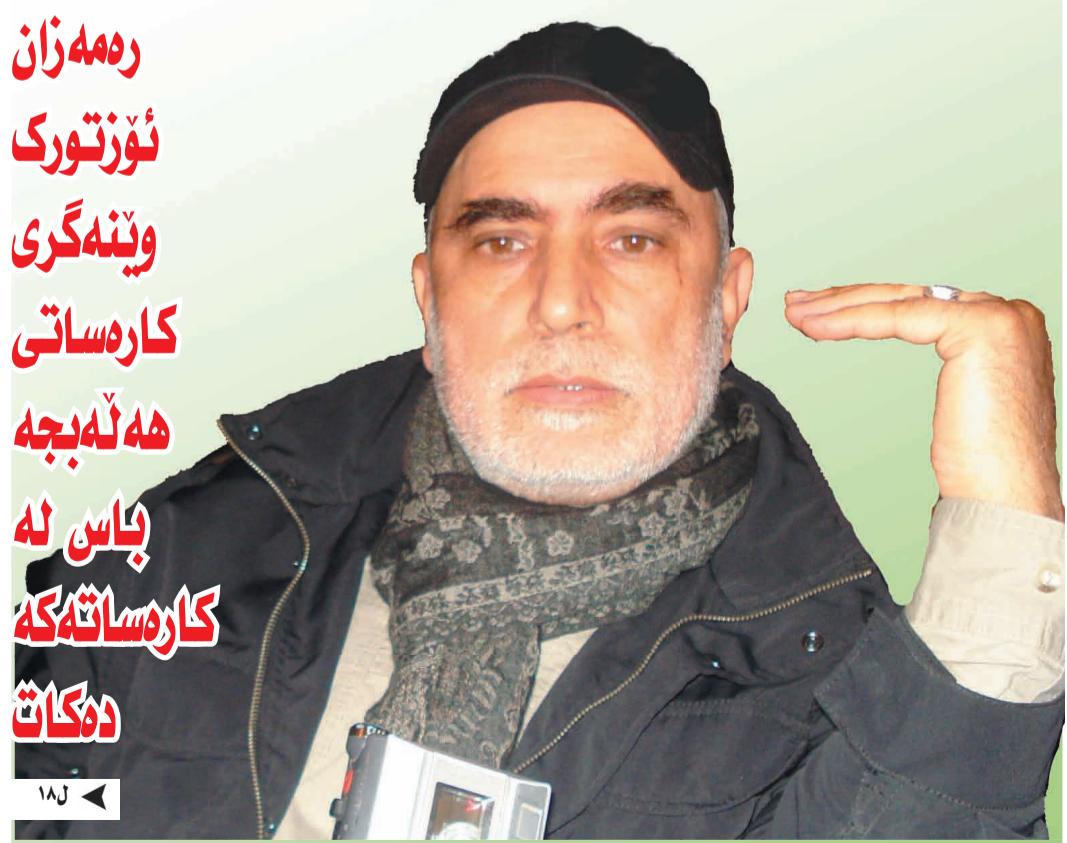
پەتكەنلىكىرەن شەپەلەو كارۇنى
ئەرىخىدەن پەتكەنلىكىرەن كەنۇرى

٥ ل

رەمەزان
ئۆزتۈرك
ۋىنەگرى
كارەساتى
ھەلەبجە
بايس لە
كارەساتەكە
دەركات

١٨ ل

مددائیا و پھر لوگی ڈامنگار

کاروانه شکومنه نه تووشی چهندان
هله لویستی تووش و ساته وختی
سنه فهره ببو، تا ببو به بشیکی
دانه بر اوی هگمه هموالی
رووناکبیری همه پوش شاره کانی
کورستان و بگره شه دیو بیو سفوروی
هه رینه کورستانیش، نیمه لیره مو
له و لاتی بیزنان زقاوه کانی سوید
جه که گولی به هماری داشت و کینی

تاییهت به بدراخان
نه بیریتکی جوان و شایسته‌یه
بنکه‌ی ژده‌بی و روونکا
که لاویزه ریز له روونکاکبریه
هونه‌مندیک دمکری، نهه
ئه و میدالیاه له مل می
سینکی پیر به له ڏان و ڙووریه
برامان دهکری، نهه و
همو و زیانی خوی به خه
جوولاندن و ته‌کان پیدانه

له دشیادا سینه ما
با زرگانیشه،
نه و دش حالتی
به رویه به رایه تی
سینه مای هم ولیره

نثار استهی سییه م
هیدا لاهت

میدیایی کوردی، مهابستم نه وانه به
که ده لین ئئمە میدیای ئەھلی و نازاد
و سەرەب خۆن، بەشیکن لەو شەرە
سەرەدی راکەیاندن کە دواي شەری
گەرم لە هەرپیمی کوردستان دەستی
پیکردووه و هەر سەرە داویکیش
لە دەستی جەنگاوارەریک، هەر
بۇ یەشە بە قوومە ئاوايک دەکەونە
لە، کاتیکیش لەو قوومە ئاواه
دینە دەرى رىستەيىك كە بەرەدوان
دەليلن و دەليلتەوه، ئەودىيە كە كى،
يەك بەلگەي ھەيە لە سەر ئۇمۇي
دەستى كى لەپېشىانە و پارەيان لە
كى و مەركۇتوھ با بىتمەنەت بن بلاوى

شاندی به درخان و گهنج بو شانوو دکتور نه محمد بامه رنی بالیوزی عیراق له سوید

ئەو شاره، دوا بەدوانى ئەمۇيىش لە
 رۆزى ۱۲/۴ لە شارى مانھايم لە
 ولاقى ئەلمانىدا دۇوبىارەھەمان ئەو
 چالاکىيەن نمايشىن دەكىرىنىوه.
 دۇوبىارە سۈپىد و يادا رۆزى ئەلماھەگەرى
 سۈپىلى
 دوا ئەمۇيىش لە گروپى
 چالاکىيە كانىيان لە ئەلمانى

(کامیلا)، که به رگه کن سودبیبه،
تله مهفومنی بتو نخوشخانه
کرد و، که بتو موادیکی کورت
نه میو لانسیکی سهوز هات و هم
زو جارمه سهه رسه دستایی هم
له ناو نه میلانسکه ش (نه ختنی
دلیان بتو کرد) له پاشان بردیان بتو
شوپینی جارمه سهه کردن و ها وریان
نه وزاد غوفوری و ریگار شیخانی
شاعرین) به دیار هاتن و جو و تیار
له خسته خانه و نشکنگرنی
نه وزاد غوفوری تا به ایانی جیگای
ریزی و هفدهه بتووه.

نه و شاره، دوا به دوای ئەمۇیش لە رۆژى ٤/١٢ لە شارى مانھا يەم لە ولاٽى ئەلمانىدا دووبىارەھەمان ئەو چالاكييەن نمايش دەكىرىتتەوە. دووبىارە سۈيد و يادى رۆژى رۆزئامەگەردى سۈيدى دواي ئەوهى ئەو گروپە چالاكييەكانىيان لە ئەلمانىدا رۆزەدا چالاكييەكان ئەنجام رىتت. سايابىنى باسە لە دىدارەدا "دارا حەممەد بىن كەس" ئامادەدى دىدارەكە بىوو. سەتكەكانى دواي سۈيد

رزگار شیخانی و خالید چووتیار له نه خوشخانه‌ی سوید

پی هینا، روژی ۶/۴ بهره و لاتی
لەلمانیا بەریکوتون و بربارە
ئەمروز کاتزەمیر "شانۆگەری"
دیوار لە بەرلین نماشیش بکەن و
چەندین کۆر و سیمینار سازىدەن
و پیشانگانى كېتىسى گەۋەك
بىكەنەوە لە گەورەتىن ھۆلى

شایانی باسه سنور زاهیر
و هندرین شامیدی و زوریک
له برادران به دیار جووتیار
بون تا یهانی کاتزمنر (۱۲) ای
نیوچر، نوپیش باش چارسمره
فحواتی تهاو و دیانی درمان،
به سلامه‌تی خالید جووتیار
که رایوه نیو و فدهکه، و فدهکه‌ش
مه اسیمیکی شایسته‌یان بورکد له
نیو کوهه لگای پاسی سویدی، که
له همان کاتدا و فدهکه به خوشی
خالید جووتیار (۹) بلیتی (سوید-
برلین) (یان برعی، بیویک نهفه
(۱۰) یورو، بو نهوه و مدهکه
بتوانی سه‌عات (۷) نیواری روزی
چوارشمه له بیرلین شناونگه‌کری
دیوار و چالاکیه کانیان ظنهنجام
بدات، دیاره نئیه سوپاسی
هه موپیان دهکهین به تایله‌تی
(تلار هیرانی) سویدیه کان و نهوزاد
رزگار شیخانی و هندرین و نهوزاد
غه‌فری و سنوری هاویولی
همید بدراخان و هاوریسی

A black and white photograph of two men. The man in the foreground is wearing a dark t-shirt with 'STATE' printed on it and has a mustache. He is looking towards the camera. Behind him, another man is wearing a red and black patterned shawl or blanket over his shoulders and is looking upwards. A large, semi-transparent watermark reading 'www.iranphoto.com' diagonally across the image.

برادرانی دیکه، باتایلهت
و دفده که سوپاسی کاک کوسه دت و
عهدنام موقتی و د. هرسه لان بايز
دکن، که خره جی سه فرهه که یان
گرته نسستوی خویان و به بروی
*) ناماده دونی و دفده که له کوی شیعری
عبدوللا پهشیو
دوا بهدوای نمایش کردند
شانگر بریمه کاٹمیر^(۷) ای
ثیواره میوانان ناماده کوی
شیعر خویندهوه بیون، که
یه کیتی نووسه رانی سویدی رینکی
خستبوو، شاعیری گاهوره کورد
عبداللایه شیو یه کی لوشاعیرانه
بیو، شیعری خویندهوه، هر
لله و کوره پیشانگانی کتبی
پلاکور اوکانی بیدرخان کرایوه
و بلاکور اوکانی نمایشکران.
با نیوزی عیراق له سوید پیشوازی له
ستافی دزگای بیدرخان و گروپی گهنج
بیشان کرد
کاٹمیر "۳۰، ۱" ای نیو مرؤی
روژی ههینی ^{۴/۳} "۲۰۹" له
باره گای سه فاره تی عیراقی
له سوید پیشوازی^(۸). د. همداد
با همراهی پیشوازی له شاندی دزگای
چاب و بلاکوره وهی بیدرخان
و گروپی گهنج سه شانوی
هیرین شاپوکار له تیبی شانوی
تیر تجالی سویدی و کامیلیون
پارشتوون شانوکاری بیدناوبانگی
سویدی کرس له سه دیسرا دردا
"همید بیدرخان" باسی له کار
و چالاکیه کانی دزگای بیدرخان
و بہر نامه کاری ثو چالاکیانه
کرد که به نیازن له ولاتانی
سوید و همانیان و لاتانی
دیکه شهوریوا جیهه جی بکهن،
له پهرامیه ردا ئه محمد بامهرنی
ستاشن. کار چالاکیه کان

دزگاکی بهه رخان و گروپی که نج
بی شانوی کرد.
هه روهمان له کوتاییدا بایس لهوه
کرا که "۲۰۰/۴/۱۸" که
نزیکی ساللهوگهري يادي "۱۱۱"
ساللهي روژی روژنامهگهري
كوردييه له سويد به هاوكاري
چند ناوەندىكى رووناكىبىرى لەم

بەدرخان - سویلە
لە ھەوپىرەنە بۇ سوپەد
دوای ئەھۆھى لە روئى / ٤٠٩
وھەندى دەزگاي بەدرخان و گرووبى
گەنج بۇ شاۋۇن كە پېكھاتىبۇن
لە: "ھەمید بەدرخان، خالىد
جووتىيار، موسىسىن ئاوارە،
كاروخ ئىپراھىم، مەزمەر"

بهرپرسی دهزگای چاپ
بلاکردن و هدیه به درخان و کارخون
ثیبراهیم حکیم سروژکی گرووی
که نج بق شانو و دمه هنتری
شانوگه کردی دیوار بق مالپیاری "pukmedia"
چالاکیه کانیان کرد.
تله لار هیرانی تیپی شانوی سروشه بی
سولی
به لمه وی نه و گرووی گهشت
بکن بق و لاتی سوید هوندرمه ندی
کوردنی نیشته جتی سوید و
نهندامنی تیپی شانوی سروشه بی
سویدی تله لار هیرانی له خدمی
دابینکردنی شانوگه ریبیه که
نمایشکردنی شانوگه ریبیه که
و ته اوی چالاکیه کان، هدر
زووش رایگه یاند کهوا شو گرووی
خه می نیشته جتی بون و شویتی
حوانده و دیان نه بنی، چونکه
ماله که مالی همه مواده، دوای
نهوش که مو گرووی گهشت
سوید تله لار هیرانی و رزگار
شیخانی زور پیانه و ماندو
بوون، هممو و په یوه دنده کانی
ستافی بدرخان له هولریت به
سوید له ریگای نه وانه و بتو.
* خالید جووتیار له خدسته خانه
روزی ۰۰۹/۴/۳ له نایپرده
خه لکی سوید و مقدمه که به مهیستی
گهوان و په سره کردنده و هی زوریک
له شویتنه کان (خالید جووتیار)
نووسویتنه روناکیه و راویکاری
کلکتوری دهزگای به درخان، که وته
سه، همه بادی اشتیه به تایبته
شیخانی، باسیه دهنگا، حباب

حەمىد بەرخان و دكتور عەبدۇللا پەشىۋ - سويد

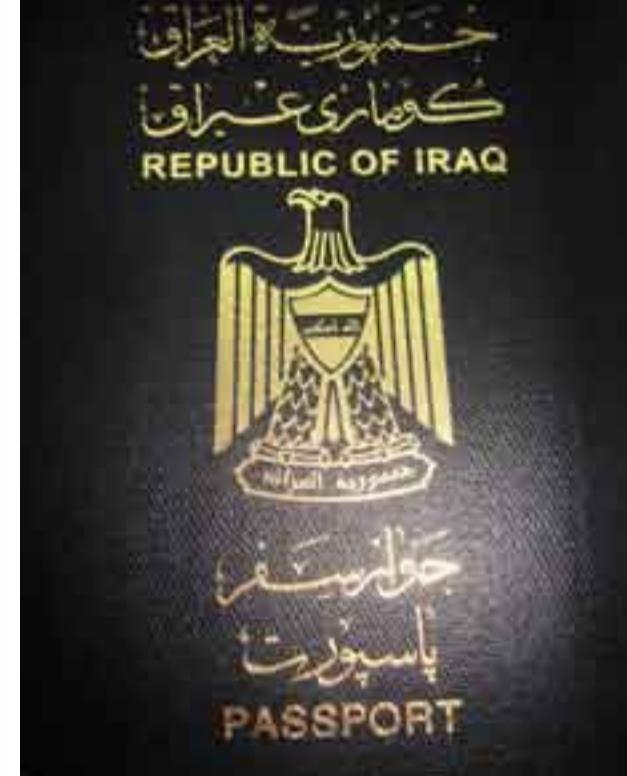
لجهمهوه . هرچه نهاد پیشتریش گوتوممه د ۵ ر خستنی
نهینیمه کان له لاین ئوانهه
نهینیه کانیان لایه لهئستاندا نکری ،
چونکه به شاشکرا کردنیان کوتایی
به گامه کان دی و سحردهکه به تال
دەبیتەوە .
ئەگەر وردتریش لەو رستمەیه
بروانین کە دەلین بیمنەتین چیتان لایه بلاوی
بکەنەوە، رىنک وەک ئەوە و آیە
کە لەھو حوكى
ئیسلامدا ئەگەر كەسىك زيناي
كردېت، دەبیت دوو شاییدە بیت بۇ
سەلماندىنى، چونکە ئەم مەسەلەي
پەيووندى بى شەرەفە خودەوە ھەبە،
وەک چۈن ئەمەد دىكەشىيان پەيووندى
بى شەرەفى سىياسييەوە ھەمە، بۇيە
ھەممۇ ئەمە شىنانى پەيووندىيان بە
شەرفەوە ھەمە دەبیت لە ۋۇرۇرە
داخراو و تارىخىكان ئەمانجىمبارىن،
كەس بى چاوا خۇيى نازىابىنى،
تەنبا ئەمەندە ھە يە دەلىن: وادەلىن.
زۇن ئەمە بارىمانەن رۆزىك لە
رۆزان لەو جۆرە رۆزئىنامە كۆفارە
بى قەولى خۇيان ئەھلىيانە كاريان
كىرىووھ ئىستا لمۇي نەماون و لەبەر
ھەندىنى شىتى ئەخلاقى و شىتى دىكە،
تا ئەنمۇ كۆكە پەردىيان لەسەر زۇر
لاینە شارا ووه شەرەف و نامۇرسى
ئەمە بلاو كارا وانە داوا و تەنپا
ئاماڭىمان بە ھەندىنەشت . و دەدەللە

کریدو.
کوردیش گوته‌نی سه‌رمنجام قونی
رمش و سبی به دیار دهکوهی، ئوموهی
لەبن بەرتیهه دیتە سەر بەری .
ئەوانەش کە خوا زوو ھیدایەتی دان
و تىنگەپیشتن مەسەلەکە چىيە حەقە
نانەنە کە بىخۇن و دووان بەكەنە خېر،
چۈنكە وەک پىسلامامىيەكان دەلىن تا
خوا ھیدايەت نەيدات ھەچ ناكىرى،
ئەگەر ھېچ كراپواوا ھەمە ئەمە ژىنە
ھونەرمەندەكانى ميسىز زۆر زۇوتىر
دەگەرانەوە بەر قابى خۇنى، وەک
پىباوه ھونەرمەندەكانى لای خۆمان
نەددەبۈون، يەكتىيان لەبەر ئوموهى
گوايە وەک پۇپىست رېزبان لىتائىن
و پارەدیان بەسەردا نابارىنەن و ئوموهى
بۇ ئەو ھونەرمەندەنە دەكرى كە لە
دەرەرەوە دەگەر كەنەنەوە بۇ ئەوان ناكىرى،
خوا ھیدايەتى داو شوڭر شوڭر ئىستىا
لە هەر بۇنەيەكى ئايىنە سەفتەيەك
پارەدى دەست دەكەنەوە، ئەمە
دىكەشيان توەزمە دەنگى نۇساوادو
وەک جاران سىهەدای نەماواه، خوا
ھېدايەتى ئەۋوشى داو بىريارى داوه
واز لە كۈرانيان بىنى ئەو تەمەنەي
ماوييەتى بە نۇپۇت و عىيابادەت بەسەرە
بىبات، ئەمە ئەمە سىنەپەيش دواي ئەنو
ھەمەو فەشەلە زۆرەي لە دواي
راپەرىنەوە بەسەرەي هات سەرمنجام
خوا ھیدايەتى ئەۋوشى داو و بە
كۈرائى نزاوا پارانەوە بۇ غەزە
دەستىتىكەد و ناوابى خوابى لەھەنا.

له و لیژنه یهی به غدا له گه لیمه زور هاوکار بون و به روحیکی زور فراوانه وه له گه لمان پیشیان کرد، به دور له هه موه ده مارگریه ک

کامیابی و وزیری روش بیری ن
فهله کده دین کا که یی یان نه بو
نه پیل؟!

خو خهتای له من رووی نهاد...
هر ئوهوندەم گوت: سالى پار
ئەپ پېشانگايىه (ئەپونەبىل)
پانتايىھەكى مەزنى بۇ خانەي كتبىي
ئىسلاھمگەرى تەرخانلىرى بىلەوو...
بەشايىدى بارادەرىكى رۇوانكابر
گوتيشيم پېشانگايى ئەمسالەيم
نەديۋو و ناتوانم حالى حازىر ھىچ
قىسىمەك يكەم.. هەر ئەپوندەم
زانسى يەك، دوو كەسى سەر
مېزىكە وەك فېيشەك شىتەتىم
تەقىنومۇو ھەر زوو مەسەلەكە يان
بۇ دىويتى دىكە كۆاستەوە كە
ناڭرى لېرىن باسى لۇوه بىرى...
ئەرى خەلکىنە ئەمەيان ھىچ
پېشىتاكىرييەت
مرۆپىي و دۇستىياتى و سىياسى
روناكىبىرى لېتىمەدى دەكرىي...
بەلەم مادام كار گەيشتە
سەرئەوەسى... من دەممەوى يەك
تاڭە پېسيار بەخەمە بەرچاواى
ھەررۇو
بەرىزەنگان (مام جەلال و كاك
مەسعود) و پېتىن دەلىم:
(ئەرى بەرىزىنە مادام ئىپە
ئەپوندە دەستكراوەن و دەغانەۋى
ئەپ توڭماھورە
سەقافەت لە
پايتەختى ھەرىم
سالانە بەرپاڭەن
كە كارىكى
زۇر پۇختەو
چاڭە... مادام
ئىپە دەن
دۇلارى ئەرمىكى
لە دەستى
(فەخرى كەرىم)
دەكەن بەنزاۋى
كە دەنە و ھى
پېشا نگاى

ناظم دلیله‌ند

پیشا نکا
نندو و ده می تکتیب... بوجی نم
بودجه یه ناخه نه سه ر بودجه یه
و هزاره تی رو شنیری که لایه نینکی
شدم عی حکومه تی هر یمنی
کور دستانه بهم کاره هه لسی...
بوجی هاوریی نووسه رو
رۆزئامه نووسه مان (فه لکه) دین
کاکه یی (بهم کاره راناسپیلن و هکو
وزیر و وزارت هه نه نینی
هه بیه بینکی تری گهوره یه دهدربیتیه
نم و وزارت هه و نم گهومه تی که
خوتان دروستن دکردووه...?
یان بوجی (نچیر فران بارزانی)
سەرۆزکی حکومهت (٥٠٠٠)
پهنجا هه زار دوا لار باداته
(فه خری که ریم) و ئە ویش بیت
و له نیو و مرخ خوانیکدا لە کەنە
وزیری رو شنیری و کە چەن
فرمانبریکی و وزارت ناماده
نم که پاره یه تەھییم به و وزارت
بکات و پیشیان بلى ئەم دیاری
سەرۆزکی حکومه ته دەمانه وی
بە سه ر ھونه رمه ندو رووناکبیران
دابه شنکری. ئاخر عیبرت له
چیدایه لە کاتیکدا و وزارت
رو شنیری زمان حالی حکومه ته
زد رو بیه نم جوڑه کارانه هر له
ریگای نم و وزارت هه و بیت کە چی
(فه خری که ریم) لە لایه سەرۆزکی
حکومه ته راسپیتری و له ریگای
وزارت هتی رو شنیری - یه و دیاری
سەرۆزکی حکومه تی هر دیم بە سه
ھونه رمه ندان و رووناکبیران
دابه ش بکات... لە زیروه پرسیاریک
خۆی راسته دکاته و هە ویش
ئۇدەدیه ئایا (کاکه لە کدین
کاکه یی و وزیری رو شنیری بیه یان
فه خری که ریم...! ئە وندە
بەس.....!

یه کام جاره له میژوودا زمانی
کوردي بچيته سه دیکو میتننیکي
رسمی ئۇويش پاسپورته، دياره
ئوموش گرتكى تاييھتى خويتى
هەمە، لايروه جيى خويتى
سوپاسى هەمو ئەو بەرپرسانە
بەكين له ناوهو و دەرەوهەي ھەرىتى
كورستان كە پشتان گرتىن و
رنجيان لەكلمان يېشاوه بۇ ئەو
ئىشە تا بەئەنچان بگاك، سوپاسى
تاييھتىشم بۇ ئەو ھەقلانەيە كە
له نەلمانى ھەندىكىيان ھاواکارى
باشيان كە دىن لەو ئىشەدا.
* ھىچ پۇزۇيدىكى دىكە ھەدە بۇ گورپىن
نە ۋاسپۇونەش، يَا نەوه دوا پاسپورتى
عىزافىيە؟
- ئەم دوا پاسپورتى عىراقييە كە
لە مانگى شەشىدە دەكە وىتە دەست
ھاولاتىنان، رەنكە ئەم پاسپورتە
لە زەزمەنلىكى داھاتوودا لەگەل
سېسىتەمە جىهانىيەكە تىكەل
بىتەوە، پېشىبىنى دەرىي بەلام
پېش، بىننەيەكە بۇورە بۇ گورپىن؛
ئۇويش ئەموجىھە ئىستەمە موجەن
خەرىكى ئەوەن كە بە سېسىتەمەكى
ئەلىكتۇرنى پاسپورتىش دروست
بىكەن، واتا ھەمو نەنەيەكە وە
ربىتىن ھېنى، دەكە مەسەلەلى
عەولەمە جۇن ھەمو جىهانى
داپوشىوە، پاسپورتىش دەخربىتى
زەمىن ئەسەمودە، ئىستەنەڭەر
سەپەركە لە زۇرپەي ولاتە
پېشىكەن تووەكان پاسپورتە كانىيان
سېم كارتى تىيا، عىراقيش لە
داھاتوودا بە نىازى ئەموجىھە كەوا
بەشدارى بىكارەدە بۇ ئەوهى
پاسپورتىكە دەرىكىرى سىيمكارتى
تىدابى، ھەمو زانبارىيەكان لەو
سېم كارتەدا خەنەن دەكرىت، بۇ
ئەوه، لەھە، فەركە خانەنەك

بوازی پاسپورتی عتراتی و اتا
خیراکردن و فراوان کردنی، ئه و
لیئننه یه له بہرنامه‌شی داههیه
که ئەم نامیانه یه بیویسته بۆ
پرکردنیه و بیاسپورتة هەندنیکی
کراوه و هەندنیکی دیکەش دەکەدری
بۇ ئەوهی هەمو پاریزگایکی
عتراتی بەھەرئەم پورستانیشەوە
نامیانکی پرکردنەوهی بىن بەریت
بۇ ئەوهی تەو بیاسپورتانە لەناو
پاریزگاکاندا پر بکریتەوه و چیتر
فایل نەچیتە بەغدا، هەنگاویکی
تری ئەم لیئننه یه شەوهیه کەوا
مەنگانە مەلیوننکی
چاب دەکری تا "٧" مەلیوننکە
مەواو دەبی. دەشمەمەوی تیشك
خەمە سەر ئەوهی کە پاسپورتی
"٨" پاسپورتیکە لە جۇرى تازەزى

عه قیدی روکنی یاسایی ساخت عوسمان
به روپرده ری پاسپورتی پارزیک سیمانی
و نهندام لیونه نهاده کاری پاسپورتی
A) به زمانی کوردی و خانه دری لاهدکوبی
1971 سازچگانی رانیمه و مدرجه روی
هر رسی کولیزی انداب- زانکون سلاحدین
و کولیزی یاسای نیواران- زانکوی سیمانی-
خواش یکده م نهفه سران ناسایش-
قه لاجوالان. کولیزی شهدکان بغداد-
روسته مهیه، سه باره دت به چونه تی
درچوون و به نهنجام گاهی شتنی پاسپورتی
A) به زمانی کوردی نه دیداره من نهگه فی
سازکرد...

لله سه ره تاشیدا سه باره به و
کاره، عه قیدی روکنی یاسایی
سالح عوسمان گوتی: ظیمه ماوهی
چند سالیکه خه ریکی عراقی
که پاسه پورتی تازهی عراقی
هر بریکت که زمانی کوری لوسه
بیت، بهیتی ناودرکی دهستوری
تازمی عراقی که مده و که
پاسه پورتی "G" درمنه چوو بوبو،
هار پاسه پورتی "S" که همه بوبو،
ظیمه شه وکات همه ولیکماندا له ریکی
جهنابی کاک دکتور به رهه
جیکری سه ریکی وزیرانی عراقی
که شه وکاته بیریز "بیدان جبر
سولاح" وزیری ناوخو بوبو، بی
دیزاینی شه پاسپورتے دانرا که
له لاینه هو ندرمه ندی به هرمه ند
و خوشنووس کاک "مه محمد و
خوشناو" که دیزایندریکی کورده
و تکو شه ریکی دیرینه و له بواری
راگه یاندنیش کار دهکات. شه و
دیزاینی کرد، شه و بوبو که شه وکات
نه سلیمان کرد به دادخوه جیه جی
نه کرا، له شه نجادما پاسه پورتی "G"
عمر دیهی که چاپ کرا، شیمه هر
لها کاتوه تاکو نیستا به دردوام له
ههول و کوششدا بووین، شه و بوبو
به هیمه تی همه بوبو لایه ک من و هکو
تو نیته هر یه کوریستانت بوبو
نه ندام له لیژنیه ک، چونکه شه
مه سه له یه "جاپکردنی پاسپورتی
کوردی" لیژنیه کی بوبو پیکهات،
شه و بوبو له شه نجامی کاره کانمان
له لو لیژنیه که چند کمشتیکمان کرد
بو شه لمانیا، بیکه شه و کوششندیکا
که پاسه پورتی "G" ی عمر دیهی که
چاپ کریو، تو نجامی که دو و باره
سه رانیکه و چند دانیشندیکا
بگهینه شه و نجامی که دو و باره
همان دیزاین زین دوو و بکهینه
که شه و دیزاین

حەممەد خۆشناو و عەقىد سالج عوسمان

ئەو لىيۇنە يە ئەركە كەسى فراو
كراوه، لە داھات وودا ئەركە
بىرىتى دەبى لە پەرەپى

کریبەستەی لهنیوان
وەزارەتى ناوخۆي حکومەتى عىراقى
فیدرال و كۆمپانىا ئەلمانىيە كە كراوه

خانمیکی کورد دهیته گهوره راویزکاری چینگری سه روکی ئەمریکا

کاظم عومه‌ر دباغ
له روژی (۲۰۰/۳/۲۵) له سه‌مر
لایپزیچی رۆچنامه‌کانی جیهان
بە ماشینیتیکی گەوره ناوی کچە
کوردیکی بەرچەله‌کی خەلکی
کوندی (دوکله‌ای) سەر بە شاری
ھولیز بە ناوی هېزىر قاتر
ھەممە دەمین، کە له دایکووی
سالى (۱۹۷۳) ای شارى ھەولیز-
گەردەکى رۇووناکىيە، وەک گەوره
راویتۇڭارىتى جىڭىرى سەرچى
ئەرمىبا ۋا كاروبارى رۆزھەلاتى
ناواراسەت (جۆزىيەف بایدەن)
بلا كەرددەم.

دەست نىشانلىكىن و مەركەتنى
پۇستىتىكى با لاي ئەوها له لايەن

عه بدوللا پشده‌ري: هه ڙار موکرياني هيچي بو نه ده نووسين و به شداري
کويونه و هکانپيشي نه ده کرد

خرابی له دئی ئیتمه مدنووسی،
جونکه ئوکاتاه له ژیرهوده په یوندنی
له گەل ئاخوندەكان دئ بە شاھبۇو،
تا روژیکىان و تارىكىان له دئی
شەخسى من نۇسسى بۇو، ئەمەش
دەقەکەتى دەلىت:

لە سالى (۱۹۶۷) عەبدوللا پېشەرى
بە فەرمانى مەلا مىستەفای بارزانى
و بە ھاوکارى لە گەل جەنەرال
(ئەمەسى) فەرماندەسى سۈپەي ئىۋاندا
ھەستا بە لېدان و لەناورىدىنى
كۈرە شۇرۇشكىرىڭەكانى ئېرمان لەسەر
سەنورەكانى شوان عىراق و ئېرمان،
وتارىكىان زۆر پۇختىان بە درۇز و بە^١
بۇختان رازاندىبۇووه، مىنيش هەر
لە رۆژئامەكانى كىھان و ئىتىلاعات
بە درۆم خىستەنە، بەلام هەر وازىيان
نەھىتىن، زۆر و تار لە ئىۋانشان بىلەو
بۇوه و راستىيەكەشى بى مىزىو و ئەمە
بۇو، كە پىيتشت باسماڭىرىد، كەوا
لە سالى (۱۹۷۶) دادا من بە فەرمانى
سەرۋەك بارزانى ناردرام بۇ گەللاھو
بۇ كۆنترۆلكردى ئەم سەنورەنانى
نیوانى كورىستىنى ئېرمان و عىراق،
تەمەش بۇ رىكاڭىرن لە چەكارەكانى
بارتى دىبۈرۈتەتى كورىستىنى ئېرمان،
كە ئەوكات خۇپان خىستەتى ژىير
بالى حۆكمەتى عىراقەوە، بەدەپايەتى
شۇرۇشى سەرۋەك بارزانى بە نەھىتىيە و
دەچچۈنە ئاواخىرى ئېرمانەوە، بۇ
ئاواخىرى ئەننەوە بە مەبىستى تىتكەداتانى
پەبۈندى مەلا مىستەفا و شاشى ئېرمان،
ئىنجا لە كاتىك شاى ئېرمان زۆر
كەلەپى و گازاندە لە مەلا مىستەفَا^٢
دەستپىنگىرىدۇو، دەربارە ئەسو
چەكارانانى ئېرمانى، ئەمەبۇو سەرۋەك
بارزانى مەنى نار بەشىۋەيەكى كاتى
پۇ ماوهى (۳) مانڭ، من بارەگاكەى
خۇم لە ھاوینەھوارى كىلە لەنیوان
سەردىشت و قەلابىزى دامەزىان،
لە گۇندە شىنى تا دەگاتە جىايى
سوركىو ناوجەھى سىيۇھىلىم كۆنترۆل
كرد، ئەمە جەن ئەمەللىيەت
بەرگىرييە ئىتمەيان گەورەكىد، ھەزار
شاخ و باليان لىتىن، بەھەر حال ئىتمە
ناظار بۇوين، كەمە وەللامى ھەمە
ئە و ناحەزانەنى خۇمان بەدىنەيە، من
ھەمە ئەمە و تارانەشم ھەلگەرچۈن،
بەلام بەداخاوه ھەموويان فەوتان و
لەناؤچۇن، بۇم نەمكرا بىبخەمە ناو
ياداشتە كانمەوه.

ئاگادارتان بکەپىنهەو، كە ئىتمەنە دېزى ئىپەو نىن، بەلگۇ ئامادەين
هارىكارىشتن بکەپىن بە گيان، بۆ روخاندىنى ئىۋرىزىمە بۆگۈنە. ئەويش
يەكچار زۇرىبەيانى رەزامەندى كىد لە قىسەكانى ئىتەمە، وتنى:
١- جارى ھەر لە بەيانىبەوه
نووسىنىنى رۇۋىننامەكان لە دېزى ئىپەو
نامىيەت.

٢- ھەموو كادىرەكانى خۇمان كەوا
لىزە دانىشتوون، دەست دەكەن بە تىيەكەپىندى خەلک لە سۈودى ئىپەو.
٣- ئاگادارى ھەمۇو كۆمەتەكانى
ئىțان دەكمەن، كەوا بەھاوكارى مادى
بۆ پەناھەندە كورىدەكانى ئىپەو بکەن،
لە سەندوقى (بىت ئالما) يارەيان بۆ
خەرج بکەن، بەتابىبەقى ئواھەي بى
ئىش و كارن و موختارن.

ئىتمەش و تىمان زۇر سۈپەپاس بۆ
جىببەجىكىرىنى خالى يەكەم و دووم،
خالى سېيىم بىتپىست ناكات، جونكە
ئىتمەن ئىتەرى قەناعەتىن و چاومان لە
مادەن نىبە، بەلام رىزۇ رەزامەندى
ئىپەمان كەركە، ئىلىدى ھەمۇو
قىسەكانمان تەواو كىرىو زۇرىپىش
كېتىشەشلى لهەڭلە كەرىدىن، كەوا نانى
شەھۋى لا بىخۇن و بە قىسەمان نەكەر،
جونكە شەۋەداھابىتو، عەسكەرەكان
لەسەر جادەو باڭەكان دەگەران و
پىرسىارى شەتى و ايان لە خەلكەكە
دەكەر، ئىدى كە مالئاۋايىمان لەتكەر
و لە كەلمان ھاتەدەرەمە، داواى
لىكىرمە كە ئەو قسانەنى كە بۆيم
كرد، بىكەم بە رىپېرئازىك لەسەر
كاغز، بۆ ئەمەي بىدادە (مجلس
اعلاى خىپى ئىسلامى)، بەلام كە
ھاتىپەن مالەن ئەو داوايىمان خىستە
پاشتىكى و پەھەنديشمان زۇر
بە نەھىتىن كىرت، لە چەند كەسىك
زىياتر وەكى شىيخ محمدە خالىد و
دىلتىنادى كورى مەلا مىستەفا و هەزار
مۇكىپانى زىياتر كەسى تى نەيدەزانى
داخوا ئىتمە چىمان كىرىدۇو، ئەو
بۇ كەوا نۇوسىنە كانى رۇۋىننامەي
ئىțان لەلایەن خلخالى و جەلەھەدىن
فارسىيەنە دەن، بەلام نۇوسىنە كانى
چەلال تالىمايانى و قاسىملەنە
ئەوان لە خىپى ئىسلامى بەرپىرسىار
نەمەنون، ئىدى دەلمان بىتەنە ئارامى
كىرت و بىناغەي بۇستاپىتەيمان لە
كەل ئاخۇنەدەكان دامەز زەراند، ئۇمۇمۇ
عەبدولرەھمان قاسىملۇ زۇر شىتى

و هروده‌ها له‌گه‌ل روسیاش بین ئوه‌هی یه‌ک تۆزقال له وره‌ی دایه‌زیت، تا ئوه‌هی بوبو حکومه‌تی عیراقی په‌نای بو شای ئیران برد، که هرچی داواکارییه‌کی ھەیه لە (عمره‌ب) و سئونوره‌کانی وشکانی نیوان عیراق و ئیران هم‌مۇوی بۆ جىچىن بکات، ئوه‌هی و كوا له مانگن ئازاری سالی (۱۹۷۵) دا رېکەوتتە شۇومەکەی جەزایر له نیوان شاشی ئیران و سەدام حوسین(دا) مۇر کرا، میللەتی كورىي هەئار بوبو به قوربانى نیوان ئەم دوو خاینان، دیسانه‌و بەھەشەو نەھەستان و ئىنزاپى كرده‌و، ئەگەر رانەھەستن شۇرۇشان كرده‌و، لە شۇپوش، ئەمەن بەھەردوو لادو ئابۇقە دەدرېن، واتە لە لاین ئیران و غۇرماقەو، ئىنچا سارۆك بارزانى ناچاربوبو، ھیچ رېگايەکى بۆ نەماوه جەكە لەھەوە پەننا بۆ مىللەتى مۇسلامانانى ئیران بىنت خۆ شاشی ئیران خابىن دوژن بەھەموو مىللەتى ئازادىخواز دەرخى و حکومەتىكى عادىلانە ئىسلامى دەيتى كایاھە، ئىمەش لە سېبىرەكەيدا دەھىسىنەوە، يەلام زۆر بەناخە بىزۇتنەوە ئىسلاھىمی هەندى خەلکى لەناودا ھەيە، کە ئىمەي بە لایەنگى شا دادەنن و لە رۆژئامەكەندا ناومان بە خارب باس دەمکەن، ئەمەو داخە کە تا ئىستا كاربەدەستانى حىزىنى ئىسلامى ئاگاكارى تەواوبان نىيە لەسەر بەسەرەتەتى رۆخشى كورد لەكەل شاشى ئیراندا، ئىنجا قەسەكەنامە هەم‌مۇوی بۆ كىراوە نزىكىي يەك كاتمەن و نىوي خایاند، راستىيەكەي ئاغا قەسەكەنلى مەن زۆر بەخېرىبۇو، وقى: يەكمەن من زۆر خۆشحالىم كەوا ئەو زانىارييانەت بۆ باسکرد، كەوا من كەلکى لەيۇرەتكەرم، تەشريفەت بۆ لای ئىمە زۆر بەخېرىبۇو، هەم بۆ ئىمە و هەم بۆ ئىمەش، من شەخسى خۆم سەرپەرىشى كارى ئىنە دەكەم، مەرجىھەشتان دەۋى داوابىكەن، ئامادەن بۆ ئەنچادانى، ئىمە ئىستا هېچ داواکارىيەكەمان نىيە، يەلام تەنبا بۆ ئەمەن دەنچەن

A portrait of a man with dark hair, wearing a patterned headband and a dark jacket over a light-colored shirt.

عہبدو للا پشیده ری

له ژیر فرمانی شو نیمچه دهوله‌تمدا
بدرینو دهدچوو، به تابیه‌تی پاش
ریکه و تنامه‌ی ۱۱ یا زاری سالانی
۱۹۷۰. یئمه هیچ کم و کوریه‌یه کمان
نه مابوو ج له رووی سیایوه‌ه و له
رووی ٹایوریه‌یه و، به لام شای تبران
به فرت و فیلی خویه‌ه هرهوده به
هاوکاری نه مریکاشاهه، هستان
و به لینیان به سه‌رۆک بارزانیدا،
کهوا ناماونه ههموو جوزه چه کنکی
گرانی وەک فرقوکه و تانک و بازۆکه
و توپی دووهوه‌یه‌ی بـو داین
بـکن، بـو نـهـوـهـ شـهـرـ دـهـسـتـیـبـیـکـاتـ
له نـزـیـ حـوـمـتـیـ عـیـرـاقـ، پـاشـانـ
کـارـیـکـیـ وـابـاـتـ کـهـواـ مـافـیـ کـهـلـیـ
کـورـدـ لهـ (فـیدـالـیـتـ)ـ کـهـ مـنـ نـهـ بـیـتـ،
نـهـ وـدـبـوـ سـهـرـۆـکـ بـارـازـانـیـ باـوـهـرـیـ
بـهـ درـوـ وـ دـلـمـسـهـ کـاشـیـ شـایـ تـبرـانـ
وـ نـهـ مرـیـکـاـ کـرـدـ، لهـ سـالـانـ ۱۹۷۴ـ (دـاـ)
شـهـرـ لـکـیـرـسـیـاـهـوـ، لهـ نـهـنـجـامـداـ
نـهـ وـهـدـیـ کـوـهـاـ بـهـ لـینـیـانـ دـابـوـ لهـ روـوـیـ
عـسـکـرـیـهـهـ هـمـمـوـوـ دـرـوـ دـهـرـچـوـوـ،
لهـ ماـوـهـیـ یـهـکـ سـالـیـ رـهـنـدـ، هـرـ
(فـهـرـدـاـ وـ پـهـسـ فـهـرـدـاـ)، وـاتـهـ بـهـیـانـیـ
وـ دـوـ بـهـیـانـیـ چـهـکـهـ کـانـتـانـ پـیـدـهـگـاتـ،
لـهـ کـهـلـ ٹـهـوـشـدـاـ بـوـمـاـوـهـیـ یـهـکـ سـالـ
کـورـدـ بـهـ رـامـبـهـ نـیـزـ اـمـیـ عـیـرـاقـیـ وـهـسـتـاـ

د. نهیهز مه جید نه مین
 به لام نه و بوقوونه‌ی، که زور باوه و بلاوه لمنیو تویزه‌ران و
 میزونو ووسان و روقه‌له‌لاتناسان، که زربه‌ی زانایان له سه‌ری
 کوکن، نهوده‌یه کورد و زمانی کورد لفکنه له خنزیر ناربیه‌کان
 و پیوه‌مندی هرگه‌گز و زمانو اوانی به هفتن یه همه له گل که کانی
 تری نهم خیزانه. که له راستیدا نهم بوقوونه له لاین زربه‌ی
 میزونو ووس و نووسه‌ر که ده‌رکانه به برگری لئی ده کریت و
 به راستی ده زمان، له اوانه حوسین حوزنی موکریانی و محمد مهد
 علی عمونی و تقيق ودهی و... هست (27).

بیوتوار لیرج پدکنیه له و روچیه لاتناسانه‌ی، که کورده‌کان به نهوهی هیندو شواروبیه‌کان دما نیست، ههروهها س. آبگیاروف له دهرنه‌نjamامی لیکولینه‌مهوهی (زاری کرمانجی)، که له لایه‌ن زوربه‌ی هه‌مزوری کورده‌کانه‌وه به کاربیت، که یشتنوته نموده‌نjamامی، که زمانی کوره‌ی زمانکی سرده‌بخویه و پیوه‌ندیمه‌کی به‌تینه به زمانی کوره‌ی زمانکی سرده‌بخویه هه‌مه، که، دهکان به نهوه، ثار، به‌کان، به: انتت(28).

فلاذر دیمیر مینوروسکی تویزه‌ر و روژه‌ه لاتناسی به ناوبانگی روسوی، که دهکرت بلینی هله‌ر جرم روژه‌ه لاتناسان پنتر گرنگی به میژوو و روجه‌له‌کی کورد داوه و بهره‌منکی زوری له بواری میژووی گله‌لی کوردهوه همه‌ی، له سالی (1927) دا له ژنسنکلوبیدای ئیسلامدا دهلىت: (دشیت کورد لبه‌هه‌یانی میژوودا له روژه‌ه لاتساهه و روژه‌ه لاتی ئیران) رورووه روژناوا او کورستانی ئیستا كۆچى تىايادا ئىشتەجى بووه(29).

دو اتریش له و راپورتدا، که پیشکش به کونگره بیسته‌می روژه‌لاتناسانی کردوه، که له سالی 1938 له بروکسیل بهسترا، ناماژه پهوده دهکات، که کورد نهوده میدیکه کان و له همزاره ییمه‌که پ.ز. هوه له ناوچه کانی باشوروی دریای هندوپینه‌هوده پهروم پوچنایا باو کورکستان چون کردوه، له پاشان دواي شیپیر اوتوریه‌تی ناشوروی له سالی 612 پ.ز. له میسوپوپاتامیا به شیونده‌هی که فراوان بلاو بونته‌هوده(30). به لام سه مردی نهاده شمش ناماژه‌هی بهوه کردوه، که ئەم نابیتله پیکر له بوردهم نهوده، که پیش هانتی ئەم نهاده کوچه ریانه باو کورکستان، نهاده شیوه‌ک یان چند نهاده که تیکه‌لاؤ و مهبووبین له ژیز هنر ناویکی هاوشیوه به ناوی ئەو نهاده‌هی(31). به لام سه‌رنجام دهکرتی بلین، که مینورسکی پی وابووه، که کورده ها و چرخه‌کان

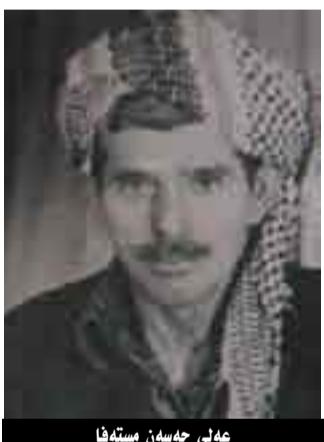
که لیکی تیکه‌ل و لیکراون و له چهند که لیک پیک هاتوون.
لیکو لینه‌وه میزه‌ویبیکان ده ریانخستووه، که هه ره له
سنه‌رتای میزه‌وه مرغه‌قوه، کومه‌لیک کورانکاری قوول
و پیشنه‌ی هاواکات له که‌ل به‌مره‌سنه‌دننی مرغه‌فایتدنا له
شیوازه‌مکانی کوبوونه‌وه مرغه تا دره کوتنه‌نه ته و هکان
له سمه‌ردادا هاتوته بون رووداوه. خیل و گله کونه‌هکان
له سمه‌رددهم جی‌جای‌کاندا راسته و خو په‌موده‌داری بوونه به و
کلتورو و شارستانیه‌تنه‌ی، که له لایین ره‌گهه زه مرغه‌یه کانی
پیش خو یانه‌وه دامه‌زراوه، که ریشه‌یه نئم شارستانه‌تیه‌اش
ده‌گه‌ریت‌سهوه بچاخه دیرینه‌کانی پیش میزه‌وه و بدر له
دمرکه‌کوتنه سمه‌رتمایی دمه‌له‌تی شاره‌کان، که له راستیدا
بر لهم رووداوه هیچ تیکه‌ل بیونیکی ره‌گهه‌زی له‌تیز
یاسایه‌کی چه‌سپاو له ثارادا نه‌بوو. به‌لام له نئن‌جامی ٹه و
په‌مره‌سنه‌دننایه که به سمه‌په‌موده‌یه کومه‌لایه‌تیه کانه‌هات
و بوبه هه‌ی دمرکه‌کوتنه سیسته‌می کومه‌لایه‌تی، نئم‌همش خوی
له خویدا بوبه به‌هی تیکه‌ل بیونی ره‌گهه‌مکان و تیکه‌ل بیونی
شارستانیه و کلتوروهکان له جواره‌جوهه‌یه نه و پیکه مرغه‌یه

عهلى حهنهن مستهفا: شهري خوکوژه و کوردکوژه مان به توندي ره تکرده و هه تيمان گه ياندن، دهبي هه مووان له ئاستي روودا وو كېشەكاندا هيمن و ئارام بىن

پاش نان خواردن کوبوونه و هیمه کی
جهماوری و گشتیمان سازادا و
بارود خود که مان بوق روونکردنده و
شده ری خوکوژه و تیمان گه یاندن،
تو ندی رم تکرده و تیمان که یاندن،
که ده بی ههمو وان له ناسی رو و داد و
کیشنه کاندا هیمن و ثارام بین و نه وه
به ههل نه زانین بو تو لاه کردنده،
بکین و کینه پیر امیر به یکه کوه بیزن
بکین. به لکو همه مو به یکه کوه بیزن
و بیز یه که هیوا و نامانچ خهاین
دریزه پیتدهین و همه مو وان را بیر و
مامؤستا بین له ناسی رو و داده کان.
ثاماد بی وان ثاموک گاری به کانیان پن
باش و قبوقل بیو، هماندانه کو،
جالا کانه و زیره کانه کاروباره کان
پریزین، همه مو به دل پاکیه وه
پشتی یه ک بکرین و رایانه دست
له نهان دست بین بیز سر که وتن و له
گورناتی پلاتی دوزه منان. پیتر اگه یاندن
که من و هکو و لیپرس راوی یه که می
ناوچه که، همه مو پشتگیری به کتان
ده کم و داو اکانتان بیرزه متر خیتم.
له دوای کات تیمیر جواری باش نموده و
کوبوونه و هکه کوتایی هات و همه مو
گه رانه وه گوند کانی خیان.

لله بهر گرنگی شاری کویه هر خوشم
سپرید پرشتی ریکخراوی حاجی قادری
کوییم دهد کرد.
ئەندامە کانى ریکخراو: عەزىز
سەربىست، قادر حاجى ئەمین،
سەيد عەللى نەھار، سەيد عومەر
شىخ مىستەفا، مىشىر حەممەریب،
نۇنىڭىرى قوتاپىيان، نېير اھىم واحىد،
نۇنىڭىرى قوتاپىيان، ئەھمەدى حاجى
ئەمینى سماقاولى.
ئەگر ناوى ھەندىنچىلەن بىر كىدى
داوايلى بىورۇدىن يان لىدەكەم.
لە رۇقى شازادە پېنچى سالىلى شەست
و شەمشۇق بۇ ھەللىزارەن وەھى لېزەنەي
ناوجەقى قوتاپىيان سەربىد پەشتى
كۆبوونەھەمەكى تىرم كەد:
عوسىمان سالىح خۇشناو ھیرانى:
لېپىرساوايلىزەن
ئېپىراھىم واحد، مىشىر حەممەریب:
ئەندامانى ئەنچەق
نەوزاد كاڭارەمىش تەقەقى، مام
رەشاد رەفيق زىن دروو، سالىح
حاجى ھوپىز ھیرانى تاسراو بە
سالىھ كىتى، نىھاد جەمال وەھابە
كەر.
دواتر ئامۇڭكارى و ئاڭادارى دىكەمان
پلاوكىرىدە بەسەر ھەممۇ ئەنجومەنلى
كۈنەدەكاندا كەوا رۇقى ھەمینى ھەممۇ
ئامادەبىن ھە بارەگا بۇ مواندارى و
سەردىنى لەزەنەت تازەت ناوجەق.
لە رۇقى دىيارى كراودا ھەممۇ لە
گوندى (ئىلخانچا) ھە ئىزىكى (۱۰۰)
ماال دېبىوون كۆپۈنەھە، كە
ناوەرسىتى دەشتى كۆيە بۇ دەتوانرا
لە ھەممۇ لا يەكەھە پۇوومان تېتكەن
بەمەستى كۆبوونەھە، بانگەھىشتنى
زۆر كىسى پىياو چاڭ و بەھەلۋىستى و
زېرىھەك و ناوارى ناوجەكەمان كەد و
ھەممۇ ئامادەھى ميواندارىيەكە بۇون،

جه مال تاهیر مام خدر.
منیش له سره فرمانی بارزانی له گهمل
هه فالی خوشبویست مه لها عمومی
جل همویزی به ره ناوچه هی کویه
به ری که توین و چووینه باره گا
کونه کانمان له گوندی (پیرمر)، که وا
همو شته کانی بردا بابو، تنهانت
مؤری ناوچه شن. له با رو دوخنی
ناهه موار و تالق زدا بی مرمان لهه
کردوه به بر نامه یه که داریزین و
مؤری ناوچه شن له قالیه سابو و نیک،
که (مهلا عومه) دروسنی کردوه و
چهند به یاتنامه و شاگاداریه کمان
بلاکر دمه:
ئامؤرگاریه کی جوان و ریک و پیکمان
نوسوی و بلا دمان کردوه و شاگاداری
ئهندامان نام کردوه، کهوا بینه وه
باره گاکه مان و کوبونه وه ده کهین
و له ناسنستی رو داد و کیش کان
ریکه چاره گونجاو چاره سره
له بار داریزین.
هدروهه سره لنه نوی دهستمان
کردوه به دار شتنه وهی په یکمی
ئیداری ناوچه هی حزب، له
ناور اسستی مانگی پینچ له گوندی
پیرمر کوبونه وه وه کمان ئهنجام
دا، خوم سره په رشتی راست و خوی
ناوچه کم ده کرد، زور به وردی
دراسه ناوچه کم کرد و له سه
ئه و بینه ما یه بیریام دا به دهه شکردنی
ناوچه که به سه ره چوار ریک خراوی
فر اوون له سنوری چالاکی خومان
بهم شیوه یه:
ریک خراوی حاجی قادری کویی ناو
شاری کویه
ریک خراوی حاجی قهلا همه مو سنوری
دهشتی کویه
ریک خراوی گورقه ره ناحیه ته قته ق
تاوهه که به سه شر غه
ریک خراوی با حاجی همه مو ناوچه هی

عهلى حمهن مستهفا

له مانگی^(۳) ی سالی ۱۹۶۶ دووباره شهر به پلانی گلاوی نوژمنان له ناوچه‌ماندا هه لکیرسایوه، شبری برا کوژی و کوره به کوره به کوشدان گوند و چیاکانی گرتوه.

لکیرسایه ناوچه‌ی کوچیه هه ماموو سه‌ر به بالی ممکته‌ی سیاسی بیون، له سرهناتای مانگی کانوونی به کهم بروکه‌یهک بز ناوچه‌ی جووکیارانی لقی دوو کرا، که به فرمائی بارزانی من بکوپریمهوه بز ناوچه‌ی کوچیه و جتی ته‌نامایی بیتشتو بکرمده، که ناوچه‌کیان جیپیستشو، جووبونه پیال بالی ممکته‌ی سیاسی بز، که لدو بدریزانی لای خواروه پیکهتابون:

باباه کریم: لکیرسایوه ناوچه، علی حویز، واحد سه‌عید، قاره‌مان نه‌جار، شههید حمهید کریم شانه، شههید جهمال خوشناو، ماموستا

که له خویان یان دهرمهوهی خویان و مریان گرتبوو، لمو کاتهدا
و دک رنگانه وهیک بچمکه ساکارهکان، که ثم چمکانه
به زوری په چوونهندیان به پیکاهتای روحو کوکله لگاوه هبپو و
همندی جار خواوهوندی رههکه رولی سهرهکی و دیاری تیدا
دهمیسی، که همهامش له قوانغی بدر له دمرکه وتنی نه توهی
کورد به شاسکرا به رچاو دمکه ویت. بهم پینیهش دهکرت بیلین،
چمکه ره کردن و سمههه لدانی ثم نه توانه له دمرهه نجامی
زیابی وونیکی پیژهه بیهه نهندام و تاکه کانی مرؤف نه بیو، به لکو
له هنجامی دمرکه وتنی جویری (نه وعی) کومه لکهه نوی بیو،
له کاتیدا که پیکاهتاهکی شیتویازی حکومی یان ٹابوری
و هرنچه گرتبوو، به لکو تنهها کوبوونه وهیک میژوکردي
تیوان رهه قهکان بیو، که له ریکهه ناونانی گشتی و خاک
و فرهنهنگ و زمان و پیکاهتاه سایاکلوله بیهه و داب و نه ریته
دیاریکر اوکاهنه وه... هندت یه کیان گرتبوو (3).

بیویه بو گهربان اه دارو ریشهه نه زادی ههه نه توهیک به
دیراسهه کردن و لیکو لینهونه وهیک بنهما له بنهما کانی پیکاهتاهی
نه توهیه و دک (زمان یان گلتوری یان داب و نه ریته، ... هندت)
پینک نایت، به لکو پیو بسته سه رهم پر حسهه ندنهه ڈیاری و
گلتوری و زمانه وانی و فرهنهنگی و ... هندت تاوتونی بکریت،
که باوبایپرانی ئهه گلهانه له سه ردهه جیا جیا کانی میژوودا
پینیدا تپیه بیوون، شوههنا سومهه ریبه کان به دهکه زمانهه وهیکی
سسه رهه خوه و کاشییه کان به گلتوریکی زاکرخو سیبیه وه
شارامیهه کانیش به زمانیکی ساماییه وه به تپیه بروونی کات
له عتیز اقدا بیوون به ک سورد و عردب، ههه رههها خانهه کان و
هیتییه کان و که بدکیهه کان و یو ناناییه کان له ئاسایی بچووک،
تورهه کانیه ته مرغه پیکه دههینن، ئهه یاساییه بشمسه رهه مو
که لان، حیاننا ده سیست (3).

به بینی ته راستیانش بیت، تویژه‌ر بُو ساغکرنده و هی
پیشنهادی نهادی هن توایه‌تی کورد پیویسته له و روودا و
په رسه‌ندنه میز و پیانه بکول لینته و، که به سه ناوچه کانی
سه رووی یاک ووری نوچی را فدینا هاتووه، ئه و بش به
تاوتیکدنی ئه و نه جامانه‌ی، که زانا ئه رکیل لوزیه کان له
میانه ئه و کنه پیشکنیانه‌ی که له ناوچه که داده نه جام دراوه
به دهستیان هیناوه. به تایبەتی شهومی په یونه‌ندی به چاخه
هرینه کونه کانه وه و ئه و پدرمه‌ندانه وه مدیه، که مسمر
زیانی مرور قایتیدا هاتونه هه ره سره‌هه لدانی
نیشته‌جی بونه کونه کان تا دهک و تنى ئه و سه‌ردمه
میز و ویه‌ی، که له میانه‌یدا مه رجه باه‌تیبه کانی سره‌هه لدانی
نه تموهه کورد دهستی به فراوان بون کرد(34).

به درخان له سوید

پاش ره‌زمانه‌ندی نیشاندان و داوه‌تی رسمی
نیاوانه‌ندی رونکابیری کوربی ۲۰۰۹/۰۲/۲۲
له مانهایم، له ۰۰:۰۰:۰۰
^(۹) کسی (همید بهرخان، خالد
جحوتیار، موسین ناوره) له بردخان
و اکاروخ نیبرایم، کاریان شیرکو،
تیپویوف یوسف، مزههر شیرایم، رووبار
تیسیماعیل، چیار تیسیماعیل (له گروپی
گفتچ بـ شـانـقـ بـ هـرـمـ وـ لـاتـیـ تـورـکـیـ)
(نهـنـقـهـ) بهـرـیـکـیـ پـاسـ چـونـ وـ نـاوـنـاـ
قـیـفـهـ نـهـلـمـانـیـ وـرـگـنـ، پـاشـ چـاـوـهـرـوـانـیـ
دهـ رـوـزـ قـیـزـ وـرـگـیرـاـ وـ دـهـبـوـایـهـ هـهـرـیـکـ
لهـ (مـحـمـدـ) مـوـكـرـیـ وـ قـوـبـادـ جـهـلـیـزـادـهـ
وـ سـامـیـ هـادـیـ وـ حـسـمـنـ یـاسـینـ) بـینـ بـوـ
نهـنـهـ کـرـهـ بـهـ مـبـتـیـ فـیـزـ وـرـگـرـنـ، بـهـ لـامـ
شـانـقـ بـهـ کـرـهـ وـ نـهـ چـوـوـنـ دـوـکـوـتـنـ، پـاشـ بـیـ
شـوـ چـالـاـکـیـهـ نـهـنـادـرـیـتـ بـهـ رـاوـیـزـ لـهـ کـهـلـ
(دوـیـانـ) کـهـ خـاهـقـارـهـکـیـانـ نـهـکـرـدـ،
بـهـ لـهـ سـهـقـارـهـکـیـانـ نـهـکـرـدـ،
بـهـ بـوـیـوـیـهـ دـهـزـکـایـ بـردـخـانـ بـهـرـیـارـیدـاـ هـدـمـیـ
شـوـ چـالـاـکـیـهـ نـهـنـادـرـیـتـ بـهـ رـاوـیـزـ لـهـ کـهـلـ
گـرـگـوـیـیـ گـهـنـجـ بـ شـانـقـ بـهـ هـاـوـکـارـیـ تـبـیـ
شـانـقـوـیـ (سـروـشـهـیـ) سـوـیدـ، بـهـ تـایـبـهـتـیـ
تـهـلـارـ هـیرـانـیـ، کـهـ رـوـلـیـکـ گـهـوـرـهـ
شـکـتـیـقـیـ کـیـاـنـ لـهـ سـازـانـ وـ نـمـایـشـ کـرـدـنـیـ
شـانـقـ کـهـ رـیـهـ بـهـ
لهـ سـوـیدـ، جـونـکـهـ
هـسـرـ زـوـوـ هـوـلـیدـاـ
هـوـلـ دـاـبـیـنـ بـکـاتـ
وـ شـانـقـ کـارـانـیـ
سـوـیدـیـشـ بـهـ
تـایـبـهـتـیـ کـامـیـلاـ وـ
رـوـبـیـرـتـ هـمـوـ کـارـ
تـائـسـانـیـهـ کـیـانـ کـرـدـ،
لهـ پـاشـانـدـ وـفـدـهـ
چـاـوـیـانـ بـهـ بـالـیـزـیـ
بـهـ لـهـ سـوـیدـ
بـهـ لـهـ سـوـیدـ
(دـهـلـیـزـهـ دـبـامـهـرـتـیـ)
کـهـوـتـ، ثـوـیـشـ لـهـ
نـزـنـیـکـوـهـ کـوـیـهـ کـانـیـ وـفـدـهـ
گـرـگـرـتـ وـ دـهـسـخـشـیـ لـهـ بـهـهـمـهـ کـانـیـ ئـوـ
گـرـگـوـیـهـ کـرـدـ.

حه مید نه بويه کر به درخان

* به درخان لیرون لووی:
به درخان لیره ئەوه دەخوازى گلتوورى
کوکورىان ناشنائى گلتوورى ئۇوان بىكەت و
له رېڭىاي ئۇمۇشەدە دەپەمىي بىخىزىتە نتو
كاكایا رۇوناڭكىرى و ھونرەپەيەكەنلىش،
چۈچۈنكە لىرە ئىپان سىستەماتىكە ھەممۇ
شىتىكە رېكخراوه، بۇ نەموونە شەگەر زۇوتى
كۆكتاتاكەكان نەكەتى لە ھۆل و داومىتى
مەپۇنان و رېكتەشتىنى كارەتكانى دىكە
ھەر، كېز ناتوانى لە وادى خۇيدا كارەكان
جىئىچەجى بىكەت، لەۋى ئاساسىيەدە پېتىچ
خولەكى تۈۋاتىنى دەتowanى ھەممۇ كارەكان
جىئىچەجى بىكەت، لىرە لە ولاتى جوانى و
سەماق و سروشت و سەرەرەرى ياسا ھەممۇ
شىتىكە فەرەاهەم كراوه، بۆت نىبىي بچىيە
نېنۈ ۋىيانى تايىھتى خەلک و سەرەرەرى
ياسا پېتىشىل بىكەي، لەۋى ئىپان بە مىزاجى
تاكەك كەسى دەرۋا بەپىۋە، خۇ شەگەر
لە سكرتەرەن و كارەدەستانى خوارەدە
تۇتۇرۇببىي ئەوه ھەر كارت بۇ ناڭرى،
لېرىدە پاش ئەۋە ئاشنائى داب و نەرىت
و ۋىيانى رۇزانىي بىتت، زۇر ئاساسىيە بە
ھاۋاپۇرۇيەكى رەزا سوووكت قىبول دەكەن،
بىلەلام كەرەتلىن ناستەنگ لەپەرەدە دېرىزە
پېتىدانى ئەم پەيووندىيە (زمانە)، چۈنكە
زىمازىانى ھەممۇ شەتكانت بۇ كار ئاسان
دەدەكتەن و بەد حالى بىون نابىت شەگەر
و مرگىرىش كارەكان و وەتكان و وەپكىرى
ئەۋەپەيەن دەكتاتە نبو بە نېنۈ، بۇيە
زىمازىانى زۇر لە جىڭىاي خۇيىتى، يەكىنە
لە مۇكەرە ئەكتەتكەنلەن لىرە نەمایشى شاتۇ
و كېتىپ و خوارىن و ھاۋاپۇرۇيەتى بە خۇرابى
نېنېي، چۈنكە ھەر شىتىكە پىناسەسە جو گۈزى
تاتابىتى خۇيىتە.

نهک له کوردستان به لکو له هه موو عیراق شتیک نییه پیی بلىین سینه ما

مکر رہشید

هونهارمهندی نه کتسر و درهینهار بهک
ردشید سالاینکه له بواره هونهاری
کاردمک، ج وک نه کتسر و ج وک
ددهنهنوره دله له شانت و له دراماشاد،
دواکاره هونهارمهندی له آمدا زیمهدو و
له شانتدا «ماری» بیوو، سبلهارتده به کاره
هونهاریبه کاسن خوی و رووشی همروقی
هونهاری کورودی نه مو دیدارهمان له که کنی
سازدا....

- چونه تا نیست کارت لاهه دهقیک
نهک دروده، بس له ژانی پنهانهندی
کورد بسکا، نهکاتیکا برباریسو و کار
لهدهقی (بایز هات و بیز بسو) ای
پیش روی سید برایمی بکه؟

- له درامای (وسیمه تنامه) و
(ژیله مف) دا کمسایه تی کوردی
نهند مراثی تیدایه، دهشیت
نهوکمسانه ئیچابی یان سلی
پیویسته هونه ری درامای
ئه مرؤ ئه و رومه دریخات،
چونکه نهوانیش بهشینکن له
ئتمه، خۆم کارم لاهه کر دروده،
پاشان بق برهه مه که (حاکم
پیش رو) بوارم نه بوروه، ئمویش
لهوانیه له ئایندهه کی نزیکدا
ببینته بدرهه م.

* پیچو تا نیست بینه رو کوردی زیاتر
به ته نگ سه بیرکدن درامای غەیری
کوردیه وون، نهک درامای کوردی؟
لابه رئوهه ئیتمه له بواری
موهنه ری درامای کوردیدا تازه
کاره که بن. بدرهه مه کان که من
خەلکی تیز ناکهن.

* بے بای تو که کاتی نهود دیت دراما
کوردیه کان و مکو درامای بیانیه کان
و دریکردن سه زمانی بیانی؟
- ئەم پرسیاره بیو بسته له میدیا
کوردیه کان بکریت، چونکه
ئه وان بهم کاره هەلددەستن نهک
ئیتمه.

* تەله فریون و سەتە لایته کوردیه کان
له نیوان کارکردن بس دراما صادا چوون
دەبینی؟

- (کورسات) پیش روی
دروستکه کاری درامای
کوردیه، ھیوا دارم میدیا کانی
تریش نه ریچکه بې بگرن.

* له ناو کورد بەکن دەگوترى
دەریچە؟

- ئەنم، دە، هەنن، هە،

به یه ک جار و هرگیزان شهش کتیب له دایکبوون

چونکه زمانی باش و سه رکه و تنو
پیر جوانی و سه رنج را کنیش خوینه
به دهوری خویداً در ده کاهمه،
همه لبیت کاره کرد خوش بیستی و
پاشی دریزی گواره که، که ممه له
به که سالح ای و درگیردا دبینم و
به ئومیدم ئو نهود خستنه و هدی،
که به یه کسی و درگیران پیشکشی
کیخانی کوردی کرد، به یه کجارت
یه کتیب پر زانیاری و پیویستی و
خواستی خوینه ری کوردی له دزگای
وکریانی له سه رهتا ئەمسال چاپ و
پلاوکردوه.

لە پلە سەممەستم بەدرخان له
و درگیری پرسی:

ئەم کارو پر قۆزدەیەت چونه و چون
رزووت کردوتە و درگیران و چى دیکەت
بە دەستەمەدیه؟

پر قۆزدەیەم لە بەر دەستە، کە کاری

بھر سالج

تایبہت به بهدرخان هدلهیت و مرگیگران ویرای کوئمہ لیک پیناسه و بوجوون و قسه لمسارکرین ئەمو زمرورورته یە، کە زانیاری و ئاشتنا بۇونى يەكى دیكەش وەك بلقىك دېن و زۇپەسەر دەچن و كەس لايانتى ناكەتەوه و مىزۇو و شارستانىيەت و اينك

لە راپرسییدکە ٧٠٪/ى خەنگ پیشانوايە كوردستان دەپېتە كۆمەنگايەكى
پاسئاس و دادپەر دوھەر ديموگراسى

سنه بارهت به ئەگەري ئوهۇرى
ئەگەر ئەم كايد روشىنلىرىيە
بچە سپىت كۆمەلگا بە ج
ئاستىك دەگا ٧٠٪نى خەلک
پېيانوايد كۆمەلگايى كوردى
دەپىتە كۆمەلگايىكى ياسانناس
و دادىرەر و ديموكراسى.

۴۰٪ی خالکی پیمان وایه ختای
۵۰٪ مسنه لاته و ۵٪ پیمانوایه
که مترخه می یاسا ناسانه،
۳۶٪ پیمانوایه نا هوشیاری
و گرنگی نه دانی تاکه کانی
نکوتمه لگایه بهم بواره.
سبه باره بته ریگای به رجهسته کردن

خه لکیکی شاردا ز له بواره که و
نو خبه یه کی روشن بیر فورمه مکان
پیر کرا و مکه و، دمرئه نجام به و
شینو یه دمکوه تو ووه:

تاپیهت به بد رخان
له را پرسیمه کدا که ریکخراوی
روشن بیری په ره پیدائی چالاکی
یاسایی نهنجامی داوه له شاری
ههولیز و دهوروبههی لره گیکای
دابهشکردنی ۲۰۰ فورم، له لایهن

تارق مسته فا ئه حمده، سه روکى ریکخراوى روشنبيرى پەرەپىدانى چالاکى ياسايى:
لەكۆمە لگەي ئىمەدا ئىش لەسەر (زمارە) دەكري، ئەمەش گەورەترین مالۇرانىيە بۇ ئەم نەوه تازەيە

خوی لای نهادوه، واته له
پرمسیپه‌کانی خوی لای نهادوه،
تا ئمو راده‌یمه، که زیانیشی
بېرکەتوووه.

ناؤان، واته ناوایی مامەتە دەھەن؟
بېگومان كۆی رىكخراوەكان
وانین، بەلام رىكخراویش ھەمە لە
يەپىدە و يەرگۈرامى راسەتىقىنەكەي
ھەمو رۇكخراوەكانى كۆمەتە مەددەن
دەبىت سىفەتى مەددەن بۇونت تىا
بېرچەستە بىت.

ئەزمۇونى پېرىۋەتكانە، نەك
ئەزمۇونى كەسى.
سەرەتىن بېۋەتكەن، ئەمەش شەم
دەستمان بېكىرلۇو، ئەمەش رېڭامىكىشە
چالاکىيە و ھەمېش رېڭامىكىشە
بۇ خۇمان، بەلام ھەولەددەن لە
ئايىندەيەكى زۇر نزىكىا ھەندىك
پېرىۋە بە ھاواکارى رېڭخراۋەكانى
تر ئەنجاملىقى بىدەن تا ئەنۋە كاتىنى
پېرىۋەتى تابىيەت بەخۇمان دەبىتىت.
مەدىنەتكانە، خەق: دەبىت؟
مەدىنەتكانە، خەق: دەبىت؟

— بیکومنان هر ریکخراویک، که
دادمهه زربت هه و لددات سوود له
توانو ائمزوونی ریکخراوه کانی
تر و هربگریت، به تایبته تی هه و
ریکخراوانی هاوشیوه خویه تی،
بیویه هه و لدددهن سوود له تونانی
مادی و مهنه وی شهوان و هربگرین.
با بیننه سر دام و درگای دوته،
نهوشنیش هه همهان شمه؟

تاریخ مسٹہ فائزہ حمید

و ریکھراوی تایبیت به خویان
ههیه، به لام یاسا له سه رووی
هممو شنیکوههید، با سندیکای
کیکاران هبیت، نایا نام کیکاره
بنویستی به روش نیری یاسایی
نییه؟ با سهندیکای پیشکان و
ئمندازیاران هبیت، ئهی پیشک
و ئمندازیار نابیت روش نیری
یاساییان هبیت، که پهیو مندی
راستو خویی به خودی بواره کانی
و شیاری یاسایی و گله شه پیندانی فاکته رنکی
گرنهه بسو بر جه ستکردن بنه ماکانی
ديمکارسی و کومه نگاه مهدنی، دیاره
نه ماش یهودوندی راسته و خویی به پرسه سی
به شارستانی بیرون ههید، که تایادا تاکه کانی
کومه لگه هولدهن به شیوه دسته جه معنی
بریار له چارمه دوس و نایانده خویان بدەن
و نیش له سدر پروژی شاویه ش بکەن، بۇ
خزمەتکردنی کومه نگاکه بیان، دېتە نام
سوئنگیده و نام دیداره مان له مەگەن بەرەن
(اتا) سەنەت شەقەنە دەحمدەن، دەنگەنەم
دەنگەنەم، دەنگەنەم

* نامانچی سه رده کی ریکخراوه‌گه کتان چیمه؟

* خاوندی نامانچ گه لیکه،
که هر یه که و پیویستی به
؛ مینه ساره، شده، بشه و بسته

خویانده هه یه.

داری سمسه که دهد، سه روژی ریکخراوه
ریکنیری په دینه‌دانش چالاکی ایاسای
نه جادما، بُو شوهی له نزیکه وه زدروهی
ریکخراوه‌که بیان شروقه بکات بُو خوینه رافی
به درخان.

* سرفراط دوپرسین نم رنگراوه بچی؟
- ظمه پتویستی به
وه لامدانه و همکی در روست همیه،
نهویش گرانه و همیه بچ رهوش و
زیانی تاکه کانی کو مدلکی نیمه
له رووی روشنبیری یاساییمه،
یان خون پرسیار له خشم بکهم
بچی ثنم (کایه) مان له بیلزارد؟
بیت ده لیتم تاسمر ییسان قان ثنم
(کایه) روشنبیریه له کومه لکه
نیمهدا نائاما ماده، هم له رووی

شونینه و هه میش له رووی
کاتوه، هر ئەمەشە واکردوو
تاکوو هنونکوشى لەگەلدا بیت
خەلکى ئىئە نەتوانى ھەزمى ياساو
رۇشنىپىرى ياساسىي بىكاش.
* ماهىيە ئىدم زىخراوا لە چىيە و
لە جەھەستە دەيت؟

- مایه‌تی لهوه بارجه‌سته
دهبیت، ئەگەر هاتوو بۇونى خۆى
سەلماند، واتە زەروروتى خۆى
بە پراكتىكى سەلماند، ئەمەش
پەيوەندى راستەخۆى بە رېقورم
ھەمە، كە دەبىت لە ئىانى تاكا كانى
ئىمەدا ئەنجامىدىرىت، واتە شمولى
گاشىزلىقىسىن، وادى ئەنلىقىسىن

خومان بکم، دهی باسی شته
سهرتاییه کان بکم، تهمهش دوو
هوكاری ههید:
۱- به خوبه خش نیش دهکهین،
چونکه هیچ سمه رجا ودیه کی
داریماین نییه
۲- له نهزمونی سه رهتاییه ووه
دهستند دهکهین، مههسته
و کتنگیره، سه رهه چین و
تویزینه کانی تر دهگیریته ووه، تو
باس سه رهه چین و تویزینه کانی
کومه لگا دهکه، * کهه لئه و نییه
هر چین و تویزینه ریکخراوی
تاییه به خوی ههید:
- راسته سه رهه چین و
تویزینه کان سه ندیکا و کومه له

حاجی مه‌موق: خه لکی ئەو گوندە بە کوئی حوونە؟ مام حاجی وتى: وەللا
كەسى براي، هەندى ناسياوم لەو گوندانەتى دەشتى هەولىر هەن، دەلىي
بۇنى ئەواتنان لېپەكەم

له همهو کات و ساتیکدا ئوهودی خویری بى، هەر خویریيە
خووی شىرىت تاپىرى...بۇ من عەھىيە باسى ئازادى كورم بىكمە
چونكە جەرگەم و ئەنەن تەقىھى سەرەۋۆزۈر فرىېتى دەدم بە دەم و
چاوى خۇم دەكويتىمەو، ئەنەن كورم لەوھەتى چاوى بە دەنى
ھەلیناۋە بۇ من بۇتە ميكروب، بە مەندالى تەبىعەتىكى سەپەرى
ھەمبوو، ھەممۇش و شەمۈلە لە گۈيان و قاڭ و قېتەھى دەمەو، بەنۇرە من
و دايىكى تا بەرەبەر بى يەپىلى لهنان ماڭلا گىدىدىن و بۇ بەيانىشى
بە ئىسراخەتى خۇي تا دەمەدەم نىيۇرۇچە دەخوت...بە كەترلە
ماڭ بەسەر پىن كەمەت، حەرۈچ و مەجول، رۆزۈك سۆپەي
ئاكىرى قىلب كەمەدە، هەر خوا ويسىتى لەسەر بىرۇو، كلىپى ئەنگىرت و
مالامان نىسۇتا رۆزۈكى تەرىش خۇي كەمەدە ناو مەنچەلى ئاۋ،
ھەر خوا ويسىتى لەسەر بۇ دايىكى پېتاراگە يېشت نەختىكە...ھەركە
دەرگا لەسەر يېشت بوايدە دەتöt تو لمەرە بە راکەراك غارىدەدەي
دەرى و چەندە دەبۈوهەو...كاڭىتىكىش ھەرداش بۇو جار ئەستىقتو سەپەر
بۇو، پان نەدەبۈوهەو...داڭلاستىكىش بەكىدا كەردىبوو، رۆز نەبۈي و بەناوى راوكىدىن
كېتىشكە يەنچەرەت ئەم جىريان و ھەر جىريان مەشكىنى، بۇ شىكايىت
كىرىن نېتىئە سەرمان، بىراەمەكائى ئازاد بۇيان بەتكەمىمەو، كە ئازاد
دەستى زۇر راستە و لەو گومەي كەوتۈرۈچە دەرەمە ئاوابى بۇقۇ
تىدا نەھىيەت...كۆتۈربازى ئەو لەو بۇ مەستى بۇ كۆتۈرە لەفراندى
دەجۈوهە سەرمىيەت ئەم مال و ئەم مال، تەننەت كاتى پېشىلەيمەك
كۆتۈرىكى لىدىمەخوات و دەنەزىر لەخۆكۈرىدىت بەلەپەردا دەقەل و
عامى ھارچى پېشىلەيمەي بىكەت، يەمە لەدرەمەمە ئاوابى سۇونىتىنى
دەستىشان كەردىبوو لەكەل كوشتنى ھەر پېشىلەيمەكدا كۆرۈكى بۇ
ھەلدەكەند و تىبايدا ادىشىاردەمە دۇو بەرىدى و دەنەزىر لەم
سەرەر لەوسەرىشى دادەن، شانانىشى بەخۇوەدەكىرد، كە ئەمەر
حەوت ياخىشىت پېشىلەي كوشتووھە...لەمەلە داواي چى بىكىدا
دەمۇو بىدەينى، نەخاسىمە پارە، ئەنگەر نەشبووايە ھەر
لەپى بۇقۇ قەرەبىكەين، جونكە جارىكىيان چەققۇيەكى تەزىز دەستەنلى
وتى: ھەگەر ياساكلەم بۇ نەكەن مەن چەققۇو خۇم دەكۈزم...منىشى
بەس ئەمەندەن ونم: تاخىر پارە ئىنيي بەچى بۇت بۈت؟ من...
نەھىيەت سەھە كەم تەواوبىكەم، تا كەتى چەققۇيەكى نا زېكىيە
خۇپىن فيچقەي كرد، بە پەلە كەيانىمە نەخۇشخانە و لەمەم
بىوتىبايە رۆغ دەمۇو بلىم بەلى ئەسەد رۆغ...چەتۇونى ئەنەن كورم
لەو دابۇو يان لە شەر بۇوين يان لە شەر دەھاتەمەو، خۇ ئەگەر
شەرىك بوايد دەيانت ئازاد و كىنە؟ كاتىكەز لە كېنچىك دەكتە

بُوو، چەندان باره ھەنفار و
قەرتالە ترى و ھەنجىرىم بەچەند
ولاغىكەوە پىپۇو، لەگەل گەيشتىنى
سەرجۇخىتائى پېشتەموسى مالان،
ئېڭىكان لەسىر ئىلى خانۇوەكىيان
بانگىكان كىرمىم، مام حوسىتىن (بۇرە)
بەرەللايىھ و لەوى بۈھۆستە، ھەتا
لە ژۇورەمە دايدەكەمین... ۋەوان
لەو قىسانىدا بۇون، (بۇرە) لەمىسىر
دۇوارى ھەۋەشەدە بازى دا و شالاۋىدى
بۇ من ھېتىن و چاوم لېپىۋ ئەنەكان بە
دوايمەدە بولالى من كەوتەن خارداران،
(بۇرە ئەو سەھە درەبىوو، كە ئەگەر
باوكم لمەمال نېبىوايە، دەبەپەي بەررۇز
بەزنجىر بېبەستىرايەدە، نەوهەكى
پېرىداتە يەككىك، كە رىتى دەكەوتە
مالى باوكم، بەتايىھتى خەلکى
نەناسراو، باوكم بۇرە كەرەبۈك
دەستت و پىتى خۇي تەماشادەكىدە،
بەجۈرۈك پەرەرەدە كەربىبۇو،
ھېچ دىز و جەردەيەك بۇيىان نەدەكرا
لە تىرسى بۇرە، تخونى بىنكە و
رەشمەل و مالى باوكم بىكەن،
دەكىرنەمە باوكم ھەر رۆزىك
مەنپىك، كاۋىرىك، كۆشتنىيەكىيان
ھەبووبىت، بەشەن گۆشەن بۇرە
لە گۇشتى تەرەو ناسىك بە تەنبا
دانراوە، باوكم بە خۇي لەبەرەدەمى
دانانە، نەوهەك وەكى سەھەگە كانى
دېكە نەنبا ئىنسىك و پاشماھى
خۇراكىيان خرابىتە بەرددەم، سام
حوسىتىن لەسىر قىسەكانى بەرددەوام
بۇو، من ھەر ئەمەندەم زانى لە چاو
تروكانىك بۇرە كەيىتەن سەرەت سەرەت،
باقەلەمبايازىكى خىرابەرەنگۈزمۇرە،
كە هەتا ئەمەندەم لەپىر نەمابۇو، من
خەنچەرم لەبەر يېشتىنى دايە،
ھەر ئەمەندەم ئاكا لەخۇي بۇو،
لە خىرتۇكى و مەرام و ئەگەر ئېنەكان
نەگە يېشتىۋانىيە سەرسەر مان ئەمەد
بە دەلىيابى و نىخىر و نەحرى دەكىرىم و
بە لەيدان و چەغە چەغە، مەنیان بە
زامدارى لەبەر دەستى دەرھەيتا،
كە لە باسىكەم و دەستەكەمان و
رانىكەم، گازى لىكىنۇوم، خۇيپىان
لېدىتكايمەدە، ئەمەم بۇ ئەنەكان مەنپان
لەندا لەقىدەيەكەوە بۇ مال بەرددەوە و
نېزىكەي مانىكىك ھەممۇ و روژى لەو
مالە بېرىنە كەنیان بە قۇرە سورۇرى بۇ
شۇشىنۇم و پاكيان كەرددە، ھەنناكۆ
بە تەواوەي سارىنىزبۇونە (دىبارە
بەھەندى دەستەتىرى كورەھەوارى
چەورىيان كەرددە و مەرەمە مەيان لىداوە)
كە تۇنۇمەتە سەر پىنپان و بۇرەشىيان
لەپىر مالان بۇورخىستەتە و باش
ساغۇنۇمە، لە جىاتى بارەكەنلى
ئە و مۇۋەھىيە ھەتىبايۇم، شىمەمەد
چەندان بارە كەنم و دانھەۋىلەي بۇ
ئامىدە كەنپەپەن و بەرپان كەردىنى
تىزەر ئەنچەپەن و بەرپان كەردىنى
نېمەرەق بە سوپاسەمە ئەمەد
ھەوارەمان بە جەپەپەشت و
بەسىر (بېنەباوى) كەمۇتىن
و بە (باواجى) رۇو لە
گۈنەدەكانى بەسەتى شەرغە
گلۇر بۇويىنەوە.

عاجی مہموم

به سال‌آجوجو به سه رمانه وه و مسناوه
و یکه یه که لیمان دهروانی، منیش
هر لخومه و وتم: مام حاجی
دهلی پشکننه ری ثاوا تماشامان
دهکه! نشویش یه کسر لین نزیک
بوده و برسی: نهه و نهه له کوئی
دین و ببرو کوی دمچن؟
وتم: لمسه رهه ببرهه گونده کانی
دهشتی هه و لیر دمچین.
دیسانه وه پرسی ببرهه جو گوندیک؟
دهکیک لهه و لاموه، که لهه من
هر اشتتر برو، به که لهه ش و
تمهه، تی راخوری و وته: چیه
که پرسیاراهه مان لیده که، ظیمه
قورهه زکمان دیت له برسان،
نانیکمان بو پهیدا بکهن، منیش له
تکیه وه وتم: خه لکی ته و گونده
بو کوئی چونه؟ مام حاجی وته:
و هملای کسی برای، همندی ناسیاوم
له گوندنه دهشتی هه و لیر ههن،
دهلی بونی ثماونتان لیده کهم،
خه لکی ته و گونده همومویان له و
سه رثا و کانیهه سرهه وه، هه مو
که پریان کردووه و چوونه ته ئه وی،
نه وجا راسته و خه رووی له من کرد و
وته: تو خه لکی چ گوندنه کی؟ منیش
وتم: من نیستا خه لکی شمار و
پیشتر مالهان له گوندی شیخانان
بوده، بهی راووهستان وته: کوره
تو کوری شیتمحمد و مریمی
نه وتم: به لی، یه کسر باوشی
پنداگرت و زور به گرمی هه دردووا
روومه تی ماج کرم و فرموموی
لیکر دین به دوای بکه وین و دهستی
گرتیووم له گه ل خه، هه موومانی
برده سه رجو که لاه ثاویک، که

دنبدهوه، نهگر خوا مندالیان پیپیدات شوا تمهنه نیان ناگهه به ریکی دروست بکن، نمک بو ئه وه دایک و باوک تووشی کیشه نهیان ناماوهه نهوهه کهی

بر روله کانیان خوش و یستی
ن شما شرمه و ثابرو جونه،
نهوی به دلی خویان یاری به
منوسی رو لکانیان بکهن،
میکه بیر له نیستا هاورینیه کم
لام، گوته کچیک دناسم
وارده ساله، شم شمه و له
یکیان ماره یانکرد، کوره که ش
منی شازد هیماله یهه شوه
سات نییه، که هیشتا
نه به ته اوی کاری چاکه و
یهی خویان لیک ناکه نهود،
هتنا بونه هاوسری یهکتر،
ود شه کور و کچه ده تو ان
به کتر بگهن و بر نامه یه کی
بی بو ٹاینده خویان دابنین،
پاش سالیک و دووسال
شی کتیشه دهین و ناتوان
هه ل یه کتری ژیان ببهنه سه مر
به ناجاری له یه کتر جیا

و کۆمەلگای کوردهوا
که تووشی چى دەبىت له گەل
هاوسەرەکەي، دەتوانل يەتكىرى
بىكەن يان نا، بەلام ئەوانەن تەننیا
بىر لەوه دەكەنەنۇھە كورەكانىيان
تووشى ژيان ھاوسىرى بىكەن، كە
خۆشىان دەزانن زۆر زۇوه بۇ ئەو
كارە، بەلام ئەوانىشىن دەلىن كاكە
كىيان ئىستىتا كىشىھە وا زۇر بۇوه،
بۇيىھە دەمانئۈز زۇو مەنداڭلە كانمان
لەكۆل خۇممان بېكىيەنۇھە، نەك
دۇو رۇۋى ئى تر له گەل كەسيكى تر
تووشى داوى خۆشەۋىستى بىتت،
ئۇجا كىشىھەمان بۇ دروست دەكەت
و ئابروشمان دەچىت، ھەرودەھا
دەلىن ئىستىدا دەبىنن و دەبىستىن
رۇۋانە چەندىن كارەمسات
رۇودەدات، كە كۆمەلله كىسانىكى
دەبىنە قوربايانى خۆشەۋىستى،
ئۇجا با كلاۋى خۇممان بىگرىن و
با نەبىا، چونكە ئەوان پېيان وايە

دیارده‌یه کی باو له ناو کۆمە لگای کورده‌واریدا

ریکخراوانه همیه، بینویسته نمود
سنه‌نتمه رانه زیارت کاربکه و به دوای
کیشکانی ئاقفره‌تانا دا بجن،
نموده وی دمده‌می لیریدا باسی بکم
نموده وی تیستا له نیو کوه‌لگای
کوردوواریدا له تمه‌منی بچوک
به شوودانی کچان بیان ژنپهنان
بپ کوره‌کاتمان روو له زیادیبوونه
بن نموده بیز له دواروژی نمهم
کور و کچانه بکه‌ینمه و، که
تیستا دیباره‌دی تله‌لقدان نه‌وندنه
زوربورووه، که بوته چیگای
پرسیار لای همه‌موه‌ومان من نموده
ده‌گرینتمه و بپ دایک و باوکان،
که هیشتا مزدانه کاتمان له تمه‌منی
هرزه‌کاریدایه دهلى: با ژنیک
بپ کوره‌کاتمان بینین بپ نموده
نووشی کیشه و کیروگرفتمان
نه‌کات، نمود دایک و باوکه بیز
له دوا رۆژئی ئم کوره ناکه‌نه و،

له‌گەل ئەو هەموو پیشکەوتىنى،
کە له كورىستاندا رۇويانداوه
و بۇتە جىيگاي شانازى ھەممو
لايەكمان، كە ھەممۇمان دلخۇشىن
بەمەسى كە كورىستان ئەم
پىشکەوتىنەرچاۋەمى بە خۇوه
دېو، ئىستا ئافرەتانا يىش وەك
پیاو داواي ھەممۇ ماۋىقى خۇپيان
دەكەن، حۆكمەتىيش بە ھەممۇ
جۈرىك ھاواکارى ئافرەتانا دەكتا
و كۆمەلتىك ریکخراو و سەفتەرى
تايىبەت بە ئافرەتانا نەمە،
جا ئافرەتانا تا چەند باوهريان
بەم سەنتىر و رېكخراوانە ھەمە،
نموده يان پرسیارىكە و لەمەكەمى
لای خۇپيانه، ھەر دەنە
خانىم نۇرسەپەرىك و چالاک لە
كارى ئافرەتانا دەلتى ئافرەتانا
كەم مەتمانىيان بە و سەنتىر و

له یادی را په رینی هه ولیردا ... سلاو له باوکی "ریناس"

فرمیسک له چاوه کانت قه تیس
بیوو... خوتت بیره و هک پیشمه رگه و
سهربازی سهربازی کوردان و هکو
۹۹۹۹ سهرباسام بیوویت له گهله هلوکه
به زینه کان: خوتت بیره قهلا له ناسنی
که همتراله هزووزری که همتری تو
چه چپک نیزگزی بتو هینیان له یخه
عاره قاویه که که تیدا! له جی نیزگه کی
عاشقانی مه لبه ندی غم، قه مچوغ و
که ندیناوه و دهشتی نزهی و یه رانه و
ملکیه و خوشناومتی و دهشتی کاکی
به کاکی قهراج هر هموویان دهست
له سه رستگ بوت و مسنا بوون؟
ئه بیرته یه کهم نان و ماستی
ههولنر دوای نژادی و سهربازی
هاوشاریه کانت له هولنری؟ که له
مزده و شباش، سهروهه هموال،
رامالین و روزگاریات بیوویه؛ باوکی
ریناس "ئیستاش شانه چه کداره کانت
هر ماون، ئیستاش هر چاوه بی
بانگه و اوزی روله به هئمه که که
خویانن، شیره کانی "بروسک" یش
هر له شویتی خویان ناما دهن که س
له دواوه نیه و ههمو نیدان.
ئیدی قله همکم له ناسنی شه روژه
و له ناسنی جوامبری باوکی "ریناس"
هر شهودنه ده توانی بلی، وشه وشه
پیشکش بی (نژاد و نژادی و ندادار)،
سهربازی و راهپرینه کورد له
نه ورورز و له ندادار، لیره موه:
هه رسوو جاوانت ساج دمکه
دلم له نامیزی قه لادا لیددهن
لیره موه گولم له دهسته بتو نیگات
لیره موه باران بتو ولات
ههولنر... ههولنر... باوکی "ریناس"
سلادو له بیزون و بالا هی ههدرو و هکتان،
سلالو له جوامبری و نه بزی
هدرو و هکتان... هر بیزین بتو
همو و موان.
هر که سیش لای وايه ماستوت بتو
ده کم باوکی "ریناس"
هر نژاده و هرجی دهیلن خاوهن
رای خویه تی.

دهیزین و ناشامه‌های بُلّین بُلّین بان هم
نالیتین!! بُو؟ تهودیان قسمه‌هی کی تره و
ئم همه ویرهش شاو زور دهکتنش.
له بیرمانه همه مو ساتیک، همه مو
کاتیک، له شادیدا، له کاتی
پیکنه‌نیدا، له گریانی قولب قولبی
کاررووی ههمو دایک و خوشک و ژن و
کور و کج و برا شاهه‌هدیدا، له شو و
روژه‌گه رما و سرهماکاندا لم‌بیرمانه،
ئو روژانه باکوی "ریتاس" ریتاس
نه او روژانه قهت بیر ناچن، کال
نابنیه‌وه له نهستی هیچ مروژیکی
ئم خاک و ئەم نیشتیمانه،
تینپاچن سرهوره‌ریبه‌کان، فیداکاری
و برخواند و نمبه‌ردیبه‌کان، وا
تینه‌گهی ئو مروق‌هی په‌روره‌ردی
"کاوه" و "ئەردەشیز" و "پارویز" و
"زەردەشت" له لبیر دەمکن، روژ به
روژ تەمنی رۆزانی شەخت، ئەو
روژانه‌کی، کە همه مو تەمن و گەنجیت
کەد بەرات و میراتی میللت و خاک و
کالی خوت، يەکم کاتی گەرانمەت
بۇ باوهشی بىرە قەلا خوت بىرە،

یمهن غازی حمه خان : هیوادارم ده رهکان له و چوار چیوه قه تیسه هی شاره کان
بینه دره و بینه شارو چکه کان تا هونه ری باشتر ییشکه ش بکه ن

به سمهای زمان و جهسته دهگهینه
و به رجهسته دهکم، بدلام لهشانوادا
زیاتر له بینور نزیک دهدینهوه.
* ناسته دهکه کانی به زدم کچکی شانوکار
له چه مهمندا چیه؟
* شاسته نگاه کان روزن و مکوو جیوازی،
نه موونی خویندنی شانو له شانوکه
به شتوهه کی زانستیانه، گونه ٹهگهه
به شتوهه کی زانستی بیت کچان زیاتر
ده توان و مک شانوکاریک یپکهه
خوبیان بدوزنهوه و نه هامه تیه کانی
خوبیان لریکهه و دیرپن.
* له شانوادا چی به بینور دلیلی؟
* گوanstه وه توانا و خهون و خهیال
و گرفته کانی کچان و ژنانی شاره که و
کورستانه گشتی.
* چوچی تا نیستا به شادی کاری دراما
نه کردوده؟
* ٹمهش دهگه پرینمهوه بـ
دره هینه ره کانی دراما به شاره کانه وه
ده قیان کر تووه، کمیویسته پهله باون
بـ چاروچه که کان، ته نانه لادیکانیش،
جونه بـ یکومان هونه رمه ندی باش
و خـ لکی به توانیان تیدایه، رنه
زور به مره خـ فـ کـ اوـ بـ اـ تـ بـ بـ
و لهـ اـ هـ اـ تـ وـ دـ بـ بـ نـ سـ تـ بـ وـ گـ رـ اـ نـ
برـ چـ اـ وـ هـ وـ نـ رـ دـ بـ کـ نـ.
* هـ وـ هـ وـ رـ شـ اـ وـ لـ چـ مـ چـ مـ اـ نـ دـ اـ لـ چـ نـ استـ یـ کـ اـ دـ اـ

دیمهن غازی حمه خان

بـهـسـتـرـی بـهـرـمـوـبـیـشـ جـوـوـیـ بـهـسـتـرـ.
بـهـدـارـمـاـیـ کـوـرـدـیـهـوـهـ دـیـارـ بـیـتـ .
* دـوـتـهـ ؟
— هـیـوـای سـهـرـکـهـ وـتـنـ بـهـ رـوـئـنـاـمـهـ کـهـتـانـ
لـهـ گـهـلـ ئـوـهـشـدـاـ هـیـوـادـرـمـ دـهـرـهـنـهـرـکـانـ
لـهـ وـ چـوـارـجـیـوـهـ قـهـتـیـسـهـیـ شـارـکـانـ
بـیـتـهـ دـهـرـوـهـ وـ بـیـتـهـ شـارـوـچـکـهـ کـانـ تـاـ
هـوـنـرـیـ باـشـتـرـ پـیـشـکـهـشـ بـکـنـ.

نه ورانه کوند و کدرک و مانگان
نه ورانه هوارگاهی چیزان و کانیبه کان
نه ورانه نیمه و نهوان... هند.
— هرچند نمچاره لام نه لقیه دا پتر به لای سوژ و
یادگاره جوان و ناسکه کان رؤیشتووم، به لام رواله کورد و
زولمی زمامنه له گنهجتی و حسره تی به یه ک نه گه یشنن،
که هردو و وتنه له تک به یه ک چوارچینه یکی
ژیانه و بده وینته یک جو وله تیایه و زیندووه، شهود دیکه
ژیر خاک گوت و ووه و له جو وله کومتووه، به لام ناهو و
حمس دت و نه فکنی، زوره لیکل خدا ناشتووه.

"پیره میرد" ی شاعیر لهم دوو دیزه دیدا خورپیه کی دیمان
دهخاته وه دل و دهروون و سینه، کاتنی ده لیت:

بیلیمیار رویی گوشن
چاوه نه سدر بیدار که گرایان
که به دریان کرد به شوشنه
پر کولاوه... عیشق دین وابن
- هر لموساله‌دا یئمه ماموسستایانی شورش، که
ژماره‌مان شیش کس ببوین، له دوو ژووردا له یه‌ک
بیناییدا، خواره‌مان به هاوایی بشی بمو، به نوره دروستمان
دده‌کر، به لام جون؟ و دک ثو به‌ینه وابوو؛ (به فهیمان
باره‌کیان برکرد، دهیانکوت بیکسی‌هه هر خوا بشه)
نخمه که بچ بموین، که (شیو امان لندنها یه‌ک) دمکوت

سویره، نهودی تر دهیگوتو نه کولاوه، یه کی تر دهیگوتو
زور چهوره، یان...هند.

خو زور راستشنه شهش بدهست و کوگیر و یه که منجهل
و هک نمید بهنده لیدی: (کوتایانه حوشتری گونت خواره،
کوتی چ جی ج راسته هدیه؟) تا لیره داده هست به بؤشاییه که
دهکری، ئەوبین مەسەله نیز و سئ-ئەن و پیاو...که
تەواوکھری يەکترن، ژن و هک داک و خوشک و ھاوسەر و
کابانی و ئاودانی و نەرم و نیانی و رووناکی، بە ھەمان
شىۋە ئىنىش قىسىھ خەپە، كە بە بیاوە لەنزاکا و
خەن ئازىل، كەتەتلىك، بەتەنلىك، بەتەنلىك،

ری و میر، دکتر، رئیسین گومووه (بیاو نهنه دوزره...
 ڙن تهنيا بي نازه).
 ٺهومڻ بلیم تاخوڻارني به ڪوڻمهل و هاوريٽيٽي تام و
 لهڙمني خوي هه ڀه، هه رچهنده بُو ٿيمه ٿو کات تاخوڻش
 ٻوو، که جار جار شنو خواردنمان ٺاماڏدھکرد، بهلام
 خواردنڪه کي لهسره يه خوان خوشبيه کي ههبوو.
 ٺهههتا (ميڪافيلی) دهليت (ڪو ڙهمه به تهنيا دهخويت،
 تامى ٿهه ڙهمه نادات، که لهگه هاوريٽيان دهخويت،
 ڪواهه ڦيانيش ههه بيو شبيهه ڀه).
 يهڪ لاه دكتوره ناواره ڪانى جي ھانيش واي فرموده:
 (ٿهگه رنانت خوارد، بهيانيان به تهنيا بخو... ٺينو هرپييان
 لهگه لاه هاوريٽيان... ڦئوارانيش بيده به دوزمنت).

کورسستانی گهوره تر دهکه نمهوه!!
نهوهتا کورسستانی گهوره!!(ه) نمهه يه،
که ئىمە بۇمان دىيارى كىدوون و بىر
لە کورسستانىكى لەمە گهوره تر
نهكىنه و!! ئەگەر بىر لە (کورسستانى
بازار) يىش دەكەن نەوه، بىن ئەوه
بىنانىن، كە هەر چوار جا دەورتان
(مەترسىي) يە، وەك ئەو فەزايىي
(رهشىي)، كە بەورەي (کورسستانى
گهورە) يىداوه، هەلبەتە هەتات ئەو
کورسستانى، كە داگىر كەرانىش
بە ناچارى دواجار خۇشىان قبولى
دەكەن! ئەن كە کورسستانى گهورەي
راسەتكەنە مېتۈۋۆلىق و گۇرگانى
مېلىلەتى كورە!! شەگەر شۇ لايەنەي،
كە چاپى كىدوود لە رىيگى چاپكىرىنى
نەخشەكى (کورسستانى گهورە!!)
بېي دەنگى ئەمە بە كوردى دەلىن:
نهوهتا تۈركىيە باورايان لە رىيگى
نووسىن و دەنكىو، بە ئاشكرا درى
ئەلەپچا اووي (کورسستانى گهورە!!)
اگىر كەرانىي كورسستانىان
ملاوكەر دۆتەوە، بىمەش ھەردوو
سەرىي داوهكەي يان مەيتاۋەتەوە
كىن يەك و سۇھىي توركەكان لىنى
دەرسلىق تەرسىن و لەگەل ئۇھۇي، كە لە
ئىرلان!(كە بىراي من ئەم نەخشەيى
كە كورسستانى گهورە!!) لە ئىرلان
چاپكىراوه!! كە لە راستىدا ھەربىو و كەن
كە لە ئۆستىيان ھەي، بەرامبەر بە
نەخشەيى كورد و كورسستانى گهورە،
كە يەك باپەتقا كۆك دۆتەوە،
ئىرلان بوجۇچى خۇزىدا بۇ كېشىمى مېلىلەت
تورد، لەسەر شۇ سۇ باورەيە، كە
بۇرۇر و نزىك رۆزىك دىيت، كە
مولەتىك يان چەند دەولەت توركەيەكى
كە كورسستان دروستىبىن، جا بۇ يەھەر
مە ئىستاۋە، ئەو نەخشەيە دەخاتە
رەپەدەستان، كە بەهاي ئەوان زەمرە

ریاضت نه و بازدید ساله هسته‌یه کی
شیوه‌نی دراوی له چوار لوه
هم پایا جراوی کورستانی گوره! اله و
هرینه مه ژیر دمه‌لاتی (حکومتی
هریم) چادیکه‌ی و چاپدیکه‌ی ووه،
له چوار چیوه جام ده‌گیری و به
مه بمسنی کورداهی تی کرنه و،
دوستان و لايانگان بیشکه‌شی تازه
بر پرسه حزبی و حکومتیه کانی
خوانی ده‌کن و ته‌وانیش به
شنانزی بیوه له ژووی بر پرسایه‌تی
و له بی‌رامه‌ی ریان بی‌سمر سیرایه‌نوه
له بی‌زیه له لیده‌وسن بازدید ساله
هونه‌مه‌ندان له کلیه‌هونه‌دریه کانیان
شنانزی پیوه‌دهکن، هونه‌رمدنه
شیوه‌کاره‌کان تیهه‌لکشی تابنده
تازه کانیان ده‌کن، نه‌وسن ایان

"کونفرانس نهاده‌داری کورد، به شیوه‌ی کوردستان گهورد" می‌باشد و پیزدانه‌نمایی سی‌تی‌وی ترکیه (ترکیه‌لان بی‌لوقوت) است.

و لهود زیاتر زهرمه‌هند نهند!! باشند
نهدی دمیتی چی لهو سهستان هزار و
ملیونان داده چاپکرا و بلاکوکاره‌می
نههشنه شیوه‌نیداراه و
هلهلچاروی (کورسستانتی) مدهسه‌لاتی
بکمین!! که ئیستگاهی لایه‌بیر دمهسه‌لاتی
کورد و له سیبیزی نازادی به
جوانتربن شیوه له جوارچیوه و
جامگیراون و به نیومال و دایره و
ژووری بدرپرسان و باره‌گای حزبی
و نیومندی موئنگری و نههه کایمی
و نهدیه‌بیه کاندا بلاوونه‌تنهوه و
روزانه له چاوی هاولاتیان دمجه‌قن
و ریشه شیوه‌نیانی نههشنه‌ای
کورسستانتی گوره‌ی و راسته قینه
داده‌کوتون و داده‌کوتنهوه!!!
نههشنه کورسستانت شتیک بویی به
نهند هلهله‌گیری و پشتکوی بخری!
دهمه‌لاتی کوردی هلهله‌گیر بویی ناکری
و ناتوانی نههشنه راسته قینه‌ی
میزوجویی کورسستانتی گوره‌ی چاب
بکات و به فهرمی بیناسانیتی! نهوا
نانی به هیچ شیوه‌هیک ریکا به
بلاکوکدنوهی نههشنه شیوه‌نیداراه و
و هلهلچاروی کورسستانت بیدا، که
چاب بکری و بلاکوکریتهوه. راسته
میزوجوییه کان سه‌سیارهت به سنتور و
نههشنه کورسستانتی گوره له نیو
سره راهوه کون و گرنگه کانی عربه‌م
و فارس و تورکدا زور له کونهوه
باکراون: (ثین: چه لدون) حوت
سیست سال پیش تیستا گوتونویه‌تی
حمرین (جبل الاکراده)، که چی
نهه مرؤژه‌یه به دهستی خومنان له
که رکوک شه‌رمان خستووه‌ت
نیو مالی خومنان. نهمهش شاهوه
دهمه‌لاتی: که شه‌گه رنههشنه
بچوکرهاوه کورسستانتی گوره‌ی
سهر کاغذ بجهه‌ند هلهلگرین!! نهوا
نههشنه سهر خاکیش لای تیمهه هر
نهه نرخه‌یه بهه یه له سه‌ر کاغه‌ز
هههیه‌تی.

دهبرن، که **ناقهتی بیستنی ناوی** کوردیشیان نیبیه).
به لی: **نهومتا داگیر کهران له پینتو** بهرژوهوندی داهاتنووی خویان باسی (کوردستانی گهوره!!) ای خویان بو! داهاتووی یئمه دهکن! کهچی ئیمه خومان: لدهبر خاتری داگیر کهران باسی (کوردستانی گهوره میژووی و راریدوو شاش ناکهین، له کوردستان زور باسی (بهرژوهوندی نهتهوهی) و (ناسایشی نهتهوهی) دهکری، کهرى تائیست کسینک له و دهیز اینه! پاس له دوو چەمکە دهکن، له خویان پرسیوو گلهۇ! ئەم چاپىدىن و بلاوكىدىنوهى ئەم نەخشە (شیوپىندرا و هەلپاچراوهى) کوردستانی گهوره!! ج سودىك به بهرژوهوندی نەتەوهى كورد دەگەيىنى؟ کى وچ دەزگايىكى پىسيۋر و باورېرىغا لەو نەخشە يەي كوليو متەوه و رېتىگى چاب و بلاوكىدىنوهى داوه؟ ئەگەر خواردنە بهمسەر چۈوهەكان، كە

نه خشمه کوردستانی گهوره
خویان زور پیش نیمه که متوون
نمونا دوازده ساله نه خشمه بیان
چاب و بلاکردوت و او! نهوان یه
جار، نه نه خشمه بیان چاپکردو
خشستیانه نیو بازار، که چی نیمه ت
نیست دیان جار چاپمان کرد و دوته
نه مشه زمینه هی قوه لکرنی نه
نه خشمه شتویندر او رو خوش دهکن
نه ی شوه نیمه تورک (ثمرسے لاز)
روزنامه نووسی (کونفرانسی
بؤلۆت): دەننووسی (کونفرانسی
نه توهی کورد، بەشیکه ا
پرۆژه کوردستانی گهوره (ئه)
روزنامه نووسی و سیاسەتمەدار
پروژه کورستانه (کهوره) و ھەکى
مەترسى بوسار تورکي تىددگات
بەلام بەوهى كه باريانى رۇنامەمى
(ھولىسى) رۇزى ۳/۴، ۲۰۰۹، ك
روزنامە يەكە بەخۇزى دابەشىدە كىرى
و خوښىرىكى زۇرى ھەي، لەگە
ئەم بابەتە نەخشە شۇيىندرە و

شیوه بچوکاره‌یی و هلپاچواره‌یی
چاپ با بلاوره‌وتووه‌وه؟ با که‌مکی
سه‌بری نه خشکه که بکهین و لکنی ور
بینه‌وه؟ جاری پیش و ریدبوونه و له
نه خشکه بجوکارو و هلپچواره‌که
کورستان، نیمه به نه خشکه راسته‌که
دست نیشان بکهین و دواجا
به راوردیان بکهین، هرچه‌نده زق
میزونووس له کونهوه لمباره‌ی
جوک‌فایی کورستان رای خویار
نویسووه نه خشکه خوبیان کشاده
به لام من لیره و به رای خوم، باشتیری
راستین نه خشکه که کورستان
کوکرنده و هینه‌نهوه سه‌بری
(حده) هرچه‌مکه که کورستانه
که له نویسوراه‌کانی داوی هاتنی
ثیسلام و (فتحات) وله نیو کتیپ
(بلدانیون) با بسیان لیوکردنون
هرچه‌کانیش نه مانه‌ن:
۱- هرچه‌یی چیاکان.
۲- هرچه‌یی فارس.
۳- هرچه‌یی خوزستان.
۴- هرچه‌یی نازدربیجان.
۵- هرچه‌یی شارذمنو.
۶- هرچه‌یی گرمینیا.
۷- هرچه‌یی چازیره و فورات.
دنتوانن بلنن، که زوره‌یی هدر
زوری نویسوسرانی ثم سه‌برچوانه
له بسیان هرچه‌رد کوره‌یی کاندا، پی
لهمسر دوو خال داده‌مکن:
۱- نمو هرچه‌مانه هدر له کونه
کونهوه کوردیان تیدنا نیشته‌چ
بووه.
۲- زوره‌یی هرده زوره
دانیشته‌نامه کانیان کوردن.
نه‌وسا نه‌گه رشماره‌یامان ل
جوک‌فایی میزونوکی کورستان هه‌بی
و نه خشکه که کورستانی گهوره‌یی
راسته‌قینه بی‌اسین و سه‌بری نه خشکه
کورستانی گهوره‌یی (دوستکارا!)
بکهین! تیده‌گهین، که دوازده سالان
به بی نه‌وهه به خویان بی‌انین چیما

هه لە بجه و ئەنفال .. بى ناسنامەيى دوو يىرىنى بە سوئى هزرو جەستەي كوردو مەرۋاچايەتى

A composite image consisting of three distinct elements. On the left, a large, detailed portrait of Saddam Hussein's face, looking slightly downwards with a somber expression. In the center, a woman with dark hair, wearing a patterned top, holds a young child in her arms. The child has dark hair and is looking towards the camera. On the right, another portrait of an elderly man with a long white beard and mustache, wearing a light-colored shirt. The background of the entire image is a soft-focus photograph of a city street with buildings and trees under a cloudy sky.

سەدام، جا وەرە چاوەروانى ئۇمۇدە سەرکارىدايىتى كوردى بىنۋاتىتىن
جەنھىنجىلى سەردارداوهەكانى ھەردوو
تاوانى ھەلەبىچىغۇ ئەنفال لەنۇوان
كاربەدەستانى بىھەغاو جىھان لە يەك
جىباڭاتا وۇ سىپاسىيەن بېھۇنىتىتەو
بۇ وەركىنى پىنناسەي چىتوسادى
كورد، برا ھەرنا بىرۇن بە دواى
يادداشتىمامە (رۇما) سەبارەت
بە حىتوسادى عىراقىيە كان كە
139 دەولەت مۇرى كەرددوو تەنھا
حۆكمەتى بە غەدائە بېت تاكو
ئىسىتا مۇرى نەكىردوو بۇ دووبارە
نەبۈونەھوھى ئەنفال و جىتوسادى
كوردۇ عەربەد لە دەھانۇدا.
وەلمىسەر ئاستى كورستان و
عىراقىشدا، ئاي كە ھەلەبىچىغۇ ئەنفال
برىئىنگى بە سوين لەھىزرو چەستى
كورد كە بەپىن بىنناسە ماوەتتەو،
ئەي كورد فەيلەيە كان كەميان بە سەر
ھات ؟ تاكو ئىسىتا كەپىسە كەيان
لەپەيتىمامە ھەواو و كۆبۈنەھو
پەتى نەداوه، توخا دەمپىت ئۇوان
چىيان بۇ بىكريت ؟ ئۇمۇ زۇر قورسە
بە سەر دالى كوردانەھو، داڭىكى كەرنى
ھەندىك لە بېرىرسەكانى بە غەدایە لە
تاوانبارانى چىتوسادىەكانى ئەنفال
و كەپىمانار و فەيلەيە كان و لە
يادداھىنىشدا لەكەلا كورد فەرمىسى
تىمىساھانە بۇ ئە و رۇزى فەرشامان مان
ھەلدەرىيىن، دەك كۆپىرىن كەۋانى
بە ئىنسىك و پروسوکى ئەنفال كان
دەلىن بۇ نۇڭاوا باشە، ئايما چۈن
خە و دەتىباتەوە كە بە رەدەوام
ئۇ رۇزانە لە ئىنۇگەرەكانى
ھەلەبىچىغۇ داپۇشراو بەتىرىگزو

بیدنهنگی و چاونوقانی ولاته
زلهپیزه کان بهرامیه نتاوانی قره کوردنی
کورد له و کاتانه داو تاکو سرهنجه، نهوده
جیگای گومان و سرهنجه، نهوده
ده هکریت بی پیتاسهه نهدم دوو
تاوانه، ته نهلا لمسه ناوه خوو
ئاستی درمهوه ریکخراوه مروف
دوسته کان و کمپانیای فیلمه
دوکیو مینتاریه کان و دزگاکانی
بلاکردنده و همندی کلیسا کان و
سسته ره کانی لیکولینه ووه کوردی
و ئوروپی نافه درمی دهکریت.
تسو بشی گار دوولته زلهپیزه کان
دانیش نا به جینوساید کردنه کورد
له لایه عن عربه بدهوه، تو بشی له ترسی
عمره بکان بیت که لوهاده بید لیان
زوپر بین و بەرژه و هندیه نابوری و
ئەمنیه کاشیان دهکو ویته مترسیبیمه،
یان هرروه ماش دهکونه بید ردم
بە رسپاریتی یاراستی کورد بلانی
کان
ئەممه مانی چی بیو، له کاتنی
بیریاری هله لواسینی سه دام حسین
در، ده زاره تی درمهوه فرهننسا
دز و مسنا یاه، هرودهها و ته بیزی
وزاره تی درمهوه ئیتالیاش همان
دز بیو، دو ریکخراوه یه کیکیان
سره بدهه ته و یه گرتو و کان و
ئەمه دریش ریکخراوه یکی مافی
مروف هه مان دزی هله لواسینی سه دام
بیوون. سوونه کانی عیراق و سه روک
کۆماری عیراق و هم ریکاش رازی
نه بیوون بە بیریاره که، ته نهانه
خەلکی دوجهیل که خاوهن کەیسە کە
بیوون خۆ پیشاندانيان کرد دزی
بیریاری ۱۹۷۹ ی هله لواسینی

جه مال همه وندی
اهم دو و چیز که تهاوا نه بیو و هو
نه واویش نایت چونکه ویدان
نه یزینه، نه وندنده بسیون له هژرو
جه سنتی کوردان، مرقاویتی بشیش
بسوی هاته همان، لایه رکانی
میزو و نامیزیان والا یه بسویون
نم تمار کردنی گورمترین نایانی
عقولیتی شو قینی عمه رب
در هرق به کورستان. ته نایانه ته
نه جنگامدرا نیه تم تاوانانه ئاما ماده
نین داوی لیبوردن له کوردو کس
و کاری شه هدایتی هله بجه و
نه نفافکاروان بکهن، تاکو نیستاش
تاوانباران و نه اوانی فیستاش
خویان بیرا گوره کوردان هدمار
ده کهن.

له راستیدا ئه دو و تاوانه
در اندازه هی دز به بونی کورد
نه جنگامدرا واه، بریتیه له کوتمنی
رد هه نده کانی کوتوریکی نایونه له
ناین و درونه نه خوشی کومه لا یاتی
عمره به شو قینیه کانی بدورگه
عمره بی نه ساسا، کوه هاست به کامی
و نزی خویان ده کهن برامبری
میلله تانی تر، ئه بی ناوی ئاینده
کتیخانه هی نه سکه ندریه بیان
له میسر نه سو ووتاند، ئه شام
و فله مستینیان له جووله که و
عسیایه کان داگیر نه کرد، ئه
شکداری تاقی کیسا و دادیه بوری
نه نوش ایانیان ژیاری نه خست،
ئه له سه ده بیستا به همان
شو رهه دانه کوره بیچاره بیان
له سه دار بزی له فیمیر اقریبه هی
میدیاوه، جینوساید نه کرد.

پوش خدر فهسا
 زور جاری باسی گوره بی و لنهانو و بی
 دایک ده کری به رامبیر به روله کانی،
 هه رووه ها دهسته نگینی و روئی دایک
 له نیو کومه ل و کومه لگا و دمورو بیر،
 هه مو و کات دایک با و مهشی پرسوزی و
 سنک فراوانی بو روله و نه و کانی والا و
 کارو دیه.

محمود سه‌عید مه حمود: شیخ محمد رضا حاجی شه‌ریف بهو ئیعتیاره‌ی باوکی

سہ روکی تایہ فہی حه قہ بوو، زور ریزیان لپڈہنا

شیخ عهدولخالق شیخ کهريم
شنهدهله دادهندیشت، برای حاجی
کاکه حمهه بوو، له بنهماله یه کی
نایینی بون، له ناوچه کهدا زور
ریزیان هه ببوو.

شیخ یوسف شیخ مه محمود
پیاویکی ژیر ببوو، و هخت خوی
له قدرمهه تان له سه رهتای
حوكی و متهندیا به ریزه دیده
ناحیه بووه، شیخ محمد مرزا
حاجی شیریف له سه رگله لتو
دادهندیشت، زور ریزیان لئ
دگرت، بهو ئیتعیباری باوکی
سه روکی تایفه‌ی (حدهه) بووه.
کویخا سمایل حمهه مین
دانیشتووی گوندی تهلان بوو،
به رسنه دهگره بیتنه سه
عشنیشتری جافهتی، له گوندی
دوکان دادهندیشت ئینسانیکی زور
به نرخ ببو.

تاپیر به گی حمهه به گه له دینی
مغاغ دادهندیشت، پیاویکی
بناوبانگ ببوو، خاوهنی خوو
رموشتی چاک ببوو، همندی پارچه
زهول له مغاغ هه ببوو، به لام خوی
له شاری سلیمانی دادهندیشت.
بهشی حقوقتم

و دیهاته کانی (سورداش)
بلابو و بونه وه دتوانم بلیم، که
له زوربه ناوچه کانی سورداش
وون، سه رزمیریان (۱۰۰۰)
معزار زیاتر دهیوو، پیمان دوترا
که وران، هیچ پیمودنیکه کان
به شیخ عه شیره تیکه وه نه بیوو،
جوره بیان، بیشیش و کاری
جوچو و تیاره کانی دهگران.
دیهاته کانی دهگران.

سه پیاوامقاولانی ناوچه
سورداش:

شیخ فتح شیخ حسامه دین بوو،
له عوالان دادهندیشت و سه روکی
عشنیشتری سادات بوو، پیهوندی
که مکمل بیی سوسيی کون هه بیوو،
مه مولکی میری ببوو، بدلام شه
خاوهنی گوندی پیران بوو.

حاجی ئیبراهیم روستم پیاویکی
زور چالاک و زبردگ ببوو، له
رسنر روکی نیمساعیل عوزنی ببوو،
له چه رمهه کا دادهندیشت، به لام
نیبومی مولکی ته رهه ماری خوارووی
همه بیوو، براکانی نه حمدد و مه جید
روستم، له چه رمهه کا دادهندیشت،
به کشتوكالهه خمریک بیوون.

قوچیلاع، کانی ههنجیر، عهیدالان
دادهندیشن، نزیکه‌ی (۷۵۰) کهس
زیاتر بیون، سهروکه‌کهیان شیخ
فهتاح شیخ عبدالکریم شیخ
حسامه‌دین بیون.
садاقی سه‌گه‌نو:

له دیهاته‌کانی سه‌گه‌لو
(سیکانیان، شیخ باغ، قرانگوی،
مولان، قورمان، چالاو،
توبزاروه، دولمازله حاجیتان)
دادهندیشن، نزیکه‌ی (۲۰۰) کهس
دهبیون، سه‌روکه‌کهیان شیخ
رزاوی حاجی شیخ عارف بیو،
که له سه‌گه‌لو دادهندیشن، شیخ
تیفور حاجی شیخ عارف، که
له توبزاروه دادهندیشت هرهودها
مامه قاله‌ی برایان.
جافه رشکه:

دانیشتوانه‌کهی نزیکه‌ی (۲۰۰)
کهس دهبوو، له دیهاته‌کانی
(عیسا بهگ، سورقاوشان)
دادهندیشن، ههندیکیان هانته
هاوینه‌ههواری میزگه‌پان بیو
له‌هودرگای شاژله‌کانیان، له
پیاما قوقولانی ئه و عه‌شیره‌ته،
کوییخا نادری فه‌توللا بیو.
مسکین:

محمد سعید محمد حمود

بـا ئـه مـرو سـيـاسـه تـمـ

که یفیان به درویان
دیت، جاریکیان
روزنامه‌یه کی ئەو ولاتە ھەوالیکى

بلاو کر بیو و موه، نیایدا نام او مهی
به وه دایوو، سه گنگی یه کیک له
ویسگنه شاهه منده رکه کانی
پایتخت رخواه او، له که نجامد
دیان هاو ولاستی گشتیار مریون و
سه دانیش بربینار بیونه، دوای ئوه و موه
پژلیسی ئوه و لاته زانی هه واله که
راست نییه، داوای دادگاییرکدنی
سەرنووسەری رۆز نامه کیان کرد،
ھەر کاتېکى بدرەنگی ئوه و رۆزه
رۆز نامه کە پاشکوپیه کی بلاو و کردموه،
ھە واله کە بە دروخستابو و موه
سەرنووسەرە کەش گوتۇووی: پژلیس
بەر لە و موه داوای داگاییرکدنی من
بکات، دەپوو ریکەکو تى درچوچونى
رۆز نامه کە يان بخوتىندا بایوه كه (۱) اى
نسانە و بیزان انبیا ھەممۇ سالىك
ئىتمە لە (۱) نیساندا ھە والىكى لەو
چۈرە بە درچو بلاو دەكەپىندو.
درۆي نیسان لە فەرندا شەھەتتىت
يان لە هيئە يان لە هەر گوندىكى
دېكە ئەم دنیا يە، گرنگ نېيىه
گرنگ ئە و موه كە ئەمە درچو يە و

کوردهواری خوشمان گوته‌نی "درو" دوئمنی خواهی.
جیشی داھه که نئمەش سه‌ری خۆمان
بیو درۆپانه‌وه بیشتنین و لەو رۆزددا
خەربیکی درۆکردن بین، وەک شۆھەی
لە رۆزەکانی هەیچ کەسیک لە
ئىتمەه درۆ نەدات، خۆ-مەگار باپتى لە
ھەمو و زیانمان بەراشتى و دروستى و
بەبىن درۆ بچىتە سەر قەبىناك، با ئەو
رۆزە بۇ درۆکردن دابىزىت، بەلەم ئىتمەه
ھەميشە خەربیکی قول برپىنى يەكتەرىن
و درۆ لەھەگەل خۆمان و لەھەگەل بەھەگەل
دەكەين، ج پۇيۈست بەھە دەدات
رۆزىكى بۇ درۆ دابىنلىن، لە درۆ
گۇھەرى سیاسىيەوه لەسىر ئاستى
دولەت، تادەگاتەه وردە درۆ.
ھەر بۇ نەمۇونە، سېبىي (9) ئىنسانە،

به مهمنه به حساب شده سال به سه
رووچانی رژیمی سه‌داما تیپر
بوو، ئیستاده لین له دواي سه‌دام،
عیراق بونه ديموکراسى و خوش
بووه، ئایا رووچانی سه‌دام يەكىكى
له درق گەورەكان نېيە ئەگەر كىشە
و ئازاوجەكان زياسر بۇوين، تۇنها
لە مانگى رابىرىدو (52) هاۋالۇتى
عىراقى كۈزۈراون كە ئەممەش كەمترىن
رېزىدە له قارا مانگەكانى شەش
سالى رابىرىدو، ئایا چ درؤىيەكە
بلىن عىراقى پىشۇو له عىراقى ئىستا
خۇشتە؟!

شاندنه که به پشتگیری زور ل
ئاماده بود و انسانی کوپونه و دکه
جه غفر پاشای عسکری رز زور
به توندی نهی و داوا کاری بیانه
ومستا و دممه قالبی کی رز زور توند
له نیوانیاندا رویدا، جه غفر
عمسکه که ری معمروف جیا و کی
گوت: تو ناز او مچی و خود خواری،
نه و پیش له و دلما دمپی گوت: تو
کور دیت دهی بره کری له کورد
بکه، من قسه له کهل تو ناکه
قسسه له کهل ممندوی سامیه
منیش هر ووه کو تو عرمیم خوش
دهویت، به لام مانای نهیه
واز له نه تمه و کم بینم، به لی
رنگه بتوانم له کهل ایان بزم
به لام ناتوانم له پیز جه و کی
نه و اندنا بهم. نهمه شه کیکه له
سدهدها هه لویستی شو بیاوه،
که ئیستانا کس ناوی ناهیتی
ته ناندت یه که قوتا خانه یا خود
شها قام بناوی نه کراوه، بیکومان
د. نازاره عوبید "پله" دکتر ای
له باره جیا وک و هرگر تو وه
و بق نه واندیش دهیانه وی
زانیاری بیان سه بارت شم کله
پیاوه همیت ده تو ان بکه بینده
بوق نووسراوه کانی "ماساه بارزان
المقلاوه، و نیاباتی... هت، و هه
نامه زانستیه.

هر ووه بمر له کوتایش بو
نه وانه دهیانه وی زانیاری
زیارتیان له باره کوپونه و دکه
هه ولیز همیت بوق روز نامه
ژیان ژماره ۲۵۷ ریکه و کی
تابی ۱۹۳۰ بکه ریت و که له
شماری سلیمانی به که کوردی
چاپ ده کرا ره ووه و ده مندوی
"تاخی" ژماره ۶۷۴، ۱۹۴۴ ریکه و کی
له زیر ناوی "الیوم الرزی لن یتساه
اینانه کرستان" نووسنی پاریز مر
جممال بابان بلا و کراوه و
نه وی شایانی باسه جه غفر
عمسکه ری به بیلانی کور دیکی
پایه رزی سوپای عراق، که ناوی
فه ریق بکر سدقی عرسکه ری
بو و کوژرا، دواتر نه و پیش به
دمستی همندیک له همسه ره
شوفینیه عه ربکان له موسی
کوژرا، به تومه نه شوه کوایه
نبیازی وابو و کبانیک بوق مبله تی
کورد له عراق دابمه زرینی،
بهلام له راستیدا هر دو و کیان
هیچ سو و دیکیان بوق نه و که بیان
نه بیو.

بربره ره کان که معرفه
یا و که، که دانه ری یه کم یانه
برکه و تونی کور دانه له به غدا
ماوهه کیش ماله که خوی
یانه که ترخان کردیو، که
چله کانی سه یه را برو و له
بردهم پاشایه تی دروستکرا،
که که کمال ناوی نه هیتا وله
مان کاتدا ناوی یه کنکی دیکه
هیتی، که کاک تههای مهدیه
عروفه، له راستیدا هیچ و ای
کورد نه کردووه.

سسه ریکی دیکه شه و زانزاوه
عغره عسکری پیاوی شا
یسسه یه کم بیو و به حکمی
و ومهی، که پایه زور بزر بیو،
کنکی بیو له دانه ری سویا
تیزیاق له سه رهتانا دروستکردنی
کوکومه تی عراق و مزیراوه
ری سه عید سروک و مزیراوه
و شکی بیو، دیتوانی زور
زمه مه تی میللته که بکات. بهم
نه ویه و بیو ستمانز ایانی باسی
کیکن له و رو داده میزو و بیان
نه بیو تنشک خسته سفر
پلاکی و رولی نه و دو مرغه که
در دو و کیان بیو نه و که بیان
یا و ازیزیه کی زوریان
تیزیکی کورد دهانی
سه رهتانا دروستکردنی
کوکومه تی عراق له هاوینی
تالی ۱۹۳۰ نه و کاته کی هیشتنا
سسه لات به دهستی ثیگلکیز و موه
و به بونه هاتنی شاندیک له
دگداده کوپونه و دکه که هولیز
با زدرا، که بیکه اه وله مندوی
سامی شینکلیزی و جه ره پاشای
سکری، که نه و کاته جیگر
بروک و مزیر بیو، کوپونه و دکه
بایان و دزیر بیو، دهستی همیز
نه ناماده بیونی ژماره کی زور
کسایه تی و بیا ماقو ولا نی
در ره بیو مچوو، نه مهش ته نیان
دل راگرتن و هیورکردن ومهی
سوره دکان و دل ناکردن ومهیان
راستیدا له خشته بردن و
خله لام تاندیان له همیز
یه مانه نامه بیریانی عیراقی
کاتکیدا مه معرفه جیا و کی
و وکات نوینه ری هه ولیز بیو
نه نجومه نی نوینه ران له
غدا، به رگری له کورد ده
دواوی جیبه جنی کردنی مافه
و کانی میللته که دهکد له

A black and white photograph of a man, identified as Mawlawi Muhibullah Jiwawî. He is a middle-aged man with dark hair, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a patterned tie. He is looking slightly to his right with a neutral expression. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with light-colored walls.

عروف جیاواک

کریم، مسعود عوسمان" و هکو
هاوکار لهو کاره بهشدار بیوون.
ثُوهی جتی ئاماڙهه هه موو
ئو نمایشانه له هولی کولیئی

سیامه‌ند، کاوان ٹھه‌مداد، رووناکیش
له‌لایین مه‌هدی حمسن و موسیقا
له‌لایین به‌لین هادی و دیکور له‌لایین
نیچیروان زیاده‌وه کرابوو، شوان
عفریزیش کاری ناماکه‌دنه دنگی
نه‌نجامدابوو، گورانی ایل ناوایی له
نووسینی چیخوو و دمره‌تیانی سه‌عد
سواعد و نوادنی به‌همه جان حاجی
رووناکی له‌لایین هواوار همید و
موسیقا له لایین تاقه، حوسین ناماده
کرابوو، هروده هدریه ک له "رُوزگار
لوزنا چارسکی و وردیکرانی یاسین
 قادر به‌زنجی و دمره‌تیانی سلیمان
ثیراهیم و باریده‌دری دمره‌تیه ری
سیروان ثیراهیم و نوادنی سروان
ثیراهیم، رزگار عبیدوله‌هزق،
له‌نجه مه‌هدی، رووناکی له‌لایین
مه‌هدی حمسن و موسیقا له لایین
به‌لین هادی "یوه جینه‌جن کرابوو
مؤذرات و سالیری نووسینی پوشکین
و دمره‌تیانی ثاراس سیامه‌ند، نوادنی
هه‌ریه ک له "شہرام نامیق، ثاراس

تاپیهت به هونه‌ری به درخان
به بونه روزی جیهانی شاوند بیو
یدکم حاره لومه‌ی دامزه‌راندیبهوه
نه‌کادمیاهو هونه‌ره جانه‌کان به بونه‌ی
نه‌و روژه له روژانی "۳/۱۱ تا ۴/۲"
ومرزیکی شانتویی بینشکشی بینهارانی
کورد کرد، که خوی له "۵" شانتوگردی
دوبینه‌یه، که اونش بریتی بوون له:
"شنه سپیه‌کان له نامه‌گردیکن
دره‌هیانی فرaran حمسن و نوادنی
بهریمه‌بر شانو له کاره به شدار
ببو، کیانی ثیلایانورا له نووسینی

هاروونی حوسین میسری و هاروون ئەلرەشیدی موكىرى

(دایکی خلیفه) تتدایه، که او ام مه سله هی سو و کایه تی نه کردن به هن مه سله هی کی ریزه بیهی و ناتوانی له شانونامه یه کی و هک نهودی موکری کاربکهیت و نه که ویته زیر کاربکهی ری تئو تقویانه، به لام لیره ظم تیرانه اینه مانا شه و هن بیهی که در هینه ره دهی ویته به شنیو یه کی ردها سو و کایه تی نه بکات چونکه شه و لم بوته یه کی میز و وی بی کاره کی نمایش ده کات و کاربکی زور ژاسایشه و دک چون ناشیریت و خراپه کاری له پیاو هه یه، له هه مان کاتدا له نینیش هه بیت به لام به شنیو یه کی ریزه بیهی، ژنبیش در بیزایی میز و وی هکه ری کاره کت هری روبانی هه بیو بیت، شه وه مانا شه وه نیه که هر خوی به شنیک نه بیت له کاره کت هری جه لاد یا است مکار، ناشکریت نیمه له هم نمایش بیک هکه ری نه بیت به باشی باسی نه کریت، نه وه به سو و کایه تی بق عومی ژن هه ژمار بکریت. هکه ری باس له فویم و شنیو له لم

ئىمە كەباسى ناشىرىينىيەكانى
ھەر سەرەدەمكى دەكەين، كارىكى
ئاسايىيە كە بەشىك لە تاكەكانى
ئەو سەرەدەم لەھەردوو رەگەن
بەجىاوازى رېزىھى كارىكەرييان
لەو قۇناغە بەشىكى ئۆبالەكەيان
بەكەۋىتە ئەستق، ئەكەر سەرپىرىدى
ھەممۇ ئىمپراتور و پاشاۋو
سەركەرەكانى دىنىيە دەپتىن
ئەمرق بخۇيىتىدە، دەپتىن ئۇن
بەجىاوازى ئاراسەت و قورساقىيان
لە دەمسەلەتلىد، كارىكەر زۇريان
ھەبۈوه لە داراشتى سىياسەتى
ئەو سەرەكدا، كەواتە كارىكى
ئاسايىيە ئەگەر باسى دەسەلاتىكى
قىزىدۇن بەكەين، بىشكەن لەو
ناشىرىينىيە بەر ئىنىش بەكەۋىت
چونكە ئىمە ناتوانىن ئۇن و
كارىكەرى ئۇن لە ھاوكتىشە دوور
بىگىن، بۇ نۇونە كەرتىرىن پرسى

من دوو هؤکاری هه يه، يه که ميان
زور ئاستمه بُو گروپيکي شانۇنېي
كوردى ئەمە شانۇنامە يە وەك
چۈن هە يە لە كاتى ئىستادا بخاتە
سەرتەختە شانۇ بە شىوازەي
كە موڭرى دايىشتووه، لمبىر
ئەوهى ئەمە شانۇنامە يە جەڭ لە
ئىكابىياتى ماددى كەورە، پۇيىسى
بە ئىمكانتى يەرۇقى يەتكەنگۈرە
ھە يە، ھەمانكاشىش بېۋىسىتى
بە ئىمارەتىك ئەنەن ئەر ئەن هە يە، كە
بە لەخۇرىدۇرىيە بۇنان ئەددىيە ئەمە
ھەممۇ كارەتكەرە ئە قىزىمنانە
بىكن، كە لە شانۇنامەكە هانۇنە،
كە بىلايى منەوە ئەمە كەركى ئەمە
شانۇنامە يە وەھە بەرئەنەنەرىك بېر
لە نمايشكەرنى ئەمە شانۇنامە يە
بىكتە وە بۇ فەخامەتە مىزۈۋىيە
شانۇنەت ئەمە كارەتكەرە ئەنەنە
فەراموش بىكتا، كە من پىنمەۋى

شانونامه‌یه و بهپشت بهست
بتو می‌خواه هولیداوه کومه‌لیک
کراکارو کاره‌کته ر دایاشت، که
تیایدا زیاتر کار له‌سمر لایه‌نه
نه رتینیه کانی که‌ساخه‌تی هاروون
ئه‌لر شنید به‌تایه‌تی و که‌ساخه‌تی
زورینه‌ی حاکمه عربه‌کان
باشند و می‌کنند بکات.
بلام نه‌گه ر سه‌یه میری نمایش‌کاهی
حسوین میسری بکه‌ین، که
له‌همان شانونامه و مرگراوه،
هه‌ست ده‌که‌ین جیاواری زور
هه‌هه په له‌نیوان دیدگاهی موکری و
میسری بتو که‌ساخه‌تی هاروون
له‌لای موکری که‌ساخه‌تی هاروون
ئه‌گه‌رجی به‌ردومامی هه‌یه و منکه
وهک چون له‌دوینی هه‌بووه
له‌هه‌مررو و به‌یانیش بوونی
هه‌بیت، به‌لام به‌هیچ شیوه‌یه که
له و ئاکارو سروشته قه‌موییه‌ی

نمایشنه بکم، به رووی دهیینه
حسین میسری بایه خی زور به
فورمه جوراو جو رهگان دهات و
زور بهداوی ئه ووهه ویله که بینه
لر رووی بینه ووهه چیز لهه مو
دیدگا جوانکاری بیه کانی سه رشانو
و هرگزیت، ئه کار له سه ره ووه
نراکات، که ته نهایه با بهت بکاته
سه نگی قورسایی نمایشنه که، به لکو
جوانکاری کار دکه که لوده دایه که
ثاویته بیونیکی ستانکی له تنوان
فورد و با بهت ده دوزیت ووهه
زور جاریش له پیتاو دروستکردنی
فورمیکی جوانکاری لاسر شانت
نماده دیه با به ته که تیکش کینت
و جوانکاری به شتوو ووهه ته کوین
بیه خشیت، بویه له زوریه هی
لۆکه یشنی دیمه نه کان ئه گەر
هیچ دیالوگیش نه بیواهه بینه
دهینه ای تندھا له رهی بیننده ووه
حەز کانی تیر بکات، بیکومان نابی
ئه ووهشمان له بیر بچیت که فەزاو
سینز گرافیا سه رشانو فاکت ریکی
گرنگ بیون له بیر جەستکردنی
ساپکو لۆزیهه تی کە سەکان له و
نمایشنه.

A close-up photograph of two individuals. The person in the foreground is seen from the side, wearing a bright yellow jacket over a dark shirt and a tan-colored beanie. They appear to be holding a long, thin object, possibly a microphone stand or a ski pole. Next to them, another person's shoulder and part of their face are visible; this person is wearing a red jacket. The background is dark and out of focus.

A medium shot of a man with short brown hair, wearing a yellow vest over a red long-sleeved shirt and dark trousers. He is standing on a stage, looking towards the right. The background is dark.

بیینده لیت: (لهکوی دهباریت
باری، باج و خهراجه که هر
وقته، هر له سه رده مه شد
اوجه کانی خه لافه تی ئیسلامی
تایپه تی به غدا پسنه نه ریکی
ندره تی زانست و معه ریفه ت و
یکرو ظهه ده میرساو، بزاقیکی
هرودی توییز بنه ده و درگران و
هرمسه ندی زانسته مرؤییه کان
و ده فرهه بر هوی همبووه،
وانکه کی تر بخه لافه تی هاروون
له لر مشید تیرو وانینی میزوونو سه
هیزه عمه ده کانه هتایپه تیش
سیعه مه زهه کان، که دیدگایه کی
سایبه تیان بق هم وو خه لافه تی
نه باسی هه بووه، ئه و تیرو وانینه ش
و هه سه رچاوه گرت ووه، که
هیزه عمه ده کان کاریگه ری
وریان هه بووه له هانته سه
موکمی ئه و بنه ماله هیه، دواتریش
سه سه رده مه هاروون ئه لر مشید
هکرجی له سه رهتاوه پلچه پایه هی
قورو گرنگیان و درگرت، به لاده
دواتر هاروون ئه لر مشید لیان
له لاده دگریت سه مو و زوریان له ناو
جهات و سایه ده سه لاته کنان

سه‌ری هاروونه وه ناماژدی ئەمۇن
کە سیکس کاریگەری رەھا ھەدیه
لە ویناکردنی سیاسەتى حۆكم
کورن و ھەم و ھەك نامانچ و ھەمیش
و ھەفاكتەر بەشىكى دەسەلاتەكان
رەنگریشەدەكتات، رەھابونى
سیکسیش يەكىھ لە جەوهەر
ھەرەگۈنكەكانى دەسەلات، لەررووی
بايەن تىشىوھ ئەمۇتكا گواپىك رازى
نابىت ئىشەكە خۇي بەنىشەكى
خەلەفە سەركىزەدەكان بۈگۈچىتە،
لەبەر ئەھوھى لای ئە ئىشەكە
خۇي زۇر راستۇرەت لەپىشە
دەسەلاتادارەكان، كەواتىنە لىرىدا
ئامازچىيەكى رۇون ھەبىدە دەسەلاتى
رەھا سیکس بەرانبېر بە بچوچى
دەسەلاتى پاشاشاو سەركىزەدەكان،
لەناورىدىنی ھادى بىرى ھاروونىش
گەرەرتىن بەلگى سەلماندى
ئەم بۈچۈن بەھەپەن بەھەپەن
دەتوانىت بەسەر دەسەلاتە ھەرە
زەبلە لاحەكان زال بىت، توپتىرىن
نمۇونەش لەجىھانى ئەممۇماندا
ئەم بەيۈندىيە سیکسیيە
نىوان بىل كلىنتۇنى سەرۋىكى
ئەمرىكا مۇنىكا لوېنسكى بۇو،
كە خىرىكى بۇو كارداشەنەوە كانى
ئەم بەيۈندىيە سیکسیيە كلىنتۇن
لە كوشكى سىپى و دەرنىتىت
كەواتىكە ئەمىسىر كارەتكەرى ئىن
ناخاتە سەرۋىشانو ماناي قۇمۇ
نېبىيە كە ئۇنى لە ناشىرىنىيە كانى
نۇ ئەم شانۇنامەيە ياراستۇوه،
ئەوەتا ھەر لەدىمەنى يەكمى ئەم
نامايىشە كە خەلەفە ھادى لەگەل
و ھەزىزەكى گۇنۇڭو دەكەن، چەندىن
سووكىاھىتى ئاشىكراي بۇ ئۇن لە
ئامازچىدان بەكەسایتى خەيىزەران

ژن که نئیستا قسسه‌ی له‌سهر ده‌کریتت
پرسی فردزینیه، ئینمه لیرید
ناتوانین تنهایا بیاو بوه توهمه‌تبار
بکهین، که به‌پرسه لمبه‌قمردان
بوونی ثو هاوکیشیه، چونکه
ژنیش ئه‌گرجی لیریددا کاره‌کتتری
قوربانیه‌کهی هه‌یه، له‌هه‌مان
کات به‌شیکیش له‌کاره‌کتتری
جه‌لاده‌که، چونکه هدر ژن خویه‌تی
دینیته هؤکاری فرمونی، ثو و
ژن خویه‌تی به‌دوه رازیه‌که بکیتت
شه‌ریکه به‌شن له‌گله‌هار وره‌گزیکی
وهک خوی له‌ید پیاوادا
کواته ئه‌گه‌ر بیانی نمایشیکی
شانو بیمان له‌سهر ثو پرسه
دروستکرد، نایبت تنهایا بیبر له‌وه
بکهینه‌وه که کاره‌کتتری ٹیجانی
به ژنه‌کان بیه‌خشین، چونکه ثو
کاته تنهایا کارمان له‌سهر تاکه
لایه‌نیک کردووه هاوکیشیه‌که
به‌لاسندگی دهمینیتته و، که‌وات
وهک چون پیاو قابیله‌ی ثو ومه‌یه
کاره‌کتتری قیزده‌وی بی او دابیریزت
له‌هه‌مان‌کاتدا زنیش قابیله‌ی ثو ومه‌یه
گه‌ر واش نه‌بیت ردنگه بیانی که
دره‌هینه‌ریکی ئه‌وروپی له ولاتیکی
پیشکه وتخواز کار له شانو نامه‌یه
نو تیللیو شکسپیر بکات، به‌دوه
رازی نه‌بیت که کسما‌سایته بیاو
باو شیوه ده‌مارگیریه‌یه عونه‌بیل
وینا بکات، به تاییه‌تیش ئه‌گه
بیده‌بیت کاره‌کتتری عونه‌بیل لهو
ئینتما تائیفی و ناوجه‌گریبی
ته‌جرید بکات، له‌روویکی ترهومه
ئه‌و شیوازه قرتاندنه که میسری
لو شانو نامه‌یه پیره‌مو کردووه
فاکتتیریکی گرنگی کارکردن میسریبی
له و نمایشے بیو نیکشکاندنی زده‌من

حهقيقه‌تی هه‌ممو و کیتیرکنی و
ملمندیکانی دسسه‌لات لخودی نه و
کاره‌کته‌رانه به رجه‌ست کراوه، بؤیه
حسینی میسری بؤ خودربازکردن
له و ناسته‌نگه هاتوره ههمو و نه و
دیمه‌نه شانتوپیانی لاداوه که
کاره‌کته‌تری ژنیان تیدایه، تاکه
دیمه‌نیش که بهبونی کاره‌کته‌ری
ژن کاری تباکردووه، دیمه‌نه
عه‌باسه و شه‌قاوه‌کانه و بی‌نه‌وهی
بیشتر میسری هیچ تعریفیکی
بو کاره‌کته‌تری عه‌باسه هه‌بیت،
چونکه له شانتوپانه‌که موكری
دیمه‌نه عه‌باسه و شه‌قاوه‌کانه
دریزکراوهی چه‌ند دیمه‌نیکی
تره، که تیایدا په‌وهندی نتوان
عه‌باسه‌ی خوشکی هاروون و
جه‌عفری به‌رمه‌کی وینکراوه،
به‌لام به‌بر نه‌وهی لیزه‌ردان
میسری و دک دره‌تینه بایهه به و
په‌یوه‌ندیه نادات و به‌لکو بایهه خی
نه و دیمه‌نه لدیدگکای میسری
ته‌نه نه‌وهی که‌نشانی بینه
بدات که کومه‌لگایکه کی دواکه‌وتونو
چون سه‌یری ژن دهکات، لیره‌ش
میسری به‌شیاویزکی برویختی کاری
کردووه و نه و دیمه‌نه و دک
جه‌مه‌کی شانتوپیه داکردووه و
ته‌جه‌جریدی کردووه له‌هه‌ممو و ره‌گاهه
بنه‌هه‌تیه‌کانی شانتوپیه ریالیزمی،
که‌واته به‌تیره‌وانینی من میسری که
نه و هه‌ممو کاره‌کته‌ره ونه لادهبات،
ته‌نه بؤ نه‌وهی که نایه‌ویت ژن
به و قیزه‌ونیه وینا بکات، ئەگر
وابیت دهی زورینه‌ی شانتوپیه کانی
شکس پیر رهت بکه‌ینهده نمایشی
نه‌که‌ین لمبه‌رئوه‌لی لهزوبنیه‌یاندا
کاره‌کته‌ری ژنی قیزه‌وهونی تیایه،

ته جرید ناکریت، که موکری به و میگردشکنیت، محمد مهدی موکریش به شانونامه‌یک به ناوی ساروون شه لرمشید دنووسیتیه و، بهو ناشاریته و که غوبنیکی بیز و ویوی لپشت نووسینه موهدی شانونامه‌یه و، شه و دیده ویت دیدگایکی که غیره عمره بی شه و شانونامه‌یه بنووسیتیه و، ای شه دیدگایکه میله ته نایه که به دریازایی میزو و له بیز ر، کراپیت، بؤیه که شانونامه که و کوری دخوینته و هست به و ساخته و ملمانیکه و، و لکه کل خودی تایینی میسلامه، پلکو زیاتر هست به و دده کهین که لای موکری عمره و و پیامه‌یان بو سنته مکردن له بیاله و گله نانی تری ناوجه که کاره نیاوه، لهو روانگیمه و قمه لک بدریزه وندی نه تمه ویه باسیه ته خویان پاراستووه، بؤیه اسراوون شه لرمشید لای موکری بایرایه که نه تمه ویرسته عمره بی و پیزیر عهای تایینیکی ناسمانی هکات، لیره شدا چه کی به رگری بر هنگاری بونه وی موکری و قه و غوبنیکی پیده کات ته نهانه شه و سنته پیده کات نه تمه ویه که ستره عهای پیزیر ویویانه، که عهیره عمره بی و نووسه عمره نیسلاسیه کان نووسیویانه، شه مه جگه امه وی پانتاییکی گهوره مه خه یا لی خوی و دک روشنگریک روماننوسیک به کاره بیتیاوه، و کوری لنه نووسینه موهدی اه و

تو له ئاو دهچیت
 له ئاو نه رمتر دیت
 نینوکه کانت
 له که تاری فیراقدا
 هله لددواسی
 خالیم دهکیت موه له خو
 خالی دهیمهوه له ئاو
 کاتی باوشنت لئ دهکرم
 له ئاو خاورت دهیتهوه
 شل... شل و هک ئاو
 جهستهی سر بوبوم

سرههندگ خاموش
 (ئاو)
 کاتی گویم
 له دهنگی پی ئاو دهبنی
 دهزامن توی
 بهمنور تاقھکی دلمی مندا
 هنهگاو دهنیتی
 ده ریتیتنه توی
 کیاگیکی تینیووی چاومروانیم
 تەپ دهیم له ئاو
 تەر له تۆ

کہلچہ ری پر درخان Bedirxan

بلاکراوڈیہ کی رووناکیبری گشتیہ لہگاں بے درخان دردہ چی

تەكىنچىك لە چىرۇكى كۆلۈنى سەلاح عومەردا

A portrait of a middle-aged man with dark hair and a prominent mustache. He is wearing a dark suit jacket over a white collared shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. In his hands, he holds a newspaper, which is partially visible at the bottom of the frame. The background is slightly blurred, showing what appears to be an indoor setting with curtains.

سہلاح عومنہر

نیعمہ قہرمنی ئیسماعیل

شونین روگه‌زینکی تری رومان و چیروقه،
که به یه دوسته به‌بیونی که سایه‌تی و کات و
روودا، و اته شوین شه و گورپانه‌یه، که یا له
واقع و فردگیری یان له خهیالی نوسه‌رایه
و به‌هفه‌ی که سایه‌تیه کانه‌وه روودا و کان لدم
شونینه رووددهن، یاخود ده‌لین: (شونین
له چیروقه‌که شوینکی راسته‌قینه نیبه و له
دشتنه همراه و کانه‌وه دروست نمکاروه، به‌لکو
شونین شوینکی که نهندیشنه بیه و له وشه دروست

شوبنی واقعی: ئەو شوبنیانە
وەردەگرئ، كە لە واقعى راستە قىيەدا ھەيە و
بە ئاشكرايى ناوابيان دەھېتى ياخود لە كاتى

۲- شوینی خهیالی: واته نئو
شوینی خهیالی، که چیزکنوس له هزرو خهیالی

شونینی کراوه: واته ئەو شوپوتانەن، كە گشتىن و ھەمەو خەلک بېنى جيوازى دەتوان تىبايدا ئامادەين، وەكۇ: كە لان، شەققاه، بايانى...

۴- شوینی داخراو: ئەمە بە
شۆچەوانى شوينى كراوهى، كە پەيوەستە بە
كەسىك يان چەند كەسىك، وەك: خانو،
زۇور، رەشمەل...

دهلین کات و شوین دوو رووی دراویکن،
بوونیان بهیه کهوهیه، که ده بیته هوی
روودانی رووداویک، که که سایه تیه کان پیی

ههـس تاون، واته هـيچ روـودـاوـيـك روـونـادـات
ـيـبيـبوـونـيـشـوـينـيـكـهـلـسوـروـانـيـكـاـتـنـكـ.
ـلـهـمـچـيرـوـکـهـداـئـامـاـزـهـبـچـهـنـدـشـوـينـيـكـ
ـکـارـاوـهـ، وـهـکـوـ،
ـاـنـبـنـ دـيـوارـيـ، کـهـلـاوـهـيـكـيـ روـوـخـاوـ،
ـکـهـچـهـ رـهـشـمـالـيـ، گـونـديـكـيـ لـاـپـهـرـيـ دـوـورـ
ـلـهـ تـاـوـادـافـانـيـ، دـارـاسـتـانـيـكـيـ چـوـروـ دـوـورـ لـهـ
ـپـيـرـ مـهـترـسـيـ، چـوـلـهـانـيـ وـ چـيـاـوـ لـيـزـهـوارـ،
ـکـوـ خـنـکـيـ نـاـوـيـهـ فـهـوـ شـهـخـهـ، دـالـدـيـ ڈـولـاشـهـ
ـخـاـوـ دـاهـيـزاـوـهـيـ بـدهـنـ).
ـ...ـيـهـنـدـهـ وـمـخـتـهـيـ مـاـوهـ، دـدـگـهـمـهـ

لله ژوپریش خوم ناگورم، با هم بیته خشنه
چیزی خش و تمهه ته، له ھوشی باشتەرده...
لەلم شوینانه، کە له چیروکەکەدا ھاتووه،
تەتتىپنىچى چەند چۈرىكى شۇۋىن دەكەين وەك
كۆچۈلەن، كۆرپەن، دارستان... شۇۋىن كاراون
مەشىھال و ژۇورۇ ھوش و كوخ... شۇۋىن
ماخراون و زۇرىبىي ئۇ شۇۋىنانه بۇونىان
لەلە واقىعاھىيە و هەستىان پىتەھىرى، له
چىرۇكەکەدا ئامازىد بەسىتى لە ئىران، باس لە رەمەندەكانى
كۆكۈسلىتىنان دەكتا، کە بەسىتى ناوچە
شاخاوایيە دەكتا، رۇدواد كولەكەيەكى ترى چىرۇكە،
كە بىرىتىيە له كۆمەلېك كىشە و كېرىگەفت،
كە رووبەرپۇرى كەسايىتىيەكانى ناو دەق
دەبىتىوه، کە بەھۆيەن و نۇرسەر دەتوانى

عهبدولرە حمان مە عروف

دبه خشیتنه، جوانی قهدری
شته جوانه کان راده گریت و به
جوانی دیانه هیلیتنه، دیده وی
شته کان به جوانی بینیت، له
به رامبریشدا به شتنی تاریک
و قیزدهون و دیاره دیا شیرین
و بجو وکترین کار و دیاره دی
نایه جنی و نایه او زیر ساری
خولد خوات و به رچاوی تاریک
دبدیت، هست به نثار امی و
بئ نؤقره بی دهکات! همه ویه:
کسیک خوی جوان بیت و
جوانی خوش بویت و جوانی
په رورده بکات و جوانی په رست
بیت و .. شوه روشن بیره، هر
به شنه و به قسنه نا، به لکو
به کردده و به فیعلی روشن بیر
بیت. مه ستم شوه بیله بیلم ئه و
کسے ده خوینیتنه و به دوای
روشن بیری و ئه ده ب و زانست و
خو په رورده مکردن له دوو توینی
کتیدا ده گه بریت.. هر گیز بیر له
کاری دزیو و ناشیرین ناکاته وه،
قفت جوین نادات. درو ناکات.
سنوروی نژادی به رامبریه که می
نایه زینت.. هیانه بالند نیک
نادات، ناسک و سویسکه و که و
راو ناکات، له دهشت و دهر و له
گهشت و گوزار پاشماوه و زبل
و خاشاک فرنی نادات و لم دوای
خوی جنی ناهیلت.. ناوی کانی
و رووباره کان بیس ناکات،
هه گیز دلی ناییت شم ژینگه
جوانه ناشیرین بکات، برواتان
بیت زور به نرمی بی دهخاته
سهر به رورده کانیش، قفت و قفت
دهست بؤ خونچه و کولیکی بون
خوش دریز ناکات، سه ری له
گیانی بکاته وه... ئه دی بؤ من
لهم به هاره، لهم دهشت و دهره
کور دستان شم ههمو و شیواندن
و پیسکردنیه ژینگه ده بینم،
ده بینی به شهی هاره زورمان نا
روشن بیره بین و جوانه مان خوش
نحویت، ئه و پرسیاری منه له
مه مو و تان...

خالید عوسمان ته‌ها: تاکه کان له کۆمە لگا گرنگترن، نه‌گه ر تاک نه‌بیت، کۆمە لگاش نابیت،
تاکه کانپش چیاوازن، به چیاوازییه کانی خویانه و ده توانن کۆمە لگا دروست بکەن

خالد عوسمان

نهنجامی و درگیرانی نهاده همراه
کتبیه زورهای، که له ئینگلیزی
و روسيه‌یوه و مریگیردان،
توانیان نویخوانی که خوشان بکن،
به گلتوریکی تازه‌زورستکن،
کلتوریکی ناوچخوانی بکن،
و چنانم داواکاریه‌کانی سه‌ردهم
بدنه‌وه پیره‌مند له سیبیکان و
نموده نهاده که خوشان بروتکن،
چله‌کان، هدوه‌ها که سانی دیکه
نوای شوهی له کاتی خوی حاجی
قادری کویی همان کاری کردوه به
لمسار چونیته ئاماژه‌کردن و
پنهج راکیشان بق سر کیش و
درده کوملاه‌لایتیه‌کان و چه‌ندنی
دبارده زق، خوی لم‌سر دهست
و کشته‌یوه کوردیه‌یوه رایکد، که
گهرایده‌مه بیست له گوارانی
نیو شیعره‌کانیتی دید و بچوون
و دنیابینی گویا، له شیعري
دلداریه‌یوه بق شیعري سیاسی،
نه‌مه ش خوی له خویدا جویریکه له
سزادانی خوی، شاعریکه سزا
خوی دا، چونکه ج شتیکه هیه
جوانت له قفسیده‌کی دلداری
حوان، که ههستیکی مروقانه
دربربریت، به لام نهاده کاته شاعری
مه‌کوم بورو، به‌وه شیعري
سیاسی و کوملاه‌لایتیه‌تی بنووستیت،
تاکو بنوانتیت کومه‌کاکاهی خوی
بگریت، من له‌وه‌ده له‌گل کاک
جه لیلم، دهیت روشنبیر له خزمتی
جه‌ماوره‌مکه‌یه دابیت، هگه‌به‌وه
چمکه نه‌لین جه‌ماوره، که وشهی
جه‌ماوره نه‌خنکت تتدایه، به لام خو
دهکریت بلین له خزمتی کومه‌لگا
و ژینگه و خویدا بیت، نه‌وانه‌ی
که له راپردوودا تیستای ئیمه‌یان
دیوه، پیشینیشیان کردوه،
که نه‌مه‌هاره تاوت‌هه دی، دهین
روشنبرانی ئیمه‌ش له ئیستادا
نه و ئاینده‌دیش بشیعیه‌ده دیکه
بیبنن، برواشیان به‌وه هه‌بیت، که
توانیان مرؤف له‌وه ریاضره، که
کردوه‌یه‌تی و زور شتی دیکه‌شی
پیتیه، به لام بق نه‌کردوه؛ چونکه
کورد له زنجریه‌په‌رسه‌ندنی
میزه‌ویه‌یوه دواکه‌نوووه، دهکری
بلین ئیمه شوخشمان و هوکه کورد
گوناه‌هانه هیه، له همان کاتدا
خیانه‌تیان لیکردووه، له‌سمره‌ووه
همو شیانه‌وه ئیمه نه‌مانتوانیوه
ئابوریه‌ک دروستکه‌ین، که
دوژمنان نه‌یانه‌شتووه تو
ئابوریه‌کت هه‌بیت، که ژیرخانه
بوق گلتورو سه‌رخان، کواته
که ئیمه ژیرخانمان نه‌بوویت، چون
باخود رفکه بوبویت، بیرون
بیر له ره خانه‌کی بینه‌ده، که
کلتوره‌کیه، که روشنبیریه‌که‌یه،
که عه‌قل و بیرکردن‌ووه‌که‌یه، که
بونیاده معرفیه‌که‌یه، ئیمه نه‌مان
توانیوه که‌رتیان بکین و هه‌لیان
وه‌شینه‌نوه، بتوانین له‌سمر نه‌مو
(جزئیاتان) کارکه‌ین، بق شوهی
فورمیکی نوی بق معرفیه بیشکه‌ش
بکه‌ین، که خزمتی که‌ساپه‌تی کورد
خوی بکات و خزمتی ئیمه بکات
وه‌که‌یکی کومه‌لایه‌تی جیاوان
له یه‌که‌کانی دیکه و به‌شارداریکه‌یه،
له یه‌که جیهانیه‌که، که نه‌وه
داواکاری سردهمه و ئمرؤ له
شپولی سییم کاری بوق دهکریت،
که ئاماژه‌م پیکرد.

جہے لیل عہد بائی

و کورسیبیه بچوک و دکه بته وه، تو لمه و گه و متری، که له قاوغ و چوارچیوه کی بدرت سکدا جیت بیته وه، و شیاربه، و ریابه، و مرده در مووه، بکه وه به عزمه ه که کوره دیه که خوت، دهینین و شنیبره که که نیمه، لمه ناجامی و شنیبره که که نیمه، ناگاهینانه و میدا، به وه به ناگاهینانه و میدا، به شادیمه وه، ثه و تریکی دمسلا لته جیدیلیت و پشتنی لی هه لدکات... مه مه شدا زیری نواند و قازانجی کرد.

به لام دسته یه کی دیکه واژیان له کورسی ده سه لات نهینا، که زیانیکی گه و دیان دهم له خیان و هم له نتفه و که شادا.

نه وانه ای، که به نئاگا هه هاتونه و ته وه، ناگاداریک بیوه و دهاریان بکاتوه، نیمه هش ناسوی روایینمان کنستکر نیمه، سیراتاسسری نیمه، بدهاخوه نیمه و کوچمه اگه یه کی زور کورتینین، لمه گهر نه وه وش دهیستین و کوچیشمان له و راجه نادنده ش ده بیت، ته نانست بق یه که کس نیمه نیده گهین، ای نایابینین بلند بدم و شیارکه و نایه بیوه بیشتریش سرمه و مومانه جگه لموهی و ده بیت رتمان روش نیبری، چونکه روش نیبری ای اتای روش نیبری، چونکه روش نیبری، که تو روش نیبری بروت به خوت ده بیت دهیش همه و شتیک بروات به خوت ده بیت و خوت بناسیت، که خوت ناسی و خوت تو زیبی وه و بروات به خوت کرد، خوت نادوریتی..

ترس به سه رتدا زالنایی، هندی بر زده و ندی تاسکی شه خنسی دهیمه، له خشتت نایات، شه خنسی شاملو و نهانه ویت شاملو دکو شاعیریکی شورشگیر له نهانو بیلهه تی فارس و نیاراندا بیوته وونکه، سیسته میک دیته سه روحکم، که حمزی به هه ناسه کانی شاملو نیمه، خواستی نه و ده ناسه کی شاملو نیز به یه کن، دیت

نه خوت ناسی، به خوت کرد،

نه خوت ناسی، به خوت کرد،

**جه لیل عه باسی: که خوت ناسی و خوتت دوزییه و هو بروات
به خوت کرد، خوت نادورپنی**

له مه عريفه‌ي نوی لای کورد دروست بی، به لام شو مه عريفه‌یه کوکمه‌لگایت، چونکه تائیستا نئمه لگایت، چونکه هه لقو ولاوی به سه‌ردا هاتووه، وک کابراهیکی سعویدی عه‌گال و جله‌گانی بوته به‌گریکی موذین، نووسه‌ریکی سعویدی له و تاریکدا نووسپیبووی، ئیمه‌ی سعویدی گواراوی و زرویش گواراویس، به لام ته‌نیا له باله‌خانه و له جوزری خواردن و له په‌یومندیه کوکمه‌لایتیه کان و په‌یومندی نتوان نتر و من و... هندت، به لام... * ده‌تیو بیتی ته‌نیا به روکه‌ش و سیما گواراویس، که چس بیرکردشوه باوکمان لکلوروو رابردو و لئیتو میشکمان گینگل ده‌مات و نهوان له جیاتی ئیمه بیرده‌که‌تنه و بریارده‌دهن، لیزدا مه‌بست له هکوکوان و...؟ * به‌لئی، ریک ئومود مه‌بسته، و اته ئیمه ده‌بی کار له‌سهر مه عريفه‌ی کوردی بکین، نایا مه عريفه‌ی کوردی شو شستانه‌ی، که هه‌مانه، له رابوردوومن و کلتورمان و کله‌لپورمان، تواینومانه کاریکی شکارایمانه و زانستیانه‌ی بیو بکین؟ راسته ئیمه به‌شکیمان له و مه عريفه‌یه کوکردوته و چاپکردووه، به لام نایا ئیمه تواینومانه شتک پیشکه‌ش به خوینه‌ر و بینه‌ر و کوکیگری خومان همتا هاولولاتی ئاسابی خومان بکین؟ بیتی شوه سه‌رجه‌می مه عريفه‌ی ئیمه‌یه، نایا تا ئیستا ئیمه چه‌ند تیورمان داناوه، ئیمه تا ئیستا چه‌ند تیوردانه‌رمان هه‌یه؟ که شتکت له خومانه‌وه بیت بیو خومان، چه‌ند شت و کاری و امانکردووه؛ به لام له‌گمل ئوموهشدا من ناتوانم سه‌ده سه‌د بلیتم کورد مه عريفه‌ی نیبه، چونکه هه مبلله‌تیک به‌هشی خوی مه عريفه‌ی هه‌یه، له ژایون تا سالی سیه‌کان کلتوری ناوخو زالبوو، به لام دوای ئه‌وه له

دیده‌یوی له خشته‌ی بهریت و له کولی خویی بکاته‌وه، پیتی دله‌یه: نه‌حمده‌دهی شاملو، توچ بو شوه‌ی نه‌کوژریتی و له‌نیو نه‌جیت، نه‌وه دوو ملیون تمن، هسته برو دهره‌وه و له‌وه دابینیشه، چونکه نیران تووشی شه‌سربیت، له‌وانه‌یه بکوژریت، نه‌هم قازانجه شه‌خسیبه شاملو له خشته نایبات، چونکه روشنیریت، له وله‌لامدا شاملو پیتی دله‌یت: نه‌خیر، من کویری شه و میله‌تام، دهیت له‌ناویاندا بزم و له ناویشیاندا بمرم، کاتیک گه‌له‌کم ده‌مریت منیش دهی بمرم، من زندوویتیم بو چیه! کاتیک میله‌تکم ده‌چووسنیریت‌هه من دهیت له ناخیام و له‌ناویدا بزم، نایا نیمه‌یه که نموونه‌یه ناوامان‌هه‌یه کامه روشنیریتی کیمه‌هه‌یه، که پاسه‌پورتیکی نه‌وروبی له گیرفانان نه‌یت؟ نیستاشی له‌که‌دادیت نه‌وروبا به ماله سه‌ره‌کیه‌که‌ی خویی ده‌زانتیت؛ ته‌نامه کامه ده‌سه‌ل‌تداری فیمه‌هش‌هه‌یه، که پاسه‌پورتیکی بیانی له گیرفاندا نه‌یت؟ نه‌مه و اته چی؟ نه‌مه و اته تو برروات به‌خوت نیبه، واته تو شوینیتک نیبه، که به هی خوتی برازیت، یان کیانیتک نیبه، که به هی خوتی برازیت، واته روشنیریت نیت، واته له‌که‌ل خوت دابراوی و به‌خوت ناموی، له ناخی خوت، له لرمگ و ریشه‌ی خوت، له ره‌سنه‌نایمتی خوت دابراوی، ئی باشه له و حال‌تهدتا تو چاومروانی نه‌وه‌یت، که که‌سیک که‌سیک بخونیتک نه‌وه‌یت؛ ناکریت له‌نانو میله‌تکی، که له‌که‌ل خویدا بیکانه و ناموی بیت، ناکریت کس کس بخونیتک.

* کاک خالید: گه‌گه‌ر تبینیه‌کت له‌سیر قسکه‌کانی کاک جه لیل نیبه، ده‌مانه‌یوت سه‌باره‌ت به هه‌مان شه‌و پرسیاره رای به‌ریزی‌شیتان برازینی؟ خالید عوسمان ته‌ها: راستی

نه خوینیر هه‌یه، ته‌نامه له‌سه‌ره‌تاش ثاملاً‌هه بیکرد، خوشمان، خومان ناخوینینه‌وه، له‌وانه‌یه من بابه‌که‌ی خوم له‌تاو روچنامه‌یه که‌که‌نخوینمه‌وه، که بزانم نایا پیه‌امه‌که‌م ده‌سکاری نه‌کراوه؛ نیمه‌هه ته‌نامه‌ت به‌دواي شه و همه‌هه‌شدان ناگه‌ریت، که کاک خالید ثاملاً‌هه بیکرد، چونکه نیمه‌یه بونمان نیبه، گه‌گه‌ر بونمان هه‌بیت نینجا و همه‌یک دروست ده‌بیت، نیمه‌یه نوچنیوین، میله‌تیک نوچنیوین، بؤیه بمو ته‌نامه بیکریت‌هه بیکریت، ته‌نامه به‌تله‌مانیکیش، بیکاره‌یه لام نیمه‌یه شتی و امان نه‌بووه، دره‌لیم نیمه‌یه، ج روشنیبر ج نوچنیوین، ج چه‌ماوری ره‌مه‌کی ج ده‌سه‌ل‌اتی ناسانیبه بیدار ناینده‌وه، ده‌بی بیداریک بیت و رامان چه‌نینت و به‌تله‌گامان بیننده‌وه.

نمونه‌یه که‌ل هم‌جوره‌مان هه‌یه، کاتیک له‌حمده‌یه شاملوی شاعیری که‌وره‌یه فارس و جهان، ناهیک و پدیامیک ده‌داده شاعیر و روشنیریتکی که‌وره‌یه کورد بفوندو و شیاریتکه، گه‌گه‌ر له پوست و کورس و وزارت بینت، چونکه شه و زور له کورسی و پوسته گه‌وره‌تره، نه‌هه چون لیک دده‌یده‌وه.

شاملو، که‌سیکه له‌دره‌وهی نیتمه، دوور له نیمه‌ده‌تی، له نیمه‌ش نیبه، له‌گه‌ل نیمه‌ش نامو و بیگانه‌یه، کچی شه و له‌دره‌وهی نیمه‌هه دی نیمه‌یه خوت‌تو و رادچله‌که‌تکنیت و بیداران ده‌کاته‌وه، واته نیمه کوه‌ل‌تکایه‌کن، با بلین یه‌کیک له روشنیره‌کانمان ده‌چیته ناو ده‌سه‌ل‌ات و له‌ناویدا ده‌توبه‌وه، ده‌بیت به‌شیک له قوچه‌کی ده‌سه‌ل‌ات، که‌چی نیمه شتکه‌هه خراب نازانین، به‌لکو شانازیشی پتده‌که‌ن و حزبیشی پتده‌که‌ن، به‌لام یه‌کیک که بیداره ل‌دله‌ره‌وهی نیمه‌هه توچنیوین، روشنیره نوچنیووه‌کی نیمه رادچله‌کنیت، هه‌ره‌شه‌یه لیده‌کا و پتی دله‌یت: تو وه‌ک روشنیریک مولکی میله‌تی، مولکی گه‌لیکی، مولکی حزبیک نیت و هی لایه‌ن و تاراسته‌یه کی سیاسی نیت، تو نه‌وه‌نده بچوکو نیت، که خوت که‌سیکی دیکه پشتگیری لینه‌کردن؟ نه‌مه سرتیه‌ک بیو له بؤشاییدا، چونکه کس نه‌بیسست... که‌س بخونیتکه، ده‌کی بینه‌کرد و

دیواریکی ئىستوور لە نیوان لېپرسراوان و روژنامەنۇسمانى كوردا بەھىي، كەس نازانى تا ئىستا داهاتى مانگانە سەرەوتە و سامانى سەرۋىقى حۆكمەت و مەزىز و پەھەمانتاران و لېپرسراوانى خواروە تا دەگاتە سائىچەن و چاچىچە كاڭىشىان چەندە ئەپەپرسراوى كوردى ھەيدە ئاتىشتىنى كەس، سىمما، نەمىنە ؟

و باو و تاوره بو روزنامه مووسان دروست داده.
تیرور و زیندانی و هرچشم کردن و سوکاپایتی
کردن به روزنامه نووسان، کلتورویکی سمهت و باوی
دمسه لاته، توتالیتار و نا دیموکراسیه کانه، کورسیستانی
خوشمان له خوا بایزیاد بن لام میراثه بن یهش نبیه
که مو زور راست و چهب ئم پیشلکاریبه بەرامبەر
به روزنامه نووسان دووباره و دقاربه دەبىتەوه بەپیش
میزاجی دەسەلاتی لىپرسراوی ناوچەکە، زۇرتىرىن ئم
پیشلکاریبائە بە فەرمانىك لە لايەن پۈلىس و ئاسايش
جىچە جى دەكرىن!.

یاسای نویی روزنامه‌نووسی تقدیمی کراو، سزا
روزنامه‌نوسانی به غرامه‌ی پاره‌دان درگرووه، لیدان
و زیندانی له‌سهر نیمه، که‌چی دهیبنین له‌ماوه‌ی ۷هم
سن مانکه‌ی سالی نوید زیارت له
بیست حالت‌های پیشیکاری دره‌هه‌ق
به روزنامه‌نوسان کراوه، ئوه و ش
مانای دسسه‌لائی میزاجی شاکرا
ده‌گه‌یه‌نتی، لهم حالت‌هه‌دا ده‌بی
پهله‌مان لایه‌نی پهیو هندیدار
بانگهیشت بکات و لبیرسینه‌وه‌هی
له‌گه‌لدا بکات، ده‌بی پهله‌مان
کاری به‌دواجوونی کاره‌کانی
حکومه‌ت بکات، نه‌ک تنه‌ها
یاسا دربکات و له‌سهر کاغه‌ز
بنوسریت، جیه‌چی کردنه‌که‌ش
چاودیزی بکات، روزنیک نه‌مان بینی و مزیریک باگهیشت

بکریت و لیپرسینه موهوی له گهالدا بکریت.
سکاندالی لیپرسراوان: زور ناساییه روژنامه نووس
برانی لیپرسراوان مانگانه چهند و مرده گهکن به پریسان،
و مزیره هکان، سره رکوی حکومت، داهاتیان سره و ده
سامانیان چهند، چهند ژنیان ههیه، چهند ژنیان برادریان
ههیه برواباردن، سه فهري مدرسه و هویه ولات له سه
حسابیه کی دهکن، به تریل و هرگز نه کانیان شاشهکا بکهن
بو رای گشتی، له نه لمانیا، روژنامه هی بیلد سه رده می
کابینه کی شرۆیدر ریبورتازیکی له سه سره جم
و مزیره هکان کرد، که ههیه که یان تا ئیستا چهند ژنیان
هیناوه و جیابونه توهه، چهند ژنیان برادریان ههیه
به وینه ووش، هر ههیان روژنامه ریبورتازیکی له سه
مانگانه که نهندن سره رکوی و لانتانی جیهان کرد، که چی
تا ئیستا لیپرسراوه ههیه کس دم و چاوی زنه کانیانی
نه بیننوه، کس نازانی مانگانه چهند و مرده گهکن، دیواریکی
ئه ستوور له نهیوان لیپرسراوان و روژنامه نووسان و
چه ما و هردا ههیه، هله که دنی روژنامه نووسان حکومت
به پریسه، که حکومت گوییان لینه گری و بدوا چون
بو کاره کانیان دهکات، شهه چی بکان، خودی زوریه
ئه و روژنامه نووسانه کی ئیستا کار دهکن له دهه رگا کانی
را گیکاندن و روژنامه کوردیهه کان، لاهاین حزب و
دامه زریندارون، پسپوری بواری را گه یاندن نین، ده موشی یکد
هیچ ته کادمیا و کیلیزی را گه یاندن نین، ده موشی یکد
له ھاکتمه رکانه که روژنامه نووس بھین بھیست دهکات و
تووشی ههله یک دهین، کورد له خۆرا نه یکو و تووه مالی

خهار بسمر به ساختبیتی.
دهستور و یاسا دیباری دهکات که ههندی باهت
کاریگه‌بری بوسه رئمنی قهومی هیه، وهکه من
و ناسایش، کاروباری عمسکه‌ری، ههندی ریکه‌وتونی
سپراتیجی دولت، به تابیه‌تیش کورستان هلکوتونی
جوگرافی و ابرارودیکی سپایسی هله‌بر و لاتانی دوروپر،
دوبینن روزانه سنوره‌کان توپیاره دهکردن و خلکی
سفیل دهکزین و مالیان تیکده‌دری و دهمسوتیترن، دهست
لکاروباری ولاط و مردمدهن، بؤیه ٿم بایه‌تانه
تابنی روزنامه نووسان بیووڑین و بائی لیوه بکهن
دهبی ههستیار بن، وهکو تر دهی درگاه زانیاری بیو
روزنامه نووسان کراوه‌بی هه راتیک بیانه‌وی، هه
شوینیک بیانه‌وی بؤی بچن، کووو کوپونه و فیستیقال
و پیشانشکا...ههت، بهلام لای دهسه‌لات شتهکان زیاتر
میراجی و شنه خسی و خربن، پسی ٿهوان حهندی پینکهن و
بهشان و بالی ٿه لو لینپرسرا و لایه‌نی خزبی که هه لیدات
له بدرجه‌وندی ٿهان داییت ٿه او شناسنی دهبتی، ئیستاش
دهبینن روزنامه له کورستان درمدچن، تههنا
چهند روزنامه کیان که ڇماره‌یان له پنهنج کانی دهست
که همراه، خوینیریان زورتره لهوانی تر بؤی جونکه ٿه و
روزنامه‌یه به ته اوای دهستکی ههستوری له پیشه،
زانیاری تهواي دهخاته بدردهست له ریکه کومه‌لیک
په یوه‌وندی که بؤی دروست کراوه، یارمه‌تیبه‌کی دارایی
باشی پیندمری، تاراده‌هی کیش خه‌لکی شارمزا کاری
لینده‌که‌ن، روزنامه‌یه کی روو کهش کراوه، تانیستا
چهندین جار ٿه و روزنامه‌تاهه کانیان گوکران، له
سه‌رووی هه مووشبانه و بانگکه شهی روزنامه‌یه هله‌لی
ثاراز دهکن، بهلام له کومه‌لکه کراوه و دیموکراسی
روزنامه‌یه تههلى سازد دهی له ٿیز سایه‌یه سه‌روهی
باسادا!

له په رله مانی ئه وروپا ... بو ناساندنی جینو سایدی کورد
سیمیناریکی فراوان پیشکەش کرا

دیمه نیک له سیمیناره که

کوردستان، سوپاپی نهنجامده رانی
نهم سیمیناری کرد، باسیکی به فیلمی
دیکوه مینتاری له سه ر جینوساییدی
گله کورد به کیمیاباران و نه نفال
و چونیه تی هیتانه ومه روفاتی
قوربانیان له کوکره به کومه له کانی
خوارووی عیراق، توانی نه نفالی
به نه خشنه چو غرافی له کوردستان
و ناشتیان له گوگر به یکه مهل بی پی
نه خشنه یه که له چهندین شاری
عیراقدا پیشاندرا، که ماوهیه
زور کاری بو کربیوو، پاسی شیازوو
قوقاغه کانی له ناو بردنی کوردی کرد
له نه نفال کردن و له به رکاره هیتانی

رسومی ناساندندی جینتوسایدی کورد،
دوای هه لبازار دنه کانی مانگی شهشی
پر لمه مانی ئوروپا، دهی حکومه تی
کورستان زیاتر کاربکات بؤ ناساندندی
جینتوسایدی کورد.
و نتاری شهشم / توانه کانی جینتوسايد
بـهـکـلـیـ کـورـدـ دـکـتـورـ (مـونـزـ لـهـلـفـزـ)
یـاسـانـاسـ وـ جـالـاـکـوـنـیـ بـوارـیـ مـافـهـ کـانـیـ
مـوـقـفـهـ، تـیـشـکـیـ خـسـتـسـهـ تـاوـانـهـ کـانـیـ
جـینـتوـساـیدـ، کـهـ دـزـ بـهـگـهـ کـورـدـ
کـراـوهـ، لـهـوـرـوـ یـاسـایـ نـیـوـدـولـهـ تـبـیـهـ وـ
بـاسـیـ لـیـوـکـرـدـ، کـارـیـکـرـدـ تـاوـانـهـ کـهـ
چـهـنـهـ لـهـنـاـوـمـوـهـ دـهـرـوـیـ وـلـاتـ، بـؤـ
کـهـ یـشـتـنـ بـهـقـرـارـیـ دـهـوـیـ دـولـیـ، تـاوـانـیـ

کورد، لە لیدوانیکدا ئولە گوتى:
 من لە گەل بۇ فېیسۇرى مېزۇو
 (ئۇردىسوون) ماوهى چەند سالايكە
 کارمان لەسەر ئەم بابەتە كردوو، بۇ
 ئەم مەبىستەش سەردانى كورىستانم
 كردوو، سەرەتكى هەرىتىم بازازانىم
 بىنۇو، لەنۇسىنەكەي خۆم لەناو
 ئەرلەمانى ئەوروپا وينەيەكى بازازانىم
 مەلاؤسيو.

ئالاى كورستان لهەك ئالاى يەكىتى ئەوروپا دانرابوو

چه کی کیمیاوی، بُو داننان به ئىپادى
چەماعى و جىنۇسایىدى كورد لە لايەن
يەكىتى ئەرۇپاوه، يېۋىستىمان
بە يارمەتى دۆسەتكانمان ھەمە،
لە كۆتايىدا گۇوتى ھيوادارم
لە كۆمەلكە دىمۇكراسى بىزىن.
و تارىھەشتمەن / ناغالى ئەخەمەدى
سەفافىي سەھىپى ئىران و تەۋەككىدا
باسى لەنەمامەتى و رۆزخاناخۇشكەكانى
گەلانى عىراق و كورىستان كرد
بەدەستى رئىيەنى سەددام، كە چەندىن
تاوانىيان بەرامبەر كراوه، هاو خەمى
و ھاوسۇزنى خۆي خوشگۈزەرلىنى بُو گەلانى
خۇشىبەختى خوشگۈزەرلىنى بُو گەلانى
عىراق و كورىستان خواتى.
بىرگەكى دووم / سەرچەم باسەكەن خرانە
بەرىپاس و گەتفوگوئىكى تىزروتەمىسەل
كىرا لە ئىران بەشداران و مۇناتانى
سىيمىتارەھە، (فردىرىك مالى) ھەندام
پەرلەمانى سويدى لە كۆتايىدا بەدەنگى
بېرگۇتى ئازادى، سەربەخۇزىي، بىزى
كورد و كورىستان.
بىرگەكى سەتىم / بىرىتى بولو لە پېشاندانى
فىلمى دىكۆمەنتارى بەنوازى (دایakanى
من) لەدەرەتتىنى زەھاوى سىنجاوى و
عەباس غەزالى، باسى لەتاوانەنkanانى
رئىيەنى بىشۇۋە دەكەر لە ئەنۋەنال كە
دەرەھق بىگەلى كورد كراوه، تا
ئىشتاش دايakan و خوشكان جاھورىتى
باواك و براو مىرەدەنkanانىان، باسى
لە كارىكىرى ئەنۋال دەكەر لەسەر
كەس و كارەكائىان، كە چۈن لەزىيان
بى ھىوا بۇون بەرەدەم بەھىۋا
گەرانەھى ئەۋان.

نیوندووله‌تی یاسای نیوندووله‌تی ریکی
دهدخت، بایسی له جوئر کانی چه رائیم
کرد، چه رائیمی شهه، چه رائیمی
دز به مرؤوف، چه رائیمی جینو ساید
(ثیابادی رمکه‌زی به شهه‌ری)، بایسی له
ریکوکوتنه جیهانیکه کان کرد دز به
نیبادی چه ماعی، چه وساندنده ودی
دینی و نه دزادی و تناشی، فاتیکان دله‌ی
ملنا پوربرین مرؤظایه‌تی و به شهه‌ی،
تاوانی دز به خواهی، بایسی توانی
عادی و توانی سیاسی کرد، بایسی
تاوانه‌کانی سه‌دامی کرد دز به گه‌لی
کورد، بایسی دهولی عبارق ئیمزای
کردووه، بپیشی یاسا لیپرسینه وهیان
دهین له گه‌لی بکری، ئەنجامدەرانی
تاوان حمسانی دەستوری دهولیان
نامانیتی، بایسی بۇرۇممانى قەلادىزى
کرد، به کارهختانی چەکی قەندەغه کەفر اوی
وەک ناپالام و چەکی کېمیاوی له لایین
ریزیمی عیراقامه‌ووه، دانانی لەلام له
زەھییه‌کانی کورستان و زەرمەند
بۇونى هاولاتیان، کۆوتى دەمی
پەرلەمانی کورستان بېپیار بات
بۇ ماشه‌و له سیستەن فیدرالى يا
کۆنفیدرالى يا باو سەربەخ خۆبى،
پاشنگىرى پەرلەمانی ئەوروبى نەته‌ووه
يەكگەرتەمکانى دەموی، چو تەھەلچە
وەک عمرەتىك داواى لېپوردىنى
لەگەل کورد کەردووه، ئەۋەش بەمانانى
خوشەویستى و بارايمىتى و پېکەوە ۋىيان
پەتىت لای دەكتور، ئەو خۆى بەدەست و
لىسوزۈيىكى كەللى كورد دەزانانى.
وتارى حەوتەم / دەمحەمەد
ئىچسان) وەزىرى ناوجە دايراوه‌کانى

چون نیباده‌ی کردوون به چه که
قدمه‌ده‌گراو کیمیاباران و ئەنفال و
زیندنه‌چال له ناوی بردوون، ته اوی
هاوخه‌می و پشتیوانی خۆی راگمیان
بێو کەلی کورد، کۆمەلی نیوەولەتی
به کەمته‌رخزم زانی له ناسئى ئەم
تاوانانه‌ی براپیمەر بەگەل کورد
کراوه، داواشی کرد دەبی له نزیکەوە
چاودیتی گەلی کورد بکرى، لەم جۆرە
كارساتانه له هېچ شوينیك نابى
بۇوبارە بېتەۋە.
وتارى سېنىم/ سەلاھەدین سەلاح)
کۆمەلی گولان له ستوکھۆم، بىسى
ھەولۇ دىلسۆزانە ئەنجامدەرانى ئەم
سېمینارەي كرد، كە ماۋەيەكى زۆرە
خەریکى ئەو كارەن ئامادەباشىان
بۇركىرۇوه، سۈپاسى كىرن،
ھەۋە كانىشىيان بەرەداوام دەبىت بۇ
بەردەسىمى ناساندى جىنۇسايدى
دەرە، تىشكىشى خىستە سەر ئەم
تاوانانه‌ی براپیمەر بەگەل کورد
کراوه وەك تاوانەنكى كارىگەرى و
تىنانەكانى كيمىاباران و ئەنفال، بىسى
تاواره‌بىونى كوردى كرد بۇ تاراوجە.
وتارى چوارم/ (بورھان جاف)
نوپەرى ھەۋىم له يەكىتى ئەمورپا
بۇرۇكىسل، بەگەرمى بەخىزىر ھانتى
مۇوانەكانى كردو سۈپاسى ئەنجامدەر
و بەشدارانى سېمینارەكەي كرد، تىشكى
خىستە سەر ئەم تاوانانه‌ی براپیمەر
بەگەل کورد كراوه، ئەم كارەمسات
و مەنیتەتىانە بەسەر گەلەكەمان
داھاتوو.
وتارى بېنچەم/ (بەختىار جاف) لە

و تاریخ پینجهم / به ختیار جاف) له
سلسله قینیاوه هاتبوو، باسی له چوپانیه تی
کوشتنی بوسنیه کان کرد له لایه ن
سوپای سربه کانه و، دواتر زورپه یان
په لکیشی دادگای لاهای نیوده وله تی
کران، ئامازه می به ولا تی يابان کرد
چوچون له بیرا بیمه قاتلو عامی کوربیه کان
سالانه نارهز ایل د مردمه ری، گووتی
شوهه بـ ارمـ ابرـ بـ گـ الـ کـ وـ کـ رـ کـ اوـه
پـ چـ وـ اـ نـ هـ يـ اـ سـ اـ مـ وـ لـ هـ مـ لـ تـ وـ
يـ اـ سـ اـ كـ اـ نـ هـ مـ وـ يـ اـ سـ اـ كـ اـ نـ هـ مـ وـ
جـ نـ گـ هـ، كـ هـ مـ رـ خـ هـ مـ وـ بـ يـ هـ لـ وـ يـ سـ تـ
كـ وـ مـ لـ ئـ دـ وـ لـ شـ رـ مـ زـ اـ رـ کـ رـ دـ، بـ
ماـ فـ يـ يـ اـ سـ اـ بـ زـ اـ نـ، كـ هـ دـ بـ يـ
قـ وـ رـ بـ اـ يـ اـ نـ وـ زـ يـ اـ نـ يـ كـ وـ توـ وـ انـ قـ مرـ بـ يـ وـ
كـ بـ يـ كـ بـ يـ هـ وـ وـ تـ نـ اـ نـ اـ بـ اـ رـ بـ دـ بـ رـ يـ نـ دـ اـ دـ اـ
يـ اـ سـ لـ هـ جـ بـ يـ جـ هـ جـ نـ كـ كـ دـ نـ مـ اـ دـ اـ دـ 140
58ـ وـ 49ـ دـ رـ کـ دـ لـ اـ لـ يـ اـ هـ لـ يـ اـ نـ حـ كـ وـ مـ تـ عـ يـ اـ رـ يـ اـ وـهـ
لـ هـ لـ دـ يـ اـ نـ يـ كـ دـ اـ كـ وـ كـ تـ: لـ هـ كـ اـ نـ هـ مـ دـ اـ ثـ
پـ يـ رـ وـ زـ يـ هـ بـ وـ سـ سـ دـ هـ زـ نـ اـ نـ يـ تـ شـ اـ نـ
جـ يـ هـ اـ نـ، بـ وـ پـ هـ رـ لـ مـ اـ نـ مـ اـ نـ وـ وـ رـ وـ بـ
وـ ئـ مـ رـ يـ كـ وـ يـ وـ ئـ يـ نـ دـ نـ تـ رـ يـ نـ، بـ وـ
كـ كـ كـ دـ نـ هـ وـ هـ يـ ئـ مـ زـ اـ يـ پـ شـ تـ وـ اـ نـ بـ وـ

بوسف مهنتک / بارهگای پهله‌مانی
نهوروپا / برؤکسل / تایبہت به
هدرخان

جینوساییدی کورد له سالی ۱۹۸۸ بابهتی
سینماریکی فراوان بwoo له بارگاهای
په لرمانی نئوروبا پیشکهشکرا، که
له سی بر گه بیک هاتسو چندین
بابهتی جیای له خو گرتبوو، باسی
تاوانه کانی ئەنفال و کیمیاباران و
نوربانیان و یاساکانی نیودهوله‌تی و
لیلمی دیکوه میتی پیشکهش کران، شوین
بارگاهای په لرمانی نئوروبا، Room،
بروکسل، ریکهکوتی ۲۰۰۱G (ASP)
نیوبرو، ۲، ۴، ۵، کات، یکی دواي نیوبرو
دەستی به کاره کانی کرد تاشه ششی
نیواره، بە ئاماده بۇونى د، مەھمەد
ئیحسان وزیری ناوجه دار اووه کان
و چەندین دیپلۆمات و پەرلەمانشاری
نئوروبی، بە شەداری كەسایەتی
کوردو بیانی و پارت و ریکخراوه
کوردییە کان و میوانانی و لاتانی
ھولەنددا دانیمارک و ئەلمانیا و
پەلچیقا و لاتانی ئەسکەندنافیا
و کوردانی پارچەگاه کانی ترى
کورستان و كەنالە کانی راگەيدن
و رۇزئانامە نۇرسان، ئامادە کردن و
سازانى دەنەمەنەن سیمینارا له لاین
ئولە شمید، ئەندامى پارتى لېپرالى
سویدى و ئەندامى پەرلەمانى
ئەوروباوه بwoo، بەریوەبىرىنى
سیمینارەكە (فردىک مالم) ئەندامى
پەرلەمانى سویدى و پارتى لېپرالى
سویدى بwoo، بروفيسورى مىزۈولە
اکتوپى لوندى سویدى (ۋۇرىسىون،
بەھاواکارى نويە رايەتى حکومەتى
پەرلەمانی له يەمکىتى نئوروبا - بروکسل
و كۆملەھى كولان لە سویدى و پارتى
لېپرالى سویدى له پەرلەمانى سوید
و لە پەرلەمانى نئوروبا.

برگهی یه کمه / بایهتی یه کمه
توله شمید / ریکخر و ئئنجامدەری
سیمینارەک، باسى چونیتى
یکخستن و ئەنجامدانى سیمینارەکەي
كىرد، باسى ھاواکارى و يارەمەت لايەنە
كىرىدىپەكانى كىرد، دواي رووخانى
ئۈزۈم بەلگە نامە كانمان بىنى، دەستمان
بەكارەكانى خۇمان كىرد، كارى باشمان
كىرىدوووه بۇ بە جىهانى ناساندى
جىنۇسايدى كورد باشتىرىن ھەنگاومان
شۇھەت مەتباوامانەت ناو بەرلەمانى
ئۇرۇپا باسى لىتوھ دەكەين، بەلام
مېشىشا كارى زۇرتىرى دەوى، كە چۇن
تاوانى جىنۇسايدى بەرامبەر بە گەلى
كورد كراوه وەك ئەنفال و كىمپىيارانى
ھەلەبەجه بالىسەن و شۇپىتەكانى
تىرى كوردىستان، كە بە سەدان ھەزار
كەنەرەبو وۇنۇنەتە قوربانى، دەبىن بەرلەرىك
بىدرى بۇ ناساندى ئەم جىنۇسايدى
و جارىكى لە مەتژۇوى مەرفۇايەتى
دۇرۇپارە نەيتىنەوە، زيان لىكەوتowan
خەرەبىو بىرىتىنەوە، تاوابىران بىدرىنە
اداگاو سىزاي خۇيان وەربىرن، بۇ ئەم
غۇرپىكەدەسىتە بەھېنلىن، نۇيەرلەريتى
حەممەتى كوردىستانىش پىشىشارىزىك
بىكەتەنەتىنەن دۆستەكانمان لە¹
ناو بەرلەمانى ئۇرۇپى، ئىتعارافى
حەممەتى عيراقىش بەرامبەر بەم
جىنۇسايدى پېشىتەنەن ئەتكەنلىكى باشە،
ئۇ كاتە بەرلەرىك وەردەگىرى بۇ
بەرھىسى ناساندى جىنۇسايدى

یوسف مہنتک - نہ لمانیا

تایبەت و ھاوبەشى لە
کورىستان و ژاپۆن و ئۇرۇپا و
ئەمريكا و چەندىن و لاتى دىكەي
جىيهان كردىتەوه، تابلو كانى
دەرىپىزىنە لە ھەستى ناسك و
ورۇۋانى دەرەونى كوردانە و
بېرىپاپۇونى جەنگ لە نىتوان
رەنگەكان.

سووره کان یادگاری
و سوزه کانیان بود مربرینی
حشمه ویستی هنگل
شایانی باسه هونرمه ند سمکو
نه حمده له دایکبوو شاری
سلیمانیه و دەرچووو کولیزى
نه ندازیاریه، ئىستا له تاپۇن
دەنچى و جەندىن بىشانگەي

تابلوکان گهشتنیکه به
خونه حرامه کاندا
کهوا چون چوله
به ههشتی کورسیتا
عاشقان دهکن، ک
دووړګهی دووره
بو عاشقان بدوزن
رنهکانی به ههشت
یشنانی (چو له که کانی
ده کممه وه،
کهوا یه کم جاره
درین، بریتین له ۱۵
یدا دربرینی هستی
فانتازیای سیکسی
فیای ژاپونیشم
واوه، به ګشتی

لهڙيڙ ناو
 بهه شت
 با بهه کان
 پيشان د
 تابلو، تي
 جيندھري
 و كالڳير
 بهكاره هن
 خوشهيستي و ئويينداري
 زولالا له سه روموهه تي سيوه
 سوروره کان هه لکوئلن
 لهه يوهندىيەكى تەلهەق فەندىدا
 له گەلە ھونەرمەند سەمكۆ
 ئە حمەد، و تى : پيشانگە كە
 ستايىلېكى تايىهت بە خۆمە، لە
 رۇۋانى ۲۸-۱۸ مانگى ئادار

جه مال همه وندی
هونه رمه ندی دووره ولات سمکو
ئە حمەد، چۆلە کە کانی کوردستان
دە کاتە و پەگانی شاندەری عاشقان
بۇ دوورگە دووره دەستە کانی
بە یەگە بىشتنى عاشقان، كە
تىابىدا بىوانن يادگارىيە کانى

۱۴- دلنيا ييه و ه ده یئم

* شو کارهی مالیکی پیش هه لساوه
سامانی خوی ناشکرا کرد،
نه نگاویکی بویرانه یه، سمه رتایه که
بیو کارابونی دهزگای (نه زاهه) له
اهاتوو، ئەگەر تەمەنی حکومهتى
ناوهندى دواي (سەدام) چوار سال
بیت، ئىنجا له حکومهتە كەمان
داموده زگاتر و بە رېخراوتر
كاردكانى ھەمدە سورىيەت، پېشتر
ھەمانگا ووت ئەوان سوولدە
حکومهتە كەمان و ئۇزمۇونە كەمى
ورده گەرن بۇ ئىدارە كەندينان، ئىتىز
خۆزگە كار بە دەستتە كائنان چاو
لەم ھەنگاوه بەكەن و سامانە كانيان
ناشکرا بەكەن، بە دەلىيە يە دەيلەيم
فەموو كىشە كان پەيوەستن بە
امزرا ئەندى كەمىسى شىياو له شۇينى
شىياو.

لەخەندىدىنە كىيىتە، بە مەسىن و
دەرىۋۆك و شۇيىتكىردىنە و له سەتاف و
دەستە كارگۈزۈپ يەكان نىشانە بە
نىشانىستە زانىنى
ءە و كەسە و
ئەنە و شەۋەنە

قاسم محمد مسته فا

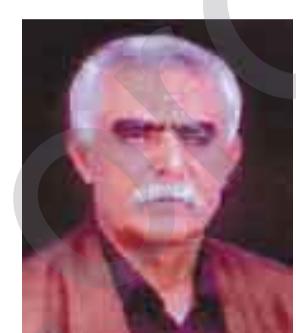
"سەددام" دیکتاتور بۆ قرکدن
و سروینه‌وهی میزۆوی میلله‌تى
کورد، کە بەخەیال نەخشەی
بۆ دانابیوو، کە بە نووچەلی
بەجىي هېشت، ئىستاکىن ئەوان
دەيانوو تەواوى بکەن، زۆر
بەداخوو ئەو برا چاپرەشانەي
ئىنە، وەکوو (نىسىك) وان،
بەپوشىتىان نىيە، دەستى
خۇيان بىيىن، باوکى خۇيان
ناناسىن، ئەو بارلىكەوتەي
دوپىتى و پىرى ئىن، بىر لە تان
و نەمەك و روڭگارى رايىردوو
ناكەنەوە، من تىماموو، مايمەي
سەرسورمانە! لەجم ئەوان (نان
ئەوان، ئۇرۇق لەخوانە).
باشە تو بلتى: نائى كوردى
ھېنندە بى خۇي يېتى، تامى
(زاد) لىتەو نەيمەت، بويى برايە
چاپرەشانەن دەتىقىنەنەوە،
ھەر لەم رەكىيە وەکوو "بوپېشىك"
ئاساسىي گلکىان قىت كەردىتەوە،
ئاماھەن ھەركە غافلگىر بىن پېمان
و مېدەن.

هندهاران و بهزوری پهنه
بردبووه بهر سه رکردایه
بزاوی رزگاریخوازی کور
کورستان، له هرم و ناو
ثارازدکارههکان له سایهی خوه
شههیدان و لشکری پیشمههگ
کورستان، زور بهریز
هاوچهشنه هاوللاتیان
کورستان مافیا پاریزراو
به لامهه فسوس، چونکه
بهداوی روخاندنی رئیمی به
و شادبینویهان به ژینی
زینده بارپیهه مردنی پرسوس
کاروبهاری ولات و خوگرتن
و خو قایمکردن و دمس
له پشتانی هندیک له ولات
دمرو دراووسن و ناحهزان
ناشتی و ثازدای دیومکراسی
و فیدرالیزم، له رئی کله
عیراق به گشتی و دژایهتی کرد
مافیا رهواه میلههتی
ناشکرایه پهیتا پهیتا لند
هملهدههگه رینهه و گهرهکی
نه خشنه و پیلانههی،
ولی بیابانی
دیوار چایه و
بیمهه و
تلنی ناکوور
فیل بوون، له
او خیزانیان
دکی کریدابوو،
ایوهه کانان له
خوشتی نهبوو،
و دمهه لاتی
برهه، هردم
و روزویان
وهودی مافی به
یان له لایهن
پیشیدههکار،
پلهه دویان بیو
هر شیرههی
میلهه کتم
ددا دههاتوه،
متباری شیعه
سی سی سیاسههتی
ئائنسی رئیمی
میلهه کتم
اعس، ناوارههی
و پهراگههندی

دووپشک..!!
نیمه میله‌تی کوردیان
به همان شیوه بگره
ک خراپتر هاولانی
عه کانین ده گوسانده و
بواری ثاوهدانکردنوه و
بیدانی ناوجه هه و هه
نشینی، به دستی ٹه نهست
ی دهارگیری تایبی و
ب پهستی به ته اوی
وش کرابوون، بیکاری
ی سهندیوو، بؤیه له شه و
سوهی شهادنا بچوویا
چی شاری پهسره و که راجی
ل اوی و گه راجی (نهنه) له
دادای پایتخت و چووبایته
شن ده روازی به ندیخانه
غیریب، ئەم هه مو
ئەنە شیعه یه، ئەم هه مو
زاره شیعه یه، ئەم هه مو
ولاتی ئیران

A black and white portrait of Karam Al-Sayegh, an elderly man with a prominent white mustache and receding hairline. He is dressed in a dark, collared shirt. The background is dark and indistinct.

دوسرا پیش

محمد که ریم نانہ وا

لپیوورڈہی

بُوش خدر قهساپ
 گاتی باسی چمکی لبیوردهی
 دهکین، واقه مانایه کی ته واو
 و فراوان دهی خشتنی، به دنیا
 ژیانی مرؤف و هله ولیست و
 بیرکرنه ومهیه کی دموی بوئه ومهی
 زارا ومهی لبیوردهی بیتنه ویردی
 سهر زمانه نام، هر له قوناغی
 سره تاییوه کاتی قوتابی
 فیری خوش ویستی و لبیوردهی
 دهکین با دله کامنام ته زی
 بیت به سوز و خوش ویستی
 و لبیوردهی لهزیر سباباتی
 تائوسودهی و ریزگرتن بی
 ئه ومهی بیر له پاداشتی لاوه کی
 و بره زوهندیه تاییبه کان
 بکینه وه.

کنی هه یه روئیک له روچان
هه له یه ک و یان قسسه یه ک رهقی
به زماندا نه هاتبی، کنی هه یه له
ئیمه ساتی له ساتان له هه لچوون
و تورودیبوون و گریزی بدرامبره
که مسی نزیکی نه نجاشه دابی،
رهنگه هه له و تورودیبوون له
خودی خوم دهستی پیکردنی و
یان بدرامبره دلشکان و توروده
بیوون و ایک زویر بیوون بیته
ثاراوه، کهواته ئیمه مروف
له خوین و کوشت پیکهاتوین،
هه له کردن و لاشکاندن بسو
به رامبره همان و هدروهه با به
پیچه و آنوه زور ناساییه، به لام
و شاهی لبیوردهیه و دانپیتان
به هه له زور زمهمت به زارو

تام ساتاهي رهشکر دنه وهی تمه
سستانه وه لامينکي درو وست له باره هی
تم رووداوه رانه گه ياندر اووه، که
يه يو هسته به راکردنی فروکه وانی
عيراقی (تاريق رهم مزان)، ثم و
فروکه وانی، که نازانريت به چ
شيويه يك رايکردووه، ثم وده
مهديه استه تمه وده، په يو هست به
كيشنه يك هستياري شه مجوره،
دبیت کارمه ند و دزگاهی
يه يونديار زور هستيارانه کاري
له گه لدا يكانت، ته گه نهريتی کارو
راپه راندی شيشه کانمان له سایه هی
تم دمه لاته روقه له لاتيانه
سرپيتي و ناداموده زگایه، با
كارمه ندانی هلسوريتنه، که
راسته و خو کاري له گه لدا دهکن،
له هم برياريکدا به وري و
شايسته به کيشنه که برياريکان
جيبيه جي بکه، راکردنی فروکه وانی
زده هر پيئني هه لبه بجه توانينکي وا
ساکار نبيه.

ثاراوه نهاده کو و کورسی و پایه
و شوین له دهست بدین.
له لایه کی ترهه بو لیپرسراو
به ریوه بره که مان ئاماده
داوای لینیوروده دی و دان
بەھله کان نین بنین، به لام ئاماده
نین به رامبر دایک و باوك و برا
خوشک و خلک و دراووسی
که رۆزىک له رۆزان داشکان و
توروه بونیک که توته نیوانه و
له کسی نزیکی ئەندامانی
خیزان، داوای لینیوروردن و
بیوره بکەین، ئەگەرچى
خوشەویستى دایک و باوك
بەچى پرده بیتەوە، پەيوەندىيە
پیرۆزەگانى نیوان برايەتى به
جى كآل دەبىتەوە، رۆز تاكى نیو
کۆمە لەڭا ئامادە يە رو و له بېگانە
بکات، خواردن و گەشتۈگۈزارى
لەكە لە بکات، دلى لە پىتاو
بەرۋەندىيە تايىەتىيە كان
خوشکات، به لام ئاماده نىيە
بەرامبەر دایك و باوك و
خوشک و برا و هاوسىرى ڙيانى
ئەم وشەيە بەكاربىھنى، كە
سەرچاوهى بەرددە و امىبوونى ڙيان
و نۇبىوونەوهى، گەرانەوهى بو
باوهشى ئارامى و خوشەویستى
بەھىز بۇونى سىلەپ رەحم.
كەواتە لە لیپورودە دېبىتە
ئاسو وودەيى تايىەتىيە خیزان و
كۆمە لەكە يە به خەتەم، چەند
خوشە كاتى مامۇستا قوتابى
فېرى خوشەویستى لە لیپورودە دېبىتە
دەكتات، نىشىتىماينىك بۆ
داھانۇرى نەوهىك بۆ كۆمە لەڭا
لە يەكىسانى و لېپوروردن و

گوں و گولزار
بمرا می خوشہ ویو، خ
بلاوبیتی وو، خ
پیر پریزی لیبور وو
نیوان تاکه کان
کوئملکا.
زور جار مروف ا
بے ریوبہر و
تووره بیی و
وه بیکۆزینه وو بیکەت،
ووردن و دان بے هله کان
که کوردان سارد دکاتا وو،
که بیکۆزینه وو گرگ توووی
گیری و دلله کان، شیمه دیکی
که، بے لام لە دلیکی
زوره وو هەلەدقۇلى و لە
نیکی فراوانه وو دەردەچى،
لەم قولاپى و فراوانىيە

A black and white portrait of a young man with dark hair, wearing a dark suit jacket, a light-colored shirt, and a striped tie. He is looking slightly to his left with a neutral expression. The background is plain and light-colored.

ئەو خاتونەی نە خزمەت گەراھەوە کوردستان

(علمائی) شارهزا له روانگه‌ی خویه‌یه و باسی تا فرده‌تی دهکرد. بوجونوونی همدرووالاش تاراده‌یه ک لس سه‌برایت‌تکه‌یه له په‌کتر جیاواز بیون. ته‌مهش حالمه‌تیکی ناسابیه، به‌لام تامان خان لام نیوه‌منده‌دا بیلاهین نه‌وهستا و بووه (تدرف) ی لاییک و پشنگیری قسے‌کانی نووسه‌ری دهکرد. ته پشنگیریه و درنگاریه‌ریت، چونکه کسی پشنگه‌شکار به‌هیچ جو‌ریکی بیوی نییه بیتته (تهرف) و لایه‌نگری له جمه‌سه‌ریک بکات دژی جه‌مسه‌ره‌که‌ی تر. زور چاکه له‌په‌رنامه‌کانی داهانتو، تامان خان هنه‌ندی زیاتر بیز له‌لایه‌نی هله خلاقلو بکاتوه، به‌تاییده‌تیشی، که ته و له‌که‌نانی به‌ناو حکومه‌ت بیرنامه‌مان پیشکش دهکات. تامان خان تا فرده‌تیکی به‌توانایه، بؤیه من ته‌نیا ته و تبینینیه‌م هه‌بوو له‌سه‌ر به‌رنامه‌که‌ی.

که همیشنت ده کات،
که همیشنه کشکاره و کن
کاتکیک پرسیار
ده دهکات بهر خوی
لله‌لامه که ده کات
ایه‌تنه که ده کات
خوی دهداتوه،
ده لبایته‌تکه،
وانه‌هان کان ددات
به بو سه‌کانی
تگیری لیکه‌ن
پیشکشکردنی
تبه، جونکه
ثیمه‌ی بینه‌ر
مادام تو خوت
ده دهیمه‌وه شهی
با نانچه‌شت
پاره خوت قسه
با سی کیشه و
تموا خوت
که پیشکه‌ش
پروگرامه که مت
ثار استه کراو
تیوه و تواریکی
وک که سیکی لائیک

ژماره (۱۱۵) ای پیشنهادی / ۴/۹
نوروزی ۹۷/۲/۹ کور

نوسیینی له برمودا بیت. بهره‌های خوبی همیشه دریافت می‌کنند. همچنان که در اینجا مذکور شد، هر تهمن دریز و قله‌لنم به همراه پستانداری و زهی و گاسنی بیت و پستانداری و زهی و گاسنی دیدو شهقامی کوریدیه و.

غوریت، ئۇمۇھىم، من لە كەركۈك بې فەرمانى پارىزگار دەركارام، چۈنكە بۇ كۆرم لەندا يەكىتىنىشىتمانى كورستاندا بولۇن، ئىدى نەك هەر لە فيلەندا لە مەولۇرىيىش وەكۇ غورىبەتىكى فەلسەفەي غورىب بۇم، لەكەل خۇشكىما غەزىبەم، ئىستاش كەرامەتتەوە بۇرىبەم. بۇ؟؟؟ چۈنكە لە كۆمەلگەيەكدا دەۋىم يېزى لە ئەدەب و ھونر و جوانى ئاتاگىرىت، يېز لە سايىھە بايەھە مەيمەي دەگىرىت، ئەوه غورىبەتى مەنە... * كۆبايىن يېزىش كورستانىش بۇ تو غورىبەتىيە؟ - يەل، ھاتۇرمەتتەوە لىزە شەھىن بەمەوە و لە كاركەن كەرم و كۈرۈتر بىم، ھەرچەندە كورىدەتىم ھەر بەرھەز و بەرزىت دەبىت، يەلام بې يېچوانەوە ھەزىز ئازاركەنان زىبات دەبىت، چۈنكە كەندەلى و تىزىتىي و كارى ناشىرىن بەرمۇ مەۋزۇرەت دەروات، من پىتىشى نالىم كەنەنەلى خەرىكە لە ھەندىك شەخانچىدا دەنەتلىق دەنەتلىق دەنەتلىق

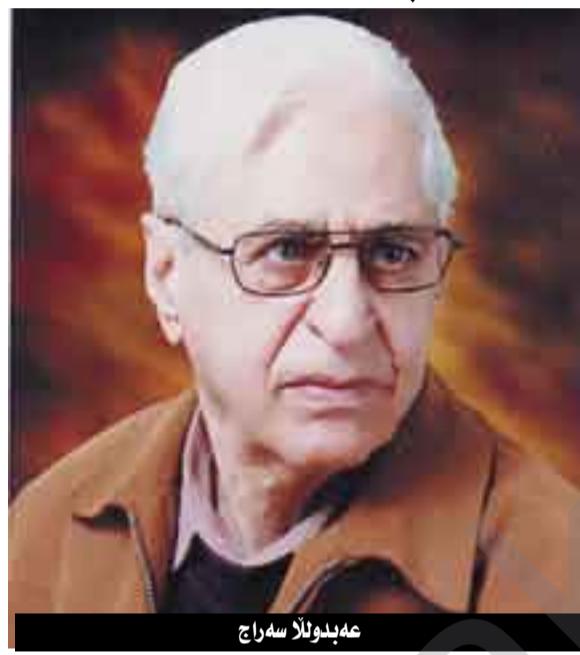
بهره رو خواهند مددوه از
ناوینشانیش یه کیکه له کاره کانی
نونیشون و دف، تو ناوینشان پیش دف
له نهدمبتریزی یان ناوینشان دواتر،
ناوینشان ماندوبت ناکات؟
من دوای دهق ناوینشان
همه لدبیزیرم، همه ولیش ددهم
وهک پیوست مؤیدینزمانه،
خوینه به شهادیار پیکم، له
روخوانیمه و دوهمه ومه، من بهره
پیوست مؤیدینزمه ومه هنگاوم
ناخواه، که تهه و سرداش بتوو، به لام
له رومانی ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰
سید له سید له بدرگوه بی بهرگ
پیوست مؤیدینزمه، که وه دهتوان
بخوینه وه، تهه رای من نیبه،
رای رهخنه کاره، رای د. فوئناد
رشید و سایر بایبر شمشید و هعتا
قدره داده و چه لیل کاکه و میس و
 Zaher روزه یانی و... هت.
بی وویسین بدرنامه زیر دکهیت، کاتی
دباری کراوت ههه؟

نه خیر، به لام من کاتیک
 دنونوسم، به تیکم دنونوسم،
 خله لک هیه له لبه شی یه کم
 و دووم و سیم و بمجوره
 دنونوستیت، به لام نا، بهشی
 دنونوسم، دواتر دادهندیم بخوبیه
 بخوبیه، شوه یه کم. له کاتی
 نووسینیشاند حزدکم گوی
 له سیفونیایه کی هینین بکرم
 بتابه بتسی چوار و هرزه که می
 فیفالدی، جوانی نووسنتوی
 چایکوشکی، قوه کانی ناو
 گوله کان... چهندان دیکش.
 رومان و چیزی بده بشوی؟
 لیستاردوی و پی بشی
 همه و شنیکی بینه خشیوم،
 ازاریزیمی دربربریم، هسته مدن
 و دلنشادی کردوم.. به ختموری
 کردوو، به لام له خیزان و
 مدلاله کانی کردوم، من له رومانی
 (کاولاش) (دا گوتومه) بیشکشنه
 به هاوسه ره کم، چونکه قبول
 دهکات، که دنونوسم و تربیکی
 و نیستاش وایه، ثای که
 چهند دنونوسم و ده خوبنمه،
 بیهاینی بده که هون نان دخوین،
 کاتیک باشکم دهکات کاتز میر بسیه
 چاریکی تر دلیلیمه، کاتز میر
 بتوی نانی بیواره یه کده گرینه،
 شه ویش بیو یه گرفتنی هه والکان
 بیه که و داده نیشین، بیو
 همه و نو خوینده راریه هی هم
 تنه حمه ولیشم دهکات، شه من همه و
 گیانم و به خته و مریم پیشکهش
 بیهوان و کوره کانم، له شوینیکی
 بیکش کوتومه، چیزک و
 رومانه کانم له مدلاله کانم خوشت
 دهونی.
 پی سه خلهت نه بیو؟
 به لی، به لام من شانازیان پیو
 دهکات، چونکه بیو کچی زور بیلمه
 و سه رکه نووم پیروزه دکرد، له گله
 بینج کوریش که له کفر و کوپونه و
 قسسه دهکن له من جوانتر قسسه دهکن
 بیش یه کم

که قهقهه بیووی نه و تمهمه نه خوی
و نئو جیلهی خوی بکاتمه، که
له ئەفسانه چیروکی جوان و
خەیال‌فراوانی بى بەش بۇون، چۈن
بەراودى مەندانلىقى نەتمەتكەمە
بە ئۇرۇپىيەكان دەكەت، کە
لەو ھېشتا مەندال (٩) سالى تى
نەپەراندۇوو، ھەگەكە لىيان
لىيە لە رۇوی زمان و فەرھەنگىوو
لىيان دەرژى.

عهبدوللا سهراج له دیداریکی بهدرخاندا

رومان رمبازيكىردنە بە ئەسپىيگى كە حىل
لە گۈره يانىگى بە رفراواندا

سہ راج بدوللا

لرده دانیشتوون هم کاتمه
هه میش جیمه.
** هه لتهته ورچار دینین تمهن
کارگری به سر هشایران راهه
هیانه یعنی چک دکات و هشایران راهه
و دقیق شناسنور داهنادر تر پیشکش
دکات، نهود تو شوس را بینی به هده رینتر
هه نویسیت، نهده چون لیکیددیتوه؟
- دهمه یه یه چون لیکیددیتوه؟
وه لامی یه یه پرسیاره جوانهت
بدمهه و، هرگزی هونه ر و نهدب
بتهمن نییه، گهنجیکی ئامرو
(۱۸) ساله نوچوازترینه له (تین)
روشن و بین سینا نهود باش
برانی یه یه ده و داهناره
بازان یه یه ده و داهناره
(۷۰) سالیک و (۸۰) سالیک
دینویسیت، (۴۴) سالیک
ناینویسیت، جونکه هرچنده
تهمنه زیادیکات تو ئەزمونس
جوان زاریت زیاد دکات، پیوانه
ئهه نییه، ئەمن هرچند
بتهمن هله لدجم قەلەنمکەم
راخواز دهیت و جوانتر هەنمونس
و رەخنه زیارت دگەر، جونکه من
خۆرم رەخته له رۆمانه کانی خۆم
دهگرم، دەمەمین رۆمامن نویسیو
ئه و رۆمانه دەمەمی بینویسیو
نەمنویسیو، به لام تەمن هرگزی
پیوانه نەموده.
** دەق و چیزۆک و رۆمانه کانت نەگەر
بە منلاپ بیچینین، نهوا گشتیان نازیز
و خوشیستن، به لام نەوانه کامیات لە
ھەمویان زیارت خوشمۇي؟
- پیشکە تا ئىستا (۱۰) رۆمان
نۇویسیو، هەشتیان له بازارو
لەپەر دەستن، يەکیان سانسۇرکرا
و دەمیم لەزیچاپە.
** کى سانسۇرکى كە؟
- دەزگایکە لىزە، به لام من دواي
ئەمە و درمگەرتەو، ئاماذه نىيم
رسەتكەمکى لابەرم، لەپەر نەمۇي
ناردم له سلیمانى چاپ بىكىت
گللىپى لەو دەزگایپە ناكەم،
جونکه لەواندەم نەروات و له
شويىتىكى دىكە دەروات، پاساوى
ئەم دەزگايەش، كۆپەيەن مەرىشىم
كرۈۋەتە سەر مام جەل لەل
حومەتى هەررېم، مەنيش بەيەكىك
كوت: من هەتىش نەربۇوە، بەلە
رەخخە دەرسەتكەم كەرتووه، نە
لە مام جەل لە كاڭ مەسىعەد و
حومەتى هەررېم، من خوازىارى
چاكسازىم، حومەتى هەررېم
لە چاوم خۇشتەردىو، بەلام لە
ھەمو و كاتىكا رايۇرتو و سان ھەن
و كەش و ھەواكەمان لى دىزى و

سرواج قهله میکی تزی جوانی
و نیستاییکا و داهینیان، چندنه تدهمهونی
مهله لذتکشیت زه وونده به رهشم و دهقی
که وردهتر دننووسیت، بهه تاییه تی که
مهله نوکوه رویی له رومان نووسینه و به
دگمنم چیزوک دننووسیت، تا نیستا ۱۰-
رومان و ۱۱- خومه له چیزوک و ۱۲- کیتیی
نیزی و بیهوده سلیقه له هکل فلچه و رنگیش
هدیمه و ۱۳- پیشانگای له فلنله اند و
دیکیشی که کورستان کردتکشیه،
دکمدم و دووم منزد راماش له ندهدی
کورودیدا به قهله می سرواج نوسراده،
سرواج جکه له زمانی کوردی به زمانی
مهله دلیش دننووسیت.

* تو بایسی نه و نکرد رومانی (هه) نکشان
 سره رو لوکونکه ای بدیرستان کاروشه
 همه دنی، واته قصه کورود روی نهودی
 میدید، بوق زمزمه زیندنده وکان و دریگیریت؟
 * بله ای زور روی چاکری هه یه
 من گاکداری نه مدلبی جیهانم،
 دقی وای تیدایه رنه نه لای نئمه
 بلاویشنی نه کنه نه و، بوق روی
 نئیمه هه بلتهنه من لهو ود ساله
 اوایی نه وندنه عشقی رومان بیووم
 به قول دلادچووم، ده توامن بلیم:
 کارکام چیزی کی کورت بنووسم.
 * بوق؟
 - چونکه رومان رمیازیکردن به
 نه سپیکی که حیل له گورپانیکی
 بر فراواندا، به لام چیزی وک
 نه ودهی کیش و سکردادار بینت و
 له همودایی که کمد استیکی رز
 لیلی، زور شنه نه هده سهم ده کات.
 * تهودریکی دیکاه رومان شوینه، خوش

نه خوش که و تم نه هاتی

ئەو جەند رۆزە بۇ نەخۆشخانەي فريياكهونى ستوکەپولم دەنۈوم لە ھەمان كاتدا رىز و خۆشەۋىسىتىم بۇ وزارەتى تەندىرۇستى خۇمان ھەيدى.

رۆزى 4/3/2009 لە كاتىكدا لەگەل براياني دەزگاى بەردىخان و خۆشەۋىستان كاك نەوزادى عومەراغە و خاتۇر ئەلار هيرانى لە شەقامە جوانەنەكان تووشى بارى تەندىرۇستى نارىك بوبوم، كاتىك كچە سوپىدىبىيەكى دەستە خوشكى تەلار خان تەلەفۇنى بۇ ئەمبولانس كرد، منىش لە شوپىنىك بەرەمە هيلاڭى دەپقۇم، پاش 5 دەقىقە ئەمبولانس هات، 3 كچ و كورىكە هەر زوو باوشىيان پىدادام و خىستقانە ناو ئەمبولانس ئىدى كەوتىنە لەپەركەرنە وەھى قاپۇت و بلوس و كراس، بەپەلە جىهازى ئەنجىريانى هيتن، فشارىي خوتىيان بۈركىدەم و ھېلەكارى دەلىان بۇ كىرمە ئىنچا ئەمبولانس راست و چەپىي شەقامە كانى ستوکەپولمى بىرى و كەيادىميانە نە خۇ شىخا نە ئى فريياكهونى، ھەر لە پرسىگاڭە بىنچ جوتىار - سوپى

خالید جوہیار - سوید

٩٥) زىلى بەدرخان

شۇوت

خولى راگەياندىن بى
راگەياندى!

زاگرس نانەكەلى
شۇوتەكانى من زۆرچار نۇوونىي
گىشتى يان هوئەرى دېتىمەد، كە
ھىچ پەيپەندى بە وەرزشەو
نىيە، جارىكىيان پىياوېكى لە
جىشتاخانە ونى: تەشىپتىكى بى
گۈشت بۆ بىتىنە! بەراسىتى سەپەر
بۇو، ناسايىلە گۈشت نەخۆى،
بەلام ئاسايىلە ئىنەت تەشىپ بى
گۈشت بخۆى، چۈنكە پىكتەتە
سەرەتكى تەشىپ گۈشتە، كە
ھەر حال لە ۱/۱۷ لېتىنە
رۆزىنامەنۇساتى كورىستان،
دۇو خولى بىق سەرجەم
رۆزىنامەنۇساتى وەرزشى و
دەزگا راگەياندىكەن كەدەدەدە.

خولى بەكەم/ بۇ بىئەزەر
وەرزشىيەكانى كرايدە، كە تىاياد
زىاتر لە (25) ئازمازۇمەندى
كارى بىئەزەرى دەشداريان كەد،
تەنھا يەك بىئەزەرى وەرزشى
بەشدارى كەد، سەپەر ئىتەمە لە
خولە هەممۇھەولۇ تىكۈشانمان
بەر زەرنەمە ئائىش رۆزىنەتىرى
بىئەزەرى وەرزشى بۇو، جاچ وەڭو
مەرچەكانى بۇون بە بىئەزەر، يان
وەڭو مېزۇۋۇ بىئەزەرى وەرزشى،
ئەمچاريان خۇلىكى تۆپىيەنمان
لە يارىگىڭ (فوتسال) بۇ سەرچەم
راگەياندىكەن شارىھەولىتىز
كەدەدەدە، كە خۇى لە (28)
راگەياندى بىنراو و بىستارا و
نووسراو و سايىت ئەللىكتۇرىنى
دەدات، كەچى بە ھەمان شىتەن
نالىتىن ھەممۇ، بەلام زۆرەيە
زۆرى راگەياندىكەن وەرزشى
لەم خولە، كە بۇ وان و بەناوى
وان كراوفتەوە و ئامادەتى
نانبىن، بىرايەكى ئازىز بىتى: تو
زۆر توند دەنۋوسى من سوباسى
دەكەم و راستىش دەكەم و تۇرمۇش
نابام و چاچى ماج دەكەم، بەلام من
ئۇمۇ بەریزە دەكەمە ناوېرىۋان،
رەوايەلە خولىكى بە ناوى تو
و بۇقۇ كرايىتەوە، لە يارىيەكان
بەشدارىتىت و لە بىلەكەنەمە
و راگەياندىنىش تەختىر، لە
كۆن لە ھەولىتىدا دەيان گۇت:
دوۇمنى قەلبى خۇقىتى، بەلام
ناشىت ئەو بەپەر بەكەن چەند
راگەياندىكەن بەسپاپاسوھ ئامادە
بۇونى باشىيان ھەيە.

(ئازادى تىقى × رادىۋىي مىنارە).
(رادىۋىي ئاشتى × رۆزىنامەھەولىتى).

مانگى نىيسانىي دىيارى كىربوو، كە
لەم رىيکىكتەوە ھىچ داواكاريەكى
دىكە وەرناكىرىت، ئەم ولاتانى،
كە داواكاري مۇواندارى مۇندىيالىان
كىردوو ئەماننەن:
ئىنگىلتەرا، ئەندەندۇوسىا، رووسىا،
ئۆستۈرالىيا، ئەلمەركىا، ڇاپۇن،
مەكسىك، ھۆلەندىا، بەھىجىكا،
ئىسپانىا، پېرتوگال، بە ھاوبەشى
قەتىر و كۆپرای باشۇور، كە ئەم
دۇو و لاتە داواي مۇواندارى مۇندىيالى
يان كىردوو.

ئەم يارىگىكە تايىپەتە بە يانەكانى
(بايەرن مېونخ) و (ميونخ ۱۸۶۰) ئەگەر
يارى بايەرمېونخ مۇواندارى بىكەت،
ئۇوكاتە كۆپىي سۈرۈ دادەكىرىستى،
ئەگەر يانەكە هي يانەي مېونخ (۱۸۶۰)
بۇو، ئىوا بە كۆپىي زەرد رۇوناڭ
دەكىرىتەوە، بۇ ھەلېزاردە ئەلمانىا
كۆپەكانى دەبىتە سېپى.

ئەستۇنۇغا، لېون، ئىشىليا).
كۆمەلەي دوومەم/ (بۈرۇن، سەلتىك، ئىتەنەتىكى سەپەن،
لېكىكى ئىكەنۋىرى، سىيولەكانىمى
كورىي باشۇور).

شەمە و يەكشەمە داھاتتوو قۇناغى (٨) ئى خولى راگەياندىن بەرىۋە دەچىت

(دەنگى كورىستان × زاگرس تىقى).
يەكشەمە رېتكەوتى ١٢/٤.

١٣ ولات داواي مېواندارى كەردى مۇندىيەكانى ٢٠١٨ و ٢٠٢٢ دەكەن

ئەم وەرزشى بەدرخان
ھەممۇ لاپەك ئاگادارن مۇندىيەلى
لەم ولاتانە كەردى، كە ئازەزەمۇو
مېواندارى كەردى ئەفريقيا و
مۇندىيەكانى ھەي داواكاريەكە
پىشەكش بەكەن و فيفاش سەرتەتاي

ئەم وەرزشى بەدرخان
ھەممۇ لاپەك ئاگادارن مۇندىيەلى
لە باشۇورى ئەفريقيا و
بە مەبەستى مېواندارى كەردى

ئارىانتز ئارىنا
سالى درووستكەرنى (٢٠٠٤)
سالى كەردىنەمە (٢٠٠٥)
ئۆمارەدى كورىسييەكان (٨٠)
دېمۇرۇنا

لە جامى خاتۇونە پېرەكە و پادشاھە لە يەك كۆمەلەدان

قادىش، مەلەگا، ئىشىليا) يارىيەكان
لە ماواھى ٧/٢ تا ٨/٢ ئىمسال
ئەنچام بىرىن و ئەمەش ئەنچامى تىر
پىشەكە:

كۆمەلەي دەكەم/
رېيال مەرىد، يۇقاتوس،

ئەم وەرزشى بەدرخان
لە چەند رۇزى راپىدوو تىرو پېشكى
جامى ئاشتى راپىتشىر بە بەشدارى (١٠)
يان، كە يارىيەكان لە بىتچى شارى
ئىسپانىا بەرىۋە دەچىت، ئەوانىش ھەر
يەك لە شارەكانى (مەرىد، مويلا،

باشتىن ١٠ گۆلکارى ئەم وەرزە

ئەم وەرزشى بەدرخان
برىيارە شەممەدۇ يەكشەمە داھاتتوو
قۇناغى (٨) ئى خولى راگەياندىن، كە بۇ
سەرچەم راگەياندىنە كانى شارىھەولىتى
سازاكى بەرىۋە دەچىت، كە بۇ (٨) كەنال
و رۇۋانەمە كۆقار و راگەياندىنە كانى
شارىھەولىتى كەھىز و گىانى وەرزشى
ملەمانىتى كەھىز و گىانى وەرزشى
لەتىوان (٤) گۇپ دابەشكەبىوو، بە
سېيىستەمى (٢) ئۇراو، لە ھەر كۆپىي
(٧) تېپ بۇون و (٤) يارى ئەنچامدا،
جيڭى ئاماڭىز بېكىتنە، كە ئەم خولە
لېتىۋەنە رۆزىنامەنۇساتى كورىستان،
بەرىۋە دەبىتە دەبا.

ئەم وەرزشى بەدرخان
شەمە دەنگى كۆلەنە (١١/٤)
ئۆفارى گۇلان × دەنگى ھەولىتى.
يەكشەمە رېتكەوتى ١١/٤.

ئەم وەرزشى بەدرخان
رۆزىنامە (ئاسىي)
ئىسپانى، كە
تاپىتە بە تېبى
پىنى و لەئىسپانىا
دەرەچى، لە
را پىرسىيە كەد،
كە ئەنچامىسى داوه
سەبارەت بەھەي كام
يارىزان لەم وەرزەتى
سەرچەم خولە كانى
تۇپىي پىنى جەجان
باشتىرىن گەلەخەر،
ئەنچامى راپىسىيە كە
بەمۇزەرەيە:
ا-ئىبراهىم مۇقىجى/
ئەنچەنەر میلان.
-٢ فەنەنەنە تۈرىتىس/
لېڭەرپول.
-٣ دايىد قىا / قاتىنسىا.
-٤ واين رۆنى / مانچىستەر
يوناتىن.
-٥ سامىيەل ئېتى / بەرلەنە.
-٦ دىل بېتۇ / بۇقانلىن.
-٧ ئەندى بايپۇر / ئەرسىنال.
-٨ نېكولا ئەنەنەكى / چىلسى.
-٩ رائۇل گۇنزالس / رىپا مەدرىد.
-١٠ دېيكە ميليتى / جەنەوا.

لاپاز نەيىنېيەكانى مارادۇنا ئاشكرا دەكتات

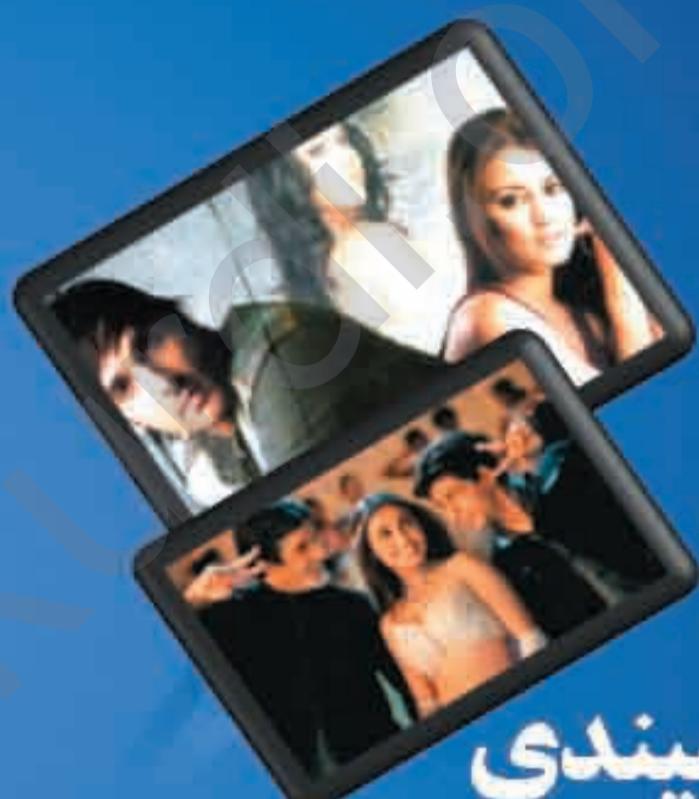
ئەم وەرزشى بەدرخان
دەرىنامەكەي خۇى (شەوانى
ڈەرچەن ٣)،
ئەم وەرزشى بەدرخان
دەرىنامەكەي خۇى (١٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٢٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٣٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٤٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٥٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٦٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٧٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٨٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٤) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٥) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٦) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٧) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٨) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (٩٩) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٠٠) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٠١) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٠٢) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٠٣) دەرىنامەكەي خۇى
دەرىنامەكەي خۇى (١٠٤) دەرى

دراما و فیلمی جیهانی به زمانی کوردى

کۆمیدی

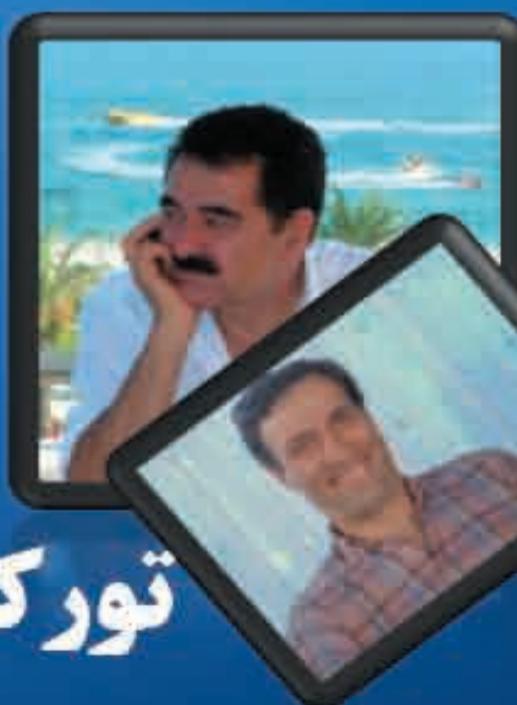
ھیندی

ئەکشن

تورکی

دراما

بەدرخان يەكەم ھەفتەنامەی ئەھلى ئازادە، دواى راپەرین ژمارە سفرى لە ۲۰۰۰/۱۰/۲۲ لە سليمانى دەرچووەو
ھەموو ۸ و ۲۲ مانگىك دەزگاي چاپ و بلاوکردنەوەي بەدرخان لە باشدورى كوردستان دەرييەكەت

ناوئيشان: كوردستان، ھەولێر، شەقامى ئاراس،
بالەخانەي سەردارى
نۇرمال: ۶۶ ۲۵۱، ۶۷۹
مۇبايل: ۵۸۷۸، ۴۵۰، ۷۵۰
سليمانى، بالەخانەي رەحىمى مەلا عەلى
مۇبايل: ۹۶۴ ۷۷۰، ۱۵۹، ۸۵۵۴

راوييّكارى ميژوو: د. عبدالولى عەلياوەين
راوييّكارى زمانەوانىي: د.وريا عومەر نەمین
راوييّكارى رووناكىبىرىي: د. هيمداد حوسين
راوييّكارى كلتورى: خاليد جوتىار
راوييّكارى ھونەرى: مەھەممەد زادە
بەشى كۆمپيوتر: نەيوب يوسف نەبويەكىر

خاوهن ئىمتىازو بەرىۋەتەرى بەرپرسى:
حمدى نەبويەكىر بەدرخان (۰۷۵۰۴۵۵۵۸۷۸)

بەرىۋەتەرى نۇرسىن:

عبدولپەرەحمان مەعروف (۰۷۵۰۴۶۳۸۵۴۱)

ستافى كارا: حەسەن ياسىن، نازم دېبەند، كازم عومەر دەباغ، ھېمن جەمیل،

ھەواراز مەھەممەد، مەھەممەد فەتاح، مەسعود ئېراھىم، حەسىبە باپۇتى.

نەخشەساز:

ناسۇ حەسەن نەحمدە (۰۷۵۰۴۴۷۱۸۲۱)